

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (1462) 1978 VASARIS - FEBRUARY 16

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Nenurimsim!

Ties kiekviena Vasario 16 lietuvių širdis ir mintis nejučiomis ima gyviau veikti, nes tai didžioji tautos diena, skirianti laisvę nuo nelaisvės. Ji gliai paliečia kiekvieną tikrą lietuvių ir visą tautą. Dabar, kai sueina 60 metų nuo reikšmingo tautos posūkio, kiekvieno tautiečio mintis su dar akylesniu dėmesiu žvelgia į savo tautos laisvės ir nelaisvės dialektiką. Iš vienos pusės matyti ilgoje Lietuvos praeityje ištisi laisvės šimtmečiai, iškėlę ją į pirmąją Europos valstybių poaugštį, iš antros — krinta į akis ilgį vergijos dešimtmečiai. 1918 metų žygis atkovojo prarastą laisvę, kuri patekėjo kaip aušra ir netrukus vėl nusileido, palikdama naują vergiją, trunkančią jau ketvirtą dešimtį metų. Tai sutemo laikotarpis, kuriame betgi užtemo nei tautos ryžtas, nei laisvės viltis. Tauta jaučia visa savo prigimtimi, kad sutemos negali būti amžinos. Kantriai, be baimės ji laukia naujos aušros. Tuo tarpu paverėjas gyvena nuolatinėje baime — juk vergai visoje imperijoje gali sukilti ir išsivaduoti. Dėlto paverėjas laiko didžiausią armiją, miliciją, gausius būrius saugumiečių, draugininkų, informatorių, nuolat demonstruojančių finzė jėgą. Jis nuolat ginkluojasi, gausina savo ginklų atsargas, išleidžia milijoniškas sumas lėšų, kad galėtų valdyti vergų imperiją. Paverėjas nuolat persekioja net mažiausias laisvės apraiškas, nes bijo pavergtųjų.

LIETUVIAI, kaip ir kitos pavergtos tautos, tiesa, kenčia fizine ir dvasine priespauda, bet, antra vertus, jie tuo būdu pina sau garbės vainiką ir ruošia kelią naujam tautos sužydėjimui. Tuo tarpu paverėjas, šiuo atveju Sovietų Sąjunga, kurioje absoliučiai diktuoja rusai, didina savo gėdą. Dabartinė jos galybė bus ateities gėda. Dvidešimtojo šimtmečio būti tautų paverėjų reikia atsistoti budelių eilėje. Tada, kai net mažiausios Afrikos ir Azijos tautelės pradeda nepriklausomą gyvenimą, betkoks paverėjas lieka pasmerktas. Tai jaučia ir Sov. Sąjunga. Dėlto ji savo gėdą pridengia melu ir geležine uždanga yra tokia permatoma, kad net patys Europos komunistai nebetiki sovietine laisve. Tai nepaprastai kompromituoja Sov. Sąjungą pasaulio akyse. Visi ją mato kaip didžiausią šių laikų vergiją, dargi pridengtą melu. Ateis laikas, kad visa rusų tauta gėdysis šios milijoniškos vergijos laikotarpio, kuriame kentėjo tiek daug tautų. Jau dabar rusų disidentai, kaip Solženicinas, Sacharovas, Maksimovas ir kiti, drįsta atskleisti tiesą, labai nemalonią paverėjui, nes prie gėdos stulpo stovi jis, o ne pavergtieji.

TAIP, PAVERGĖJAS šiandieną gyvena baime ir gėda, o pavergtieji — laisvės viltimi. Ir ko daugiau paverėjas gali sulaukti? Didesnės vergijos bei priespaudos arba visiško žlugimo! Be abejonės, paverėjas gali didinti priespaudą, bet tuo būdu jis tik pagreitins savo žlugimą. Juk visiems yra žinomas dėsnis: juo didesnis spaudimas, juo tvirtesnis pasipriešinimas. Fizinė jėga yra pats silpniausias ginklas ilgame žmonijos gyvenime, nes ji yra valdoma dvasinės jėgos. Ir stipriausi ginklai nueina niekais, kai nėra dvasinio ryžto, uždegančios idėjos. Komunizmas pradžioje imponavo revoliucine savo jėga, idėjingumu, naujo pasaulio formavimu, bet visa tai sudilo ir liko grasi tikrovė, nuo kurios nusisuko net daugybė komunistų. Kai vietoje žadėto naujo pasaulio atėjo nauja vergija, dingo visos patrauklumas bei idėjinė jėga. Gali dar Sov. Sąjunga bandyti prailginti tautų vergiją, stengdamasi sukurti materialinę gerovę, bet kalemėje ir didžiausia gerovė yra žmogiškas skurdas bei kančia. Dėlto kiekvienas atvejis vergiją negali išsilaikyti amžiais, juo labiau, kad pavergtos tautos ima vis labiau nerimti. Tauta nelaisvėje — kaip erelis narve. Niekas jos negali nuraminti, išskyrus laisvę. Be jos nei lietuviai, nei kitos tautos nenurims. Mūsų tautos laisvės klausimas yra tiksliai laiko klausimas. Ir juo daugiau nerimsim, stipriau veiksime, juo greičiau priartinsim laisvės dieną — naują Vasario 16-ją.

BERN. BRAZDŽIONIS

Herojų šaltinis

*Tėvyne, tu žydėt žadėjai visą rytą,
O, tėviške, žydėt žadėjai visą dieną —
Pro langą, šiaurės vėtrų užpuosytą
Ir pro rudens miglotą mėnėsieną.*

*Ir aš į tavo pažadus sudėjau
Visus metus tik tau, tik tau gyventi,
Tikėdamas, kad nenuėsi tavęs, kaip lapo, vėjai,
Kad amžinai bus saulė, ir žiedai, ir šventė.*

*Žydėt žadėjai... Ryto pažadus sumynė
Į purvą sunkios svetimųjų kojos, —
Ir vėl, ir vėl mes, raudanti tėvyne,
Gyvi tik prašaučiam kitių dienų rytojaus.*

*Bet tu gali, tikiu, gali tu ir po sniegu
Žydėt, kaip sieloi žydi mūsų skausmo gėlės,
Pakilt pavasarį su pirmu žemės diegu,
Kaip kyla saulėn Dievo vyturėlis.*

*Gali tu eit, ir klupt, ir vėliai keltis
Ir per kapus tau iškastus, per kranklio puotą,
Kai tavo kaulus gels puga ir šaltis,
Ir kaitroje kai tulžį gert bus duota.*

*Gyva tik prašaučiam kitių dienų rytojaus
Gyvent išmokai, motina tėvyne,
Nes tu radai visų didžiųjų herojų
Gyvenimo stebuklą — Viešpaties šaltinį!*

Lietuvos nepriklausomybė buvo atgauta ir paskelbta sostinėje Vilniuje 1918 m. vasario 16 dieną. Suejo 60 metų nuo tos datos, kurią lietuvių tauta turės ir vėl pakartoti. Laisvės Vyčio kova nebaigta

Ilustracijos autorė — DAIL. VANDA PAZUKAITĖ

Tautai visi esame reikalingi!

Nepriklausomos Lietuvos atstovas Vašingtone dr. St. Bačkis atsako į "Tėviškes Žiburių" klausimus Vasario 16 proga

— Šiais metais sueina 60 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bei paskelbimo. Tiek lietuvių išeivija, tiek Tėvynėje pasiliekę tęsia kovą už laisvę, bet pergalės dar nematyti. Ar yra ženklų, rodančių galimus pasiekimus gerojo pusės? Jei taip, kokie yra tie ženklai?

— Tarptautinė konjunktūra dabar yra tokia, kad lietuvių veikla Lietuvos nepriklausomybei atstatyti neturi galimybių tuoju laimėjimo susilaukti. Žinoma, kad galimybės pakeisti esamą padėtį yra labai ribotos tiek didžiųjų valstybių viduje, tiek tarptautinėje plotmėje. Tad lietuvių veikloje reikia ištvirti iki galo. Reikia kantrybės, patvarumo, pasitikėjimo savimi, pasitikėjimo mūsų bylos teisingumu ir vilties dvasios bei tikėjimo į mūsų sugebėjimus sukurti visa, kas beįvyktų tarptautinėje potmėje, ir tai tinkamai apvaldyti. Mūsų tautos kančios, didinga jos laikysena okupacijoje yra mūsų laimėjimo laidas.

Ženkla gerojo pusės: pagyvėjimas pasaulio spaudoje informacijų apie tai, kas vyksta krašte mūsų tautiečių veiklos ir laikysenos dėka. Tai sustiprina ir pagyvina mūsų veiklos pagrindus. Veiklon įsitraukę jaunoji lietuvių karta ir parodė savo ryžtingą valią už Lietuvos nepriklausomybės bylą. JAV-bėse matome sustiprėjusią laikyseną žmogaus teisių ir pa-

grindinių laisvių reikalui. JAV prezidento pareiškimai žmogaus teisių klausimu yra populiariausia iniciatyva užsienio politikos srityje nuo Marshallo plano meto. Pats JAV prezidentas 1978. I. 19 yra pabrėžęs, kad yra įvykęs "ryškus judėjimas į didesnę laisvę ir žmoniškumą kaikiuriose pasaulio srityse". Jis pridūrė: "Pasaulio vada, net mūsų ideologiniai prieštai, dabar mato, kad jų laikysena pagrindinių žmogaus teisių atžvilgiu liečia jų santykius su Jungtinėmis Valstybėmis".

Pagaliau žinome, kad tiek Sov. Sąjungoje, tiek Rytų Europos kraštuose kažkas vyksta, ko anksčiau nebuvo. Tai rodo, kad ten vyksta tam tikri pasikeitimai, kurių vien represijomis neįmanoma sutramdyti, nes tai nėra maištas, nėra sukilimai, bet reiškiniai reikalavimai, kuriems, pagal tų valstybių pasirašytus tarptautinius pasižadėjimus, negali būti taikomos represijos.

— Dr. Aleksandras Stomas, vienas iš dabartinės Lietuvos disidentų, savo paskaitose skelbia, kad Lietuvą okupavusios Sovietų Sąjungos griuvimas iš vidaus yra visai realus dalykas. Kaip Jums atrodo ši pranašystė?

— Kiek žinau, dr. A. Stomas, būdamas Lietuvoje, turėjo galimybės tiksliai informaciją gauti apie esamą padėtį. Esu tik-

ras, kad jis ir dabar gauna patikimas informacijas apie tai, kas Sovietų Sąjungos teritorijoje dedasi. Remdamasis turimais duomenimis, jis, matyt, ir daro tokius teigimus, kaip Jūs minite. Man žinoma pvz. Harvardo prof. Richard Pipes nuomonė, kad beveik 100% Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos valstybių gyventojų yra disidentai vienokia ar kitokia forma. Esa, Sov. Sąjunga yra išsigandusi milijonų, kurie pagėdauja to, ko ji negali duoti...

Kaip žinome, Vakarų pasaulio spaudoje, televizijoje, radijas, oficialūs sluogsniai tokių teigimų nedaro. Priešingai, jie kalba apie Sov. Sąjungos galybę ir pavojus Vakarams, o dr. H. Kissingeris 1978. I. 13 televiziniame pokalbyje teigė, kad Italijoje kas trečias, Prancūzijoje kas penktas, Portugalijoje kas šeštas, Ispanijoje kas dešimtas balsuoja už komunistus ir kad teroristai naudojami Sov. Sąjungos bei satelininių jos kraštų parama... Tiek Jūsų keltu klausimu.

— Iš arti stebite JAV užsienio politiką. Ilga laiką, bent viešumoje, ji nebuvo palanki Sov. Sąjungos pavergtom tautom. Ar su naujo prezidento Jimmy Carterio atėjimu jaučiamas koks nors ryškesnis posūkis pavergtųjų tautų laisvinimo linkme?

— Šiuo klausimu nepamirš (Nukelta į 2-ą psl.)

Lietuvos kankiniai užsienio spaudoje

Mons. K. Razminas

Poezija itališkai

Italijos knygų rinkoje 1977 m. plačiai pasklido "Lietuvių kankinių poezija" — "Canti del martirio lituano", išversta italų kalbon ELTA-PRESS redaktoriaus prel. Vinco Mincevičiaus. Tai 100 puslapių leidinys, kurio viršelį puošia dail. V. A. Jonyno sukurtas lietuvių kankinio bareljefas, esantis lietuvių koplyčioje Vatikano bazilikoje. Leidėjas — Urbanijos vyskupijoje veikianti "Tylos Bendrijos" komisija, spausdinanti knygų seriją "Lituanica". Iki šiol jau yra pasirodę 6 leidiniai.

Italų visuomenei ši leidinių pristato žymus italų rašytojas prof. Raimondo Rossi. Įvadą parengė pats vertėjas prel. V. Mincevičius. Leidinyje duodama 30 lietuvių kankinių sukurtų eilėraščių vertimų. Jų autoriai daugiausia yra nežinomi arba pasirašę slapyvardžiais, kaip Mykolas Viltis, Vytautas Aidas, Baublio Bitutė, Zilvinas ir kt. Platesnių biografinių žinių pateikiama tik apie Vytautą Čėsna ir apie arkivyskupą Mečislovą Reinį (išspausdintas vienišas Vakarų pasiekęs jo poezijos kūrinys "Malda").

Kaip italų visuomenė sutiko "Lietuvių kankinių poeziją", gal geriausiai pavaizduoja Paolo Soleri recenzija, paskelbta "Secolo d'Italia" š.m. sausio 19 d. laidoje. Autorius leidinį vadina "Tikėjimo ir kovos prieš komunistinę propagandą liudijimu".

Blogėjant politinei padėčiai ir nykstant efektyvnei spaudos laisvei, kaip tai vis labiau pastebima ir Italijoje, rašo autorius, šis veikalas tinkamai atskleidžia visiem "samizdat" keliu, kurie ateityje gali būti vieninteliai informacijos šaltiniai. Todėl didelis yra nuopelnas Urbanijos, davusios visuomenei leidinį, kurį pavadinti "jaudinančiu" yra tikrai neretoris išsireiškimas.

Si maža knygutė pateikia tikrai jaudinančius poetinius liudijimus apie lietuvių pasipriešinimą komunistinei priespaudai. Tai lyrinės dainos, suktos ir Sibiro ištremtųjų. Jos plinta liaudyje ir įvairiais keliais pasiekė Vakarus. Prel. V. Mincevičiaus dėka jos dabar priemonos italų visuomenei ir liudija lietuvių religingumą.

Prel. V. Mincevičius yra parūpinęs taip pat ir kitą svarbų dokumentinį veikalą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" išleista "La Casa di Matrona" leidyklos Milane. Ši veikalą turėtų gerai pažinti kiekvienas italis ir gliai susimąstyti. Tai klasiškas "samizdat" leidinys, kuris drąsiai ir nesulaikomai sklinda tame Baltijos krašte, nežūrint griežčiausių KGB persekiojimų. Už vieną surastą "Kronikos" egzempliorių tenai laukia kalėjimas.

mas ir sunkiausių priverstinių darbų stovyklos.

Paolo Soleri, priminęs lietuvių kovas už laisvę ir tautinę egzistenciją, nurodo, kad svarbiausias lietuvių stiprybės šaltinis yra tikėjimas. Lietuviai nepalūžo nei žiauriausiais Stalino persekiojimo laikais, nei Chruščiovo bei jo įpėdinių siautėjime. Ir šiandien — rašo autorius — atlydžio, dialogo ir bendradarbiavimo laikais, tikintieji, kaip rodo Nijolės Sadūnaitės pavyzdys, gali būti deportuojami į Sibirą vien už savo tikėjimo vėšą išpažinimą. Tikėjimas tad labiausiai atsispindi ir "Lietuvių kankinių poezijoje". Jos negalima palyginti su dabarties laikų naująja poezija, kuri galbūt pasižymi savo forma ir stiliumi, bet yra šalta, be širdies. Siame leidinyje poezija yra drama, egzistencinė kova, kultūrinio pakilimo banga išsiliejanti malda. Tai pilnos kilnumo eilės be neapykantos persekiojotajam. Jos visus kelia augstyn, kaip arkivyskupo M. Reinio poezija, sukurta kalėjime, kur jis pat 1953 m. mirė kankinio mirtimi.

Visas tas eiles — baigdamas rašo autorius — reikėtų išmokti mintinai jau vien iš solidarumo taip daug kenčiančiai tautai ir prisiminti kaip perspėjimą Italijai, gyvenančiai taip netikrus, dramatiškus laikus.

Kitas italų laikraštis "La Voce", išeinantis Perugia mieste, taip pat labai palankiai įvertina "Canti del martirio lituano" pasirodymą. Komunistų valdomuose kraštuose — rašo "La Voce" — tik "samizdat" būdu dar gali skliti knygos, biuleteniai ir kiti leidiniai. Šiuo būdu Italijai pasiekusios 15-kos lietuvių poetų dainos gražiai atskleidžia šios tautos turtingus lobius. Pats vertėjas prel. V. Mincevičius įžangoje pastebi, kad šis leidinys nesiekia pilnai atskleisti dabartinės pogrindyje kuriamos lietuvių poezijos. Tai tik fragmentinis pavyzdys lietuvių kūrybinės dvasios, kurios neįstengia užslopinti jokia demagoginė diktatūra.

"Persekojami krikščionys"

Garsioji knygų leidykla "Styria" Grazo - misete, Austrijoje, 1977 m. išleido labai svarų veikalą "Verfolgte Christen" — "Persekojami krikščionys". Tai 352 psl. knyga, vokiečių kalba parašyta žinomo Austrijos katalikų rašytojo - žurnalisto Gerd Hamburger. Antrinė jo knygos antraštė trumpai nusako veikalo turinį — mūsų laikų pranešimai apie krikščionių persekiojimus po II D. karo.

Įvadą šiai knygai parašė Vienos arkivyskupas kardinolas Franz Koenig, Vatikano sekretoriato santykiams su netikintais palaikyti pirmininkas. Sa- (Nukelta į 4-tą psl.)

Šiame numeryje:

Nenurimsim!

Lietuvių ir kitų pavergtų tautų laisvė — laiko klausimas

Tautai visi esame reikalingi

Pokalbis su Lietuvos atstovu dr. St. Bačkui Vašingtone

Paverėjų gundymai

Religinis žvilgsnis į dabarties paverėjų užmojus

Lietuvos laisvės kovotojo laiškai

Dar nespausdinti Juozo Daumanto-Lukšos laiškai

Jausdavomės kaip galiūnai...

Vilniečio atsiminimai apie Vasario 16 Vilniuje

Visus kviečia talkon!

Naujosios "Jaunimo Žiburių" redaktorės žodis

Nauji užmojai laisvės sąjūdyje

Jaunųjų tautiečių pažiūra į Vasario 16 minėjimus

Ryšių tinklas studentams

Akademikų pagalba studijuojančiam lietuvių jaunimui

Lietuvių dovana Amerikos universitetui

Lietuvių kambarys valstybiniame Wayne universitete

Lenkų filmas apie Lietuvą

Prancūzų rašytojo Prospero Merimee apysaka filme

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Pavergėjo gundymai

Krikščionies gyvenimas yra pažymėtas gilia perspektyva, kurioje matyti ne tik žmogiskasis, bet ir dieviškasis gyvenimas, ne tik kančia, bet ir galutinė pergalė. Visi keliaujame tos perspektyvos linkme, tačiau žemesnės jos pakopose kartais turime patirti sunkius vingius, reikalaujančius dvasinio budrumo ir ištvermės. Šioje srityje glūdi reikšmingos galimybės, būtent, pasimetimas ir atradimas. Jei kas, susidūręs su kliūtimis, pasimeta gyvenimo kelyje, išklysta ir iš krikščioniškosios perspektyvos, o kas nugali kliūtis, atranda prasmingojo gyvenimo kelią.

Daug kas pastoja krikščioniui kelią ir bando jį nuvesti pasimetimo ir praradimo keliu. Vienas tokių esminių gundymų yra minimas pirmojo gavėnios sekmadienio Evangelijoje. Joje kalbama apie gundytoją, bandžiusį suklaidinti ir patį Kristų. Jisai siūlo tyruose išalkusiam Išganytojui akmenis paversti duona ir atiduoti Jam žemės karalystę, jeigu šis parpuoles ant žemės pagarbintis gundytoją.

Siame Kristaus gundyme atsispindi ir kasdieninis krikščionies gyvenimas. Krikščionies tyrai yra jo žmogiškoji kelionė, vingiuojanti per įvairių santvarškų plotus. Gundytojas yra valdovinio tipo žmogus, užsimojęs pavergti savo artimą. Jis yra agresyvus, norintis valdyti ne tik savo artimą, bet ir patį Išganytoją.

Krikščionis yra įsitikinęs, kad žmogus yra Dievo kūrinys, kuris natūraliai nusilenkia savo Kūrėjui. Tai elementari tiesa, aiški kiekvienam laisvės žmogui, bet nepriimtina žmogui-gundytojui, kuris mano, kad Dievas turi nusilenkti žmogui, t.y. Kūrėjas savo kūrinui. Čia ir susidaro mįslinga sankirta, kurioje agresyviai puola gundytojas ir reikalauja tikintį krikščionį nusilenkti ne Dievui, bet su juo kovojančiam gundytojui, pretenduojančiam į absoliutinį valdoviškumą.

Tokiame gundyme išryškėja gundytojas kaip žmogaus pavergėjas. Visų pirma jis kėsina į patį asmens branduolį — jo laisvę. Kai ši bus pavergta, žmogus taps gundytojo tikslas ir statys jo suplanuotą karalystę. Dėlto gundytojas veikia ir viliojimo būdu — siūlo žmogui labiausiai patrauklias gėrybes, būtent, duoną bei "pasaulio karalystes" su visu jų didingumu.

Gundytojas gerai žino, kad, pasak Dostojevskio, tas valdo žmones, kurio rankose yra duona ir galia pavergti sąžines. Kol žmogus yra laisvas, gundytojas negali jam diktuoti. Dėlto jis labai intensyviai veikia, kad paralyzuotų laisvę. Žinoma, turėdamas fizinę jėgą savo rankose, gundytojas galėtų sunaikinti visus laisvės žmones arba uždaryti kalėjimuose. Bet tuo būdu ir pati gundytojo karalystė būtų sunaikinta arba nustotų būti tik žmogiška. Kad taip neįvyktų, gundytojas bando įtikinti, jog žmonės tuomet bus tikrai laisvi ir laimingi, kai savo laisvę pavės jam, t.y. gundytojui, absoliutiniam valdovui, neigiančiam Dievo valdoviškumą.

Tokioje gundymo atmosferoje šiandieną gyvena milijonai žmonių. Ištos tautos yra priverstos išgyventi Evangelijos tyrų gundymą. Jų tarpe yra ir lietuvių tauta, kurios dauguma yra gundomųjų pozicijoje, o nežymi mažuma — gundytojo. Pastarasis imponuoja savo fizine jėga, patraukliomis vilionėmis bei privilegijomis. Nevenias susigundo tomis vilionėmis, nevenias pasmilko gundytojo stambams, tačiau jie tuo laimi tik laikiną pobūdžio lengvatą, bet pralaimi didžiulias vertybes. O tie, kurie drįsta priešintis gundytojui, negauna jokių privilegijų, jokių lengvatų, patiria netgi skaudžias baumas, — tačiau jie laimi daug daugiau — apgina didžiąją žmogaus ir tautos vertybę laisvę. Jie parodo, kad tauta gali būti fizinės gundytojo galybės pavergta, bet savo dvasioje išlieka laisva, jeigu nepasiduoda viliojimo gundymui, siekiančiam paralyzuoti vidinės laisvės karalystę.

Ir tai yra krikščionies laimėjimas. Prieš fizinę bei prievartinę gundytojo ginklą jis pastato dvasinę savo jėgą, o prieš gundytojo vilionę — tikėjimo ikvėptą orientaciją, išreikštą Evangelijos žodžiais: "Viešpatie, savo Dievą, tegarbink ir jam vienam tetarnauk!" (Mt. 4, 10). Tai laikysena, kurios negali įveikti gundytojas, skelbiant absoliutinį savo valdoviškumą, parremtą dabarties stabais. Ir tai dėlto, kad krikščionies tikėjimas yra atremtas ne tik į laisvo žmogaus išmintį, bet ir į Dievo apreiškimą. Gundytojo stabai yra praeinamo pobūdžio, o Dievo žodis, skelbiant laisvės, tiesos ir meilės karalystę, yra amžinas.

K. PR. G.

IŠLEIDŽIAMA MONOGRAFIJA apie gen. P. Plechavičių.

- Jos išleidimui yra renkaamos aukos.
- Aukotojai bus įrašyti į knyga. Aukos siųsti: KARYS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 11207.

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMU APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalavimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinės

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Nepriklausomos Lietuvos atstovas JAV-bėms dr. STASYS BACKIS su ponija ONA BACKIENE priėmimo Baltuosiose Rūmose Vašingtone pas JAV prezidentą JIMMY CARTERį ir poniją CARTER

Zweig Photo Studio

Tautai visi esame reikalingi!

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kime, kad JAV nėra pripažinusios jėga įvykdyto Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Ta laikysena įvairiomis progomis yra pareiškama. JAV palaiko oficialius santykius su diplomatiniais ir konsuliniais Baltijos valstybių atstovais, paskirtais paskutinių laisvų vyriausybių. Valstybinis testinimas tebeprapažįstamas. JAV remiamos radijo transliacijos baltiečių kalbomis rodo JAV norą palaikyti santykius su Baltijos kraštų žmonėmis.

JAV laikysena šiuo klausimu buvo visų vyriausybių ligi šiol tokia. Jei pastidijusime tą klausimą praityje, rasime, kad kiekvienas JAV prezidentas ne kartą yra pareiškęs vis ką nors panašaus į tai, kad amerikiečių sąžinė nebus rami tol, kol pavergtos tautos laisvę atgaus. Dabartinis prezidentas, kaip žinote, ypač pabrėžė žmogaus teisių principą ir nuolatos tai primena. Jis yra prašęs JAV kongresą padidinti kreditus radijams. Dėl to susilaukė priekaištų iš Sov. Sąjungos. Ar bus kokių kitų panašių dalykų, susizinsime ateityje.

— Daug kalbama apie Helsinkio ir Belgrado konferencijas. Ar iš jų galima tikėtis ko nors pozityvaus Sov. Sąjungos pavertiesiems?

— Kiek tai liečia Baltijos valstybes, mes randame 1977. IX. 26 Valstybės Departamento biuletenyje pareiškimus ryšium su Belgrado konferencija. Ten pasakyta: JAV atmeta teigimą, jog žmogaus teisių reikalas yra kišimasis į vidaus reikalus; JAV nuomone, Baigiamasis Helsinkio Aktas neturi jokios įtakos į JAV ilgalaikę poziciją Europos sienų klausimu; JAV atmeta vadinamą Brežnevo doktriną, pagal kurią Sov. Sąjunga jėga gali proteguoti komunistinius režimus.

Specialiai Baltijos valstybių klausimu ten pasakyta: "JAV aiškiai pareiškė, kad Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija nepakeitė mūsų politikos, liečiančios nepripažintą priverstinę Baltijos valstybių inkorporacijos į Sov. Sąjungą. Faktiškai teritorinio integralumo principas neprileidžia teritorijos įgijimo jėga ar grasinant jėga. Jis nusako, kad toks įgijimas, priešingas tarptautinei teisei, negali būti laikomas teisėtu".

Toliau sakoma, kad JAV vyriausybės laikysena parėmė atstovų rūmų ir senato rezoliucijos, kuriomis patvirtinama, jog JAV politika, ir toliau nepripažįstanti priverstinės Baltijos valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, nėra Helsinkio sutarimų paliesta.

Jūsų minimos konferencijos tapo svarbiu Rytų-Vakarų santykių elementu. Tai svarbus irankis demokratinės ir nacionalistinės opozicijos Sov. Sąjungoje ir yra viena didžiųjų vilčių kovoje už žmogaus teises bei pagrindines laisves. Daugelis mano, kad Belgrado konferencija yra centrinis diplomatinis mūsų laikų įvykis. Ir tai dėlto, kad Vakarai aiškiai pabrėžė nieko daugiau nenorį, kaip tik to, kad Maskva laikytųsi tarptautinio dokumento, kurio į taip sieki ir kurį pasirašė. Žmogaus teisės tapo tarptautinių santykių dalimi. Žmogaus teisių ir pagrindinių lais-

vių laužymas Sov. Sąjungoje ir Rytų Europos kraštuose virto svarbiu vakariečių susirūpinimu Belgrade. Žinome, kad Helsinkio sutarimų nuostatų nesi-laikymas Sov. Sąjungą išstatė tokiai kritikai, kokios Sov. Sąjunga niekad neturėjo. Baigiamasis Helsinkio Aktas sudarė tarptautinį precedentą, jame numatyta, būtent, konferenciją patikrinti, kaip vykdomi jo nuostatai. Tokio dalyko ligšiol nebuvo pasirašytų konvencijų, sutarčių vykdymo srityje. Helsinkio akto prasmė tapo tokia, kad per žmogaus teises, pagrindines laisves pradėta siekti laisvo tautų apsisprendimo — laisvės, nepriklausomybės visoms tautoms. Nėra abejonės, kad Helsinkio aktas ir Belgrado konferencija turės didelių pasekmių Sov. Sąjungoje pavertiesiems.

— Ar buvo dėta pakankamai pastangų iš lietuvių pusės pasinaudoti Belgrado konferencija Lietuvos naudai?

— Taip. Buvo pateikta dokumentacija, kokia turėta, visais klausimais, kurie Belgrado konferencijoje buvo numatyti svarstyti. Tai padarė: Tomas Venclova kaip Lietuvos grupės Helsinkio susitarimų vykdymui remti narys, dabar Vakaruose jos atstovas; diplomatiniai Baltijos valstybių atstovai; mūsų veiksniai bei dalyviai Belgrado konferencijoje — dr. K. Bobelis, kun. K. Pugevičius. Sen. Dole kalba 1977.XI.25 Belgrade pagyveno Baltijos valstybių bylą. JAV ambasadorius Goldbergas savo pareiškimais ją sustiprino.

— Ar iš lietuvių pusės artimoje ateityje numatomi kokie nors politiniai žygiai Lietuvos laisvės reikalu ryšium su jos nepriklausomybės paskelbimo 60 metų sukaktimi? Pvz. ar nenumatoma kreiptis į tarptautines institucijas — Jungt. Tautas, S. Atlanto Sąjungą, didžiųjų valstybių vyriausybes?

— Spaudoje buvo paskelbti VLIKo 1977 m. seimo nutarimai, taip pat ALTos atsišaukimas, PLB-nės, JAV LB planai, kas rengiama padaryti, kokius leidinius ruošiamasi išleisti. Tad tuo klausimu nenorėčiau kartoti to, kas jau buvo skelbta.

Kiek liečia Jūsų minimus žygius tarptautinėse institucijose, jie svarstymų padėtyje tebėra tiek lietuvių, tiek estų ir latvių sluogsnuose. Manau, žinote JAV Valstybės Departamento nuomonę apie Baltijos valstybių klausimo iškėlimą Jungtinėse Tautose: toks užmojis būtų veiksmingas, dėlto šio klausimo iškėlimas galėtų susilaukti nepalankaus balsavimo; tai nebūtų naudinga nei JAV, nei Baltijos valstybėms, nei gyventojams.

— Išeivijos politinės viršūnės pasižymi vidiniais nesutarimais. Ar minėtos sukakties proga nenumatoma jų konferencija, kuri apžvelgtų ligšiolinę veiklą ir bandytų pasukti vieningesnę bei dinamiškesnę linkmę?

— Apie tai yra užsiminta VLIKo 1977 m. seimo nutarimuose. Kaip ir kas bus padaryta, paaiškės ateityje.

*Pasak Sacharovo, Sov. Sąjungoje esama apie 900 koncentracijos lagerių. Mes negalime pamiršti. Mūsų veikla nukreipta prieš okupantą. Mūsų jėgos

negali būti eikvojamos vienu prieš kitus. Savitarpinė kova ar perdėta vienu kitų kritika patarnauja tik okupantui.

— Jau senokai esate diplomatinėje tarnyboje ir turite progų stebėti mūsų visuomenės nuotaikas. Ar nemanote, kad mūsų visuomenė, matydama veiksmų nevieningumą ir slėgiančią tarptautinę atmosferą, ima pavargti bei lengviau pasiduoti sovietinėms vilionėms?

— Žinau, mūsų visuomenė nori ryžtingos, energingos veiklos ir greitų, gerų pasekmių. Visi betgi gerai orientuojamės, kas galima dabar laimėti, kas galima atsiekti. Lietuviai yra tvirti valstybinių bei tautinių sąmoningumu. Visi jaučia, jog 1918 m. Vasario 16 Dienos Aktas visus įpareigoja veikti bendrai, aukotis, kol Lietuva nepriklausomybę ir laisvę atgaus. Lietuvių tauta gyva ir laikosi didvyriškai, kaip žinome iš mus pasiekiančios dokumentuotos pogrindžio spaudos.

Žinome taip pat, kad tuo metu, kai mes kiek pavargstame, įvyksta tai, kas mus visus sujungia veiklai ir uždegą. Prisiminkime pvz. Simo Kudirkos šuolį į laisvę, Romą Kalantą, Nijolę Sadūnaitę ir kt., Lietuvos grupę Helsinkio susitarimų vykdymui remti. Simas Kudirkas, kaip kovotojas už žmogaus teises ir pagrindines laisves, yra įamžintas ir filme "The Defection of Simas Kudirka". Gal kada sulauksime ir filmo "Partizanai už geležinės uždangos" su J. Daumanto-J. Lukšos liudijimais...

— Kaip vertinate JAV diplomatų lankymąsi okupuotoje Lietuvoje? Ar tai nėra pirmieji ženklai, vedą į Lietuvos okupacijos pripažinimą?

— Nemanyčiau. Žinote, kad augstieji JAV diplomatiniai pareigūnai ten nesilanko. Kiek žinoma, lankosi tik konsulariniai JAV pareigūnai. Apie padėtį Lietuvoje dabar Vakarai gauna informaciją iš įvairių šaltinių ir iš lietuvių pogrindžio spaudos. JAV konsulinių pareigūnų gaunamos informacijos tėra vienas žinių šaltinių apie padėtį Lietuvoje.

— Kokį padrasinantį žodį galėtumėte tarti savo tautiečiams šia proga?

— Man atrodo, kad mūsų tautiečiai gerai supranta padėtį. Mūsų tauta yra reikalinga mūsų visų. Ryžkimės sutikti, kas beįvyktų lietuvių tautos išlaisvinimo kelyje, ir ryžkimės viską nugalėti, kad mūsų tikslas būtų pasiektas. Tai mūsų istorinė misija.

— Dėkojame už pasidalinimą mintimis, išsamius paaiškinimus ir drąsinantį žodį.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SURIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

MEDUS —
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

A+A

ANELEI KUBILIŪNIENEI

mirus, jos vyrą JUOŽĄ, dukrą RAMUNĘ, brolius —
VYTAUTĄ, STASĮ ir JUOŽĄ MEILUS su šeimomis
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

E. F. Senkai
A. S. Grigaliūnai
A. P. Ščepavičiai

A+A

agr. PRANUI RUDINSKUI mirus,

žmonai GODAI, visiems šeimos nariams ir gimimėms
nuoširdi užuojauta —

J. ir E. Bersėnas
K. ir J. Valaitis
P. Vaitekūnas

A+A

BRONIŲ GRIKENIUI

Čikagoje mirus, žmoną STEFANIJĄ, dukrą AUŠRELĘ, ELĘ DRAUDVILIENĘ ir jos šeimą
nuoširdžiai užjaučiame —

O. S. Dačkaitė
L. M. Malinauskaitė

A+A

BRONISLOVUI GRIKENIUI

Čikagoje mirus, žmoną STEFANIJĄ, dukrą AUŠRĄ su šeima, gimines bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Barbora ir Jonas Vaidotai

A+A

MYLIMAI MAMYTEI
MARIJAI IGNATAVIČIENEI

Čikagoje mirus, sūnus — STEPĄ ir MORKŲ su šeimomis
nuoširdžiai užjaučiame —

P. R. Tumpos
A. A. Jagėlos

A+A

MARIJAI IGNATAVIČIENEI

Čikagoje mirus, sūnus — STEPĄ, VINČĄ ir MORKŲ su šeimomis
nuoširdžiai užjaučiame —

Irena Ramas Eimis Ramas
Mikas ir Kazė Maculewicz

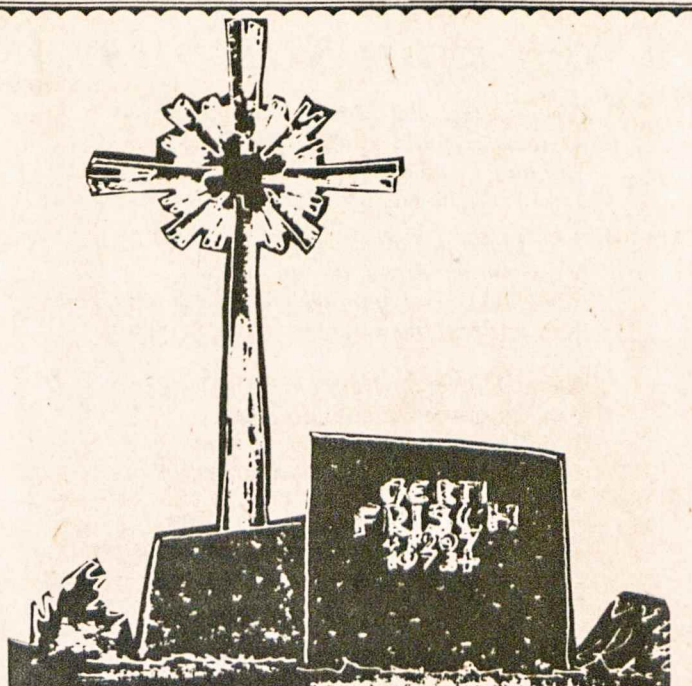
MYLIMAM TĖVUI

A+A

BOLESLOVUI BALZEKUI

Lietuvoje mirus, jo dukrą ELENĄ KEBURIENĘ, jos artimuosius ir gimines
nuoširdžiai užjaučiame —

J. ir E. Bersėnai
K. ir J. Valaičiai
P. Vaitekūnas

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Lietuvos laisvės kovotojo laišškai

Dar nespausdintų partizanų vado Juozo Lukšos-Daumanto laiškų ištraukos žmonai Niujorke

Dublinas, 1948. 10. 3

Imu ir sudvejuju kartais, kad gal menkai čia ką užvajavosi. Sava žemėlė jau pasigenda daug tūkstančių dūšelių, o čia viešpačiai dar vis nerangiai dairosi po savas seklyčias, dar nespėjusias išsivėdinti nuo neseiniai čia puotavusių (neišskaitomas žodis, Red.) smarvės. Net ir Dievas, atrodo, nerangus jiems prout padėti. Bet sau jie žinosi, mūsų reikalas neužmiršti savų Mauro rolių.

Paryžius, 1948. 12. 12

Nūdien aš vis su pakeltais sparnais lūkuriuoju pradėti vėl žingsnius kelyje, kuriuo žingsniuodami jau dešimtys tūkstančių laimėjo mirtį ir mus, buvusius jų mirties liudininkus, įpareigojo su dešimteriopa energija pasilikti šventai ištikimiams jų pradėtos kovos dalyviams. Antraip aš išdrįščiau ir prieš Tavo norą priversti Tave labiau save baiginti. Mano jaučiamas Tau prisirišimas gal ir dėlto yra intymesnis, nes mudviejų šeimų likučiai žygiuoja tu pačiu Golgotos keliu, kantriai kovodami už vis dar dienos egzistenciją.

Kalėdos (Kūčių vakaras) 1948 m.

Mes, atrodo, mažiausiai kalti, kad šio blogio viešpatavimo metu esam nesurenkamai išblaskyti, be jokių galimybių praleisti Kūčių vakarą lietuviškoj mistikoj, savo žemėj ir savo šeimoj! Neapeinamai ištįsta mintys link savųjų. Tada įsivyravus nuotaika nė kiek nesiderina su šv. Kalėdų padiktuota nuotaika. Taip ir pamatai pilnutinį gyvenimą — kovą, kurioje jiešakai džiaugsmo...

1949 m. Naujų Metų išvakarėse

1948. 12. 31

Neretai aš klykdavau, kaip žuvėdra svetimuos vandenynuos nuklydus, paskendęs sunkioj nuotaikoj nuo vis bjauriai besikomplikuojančios mums atmosferos... Ir nesugebėdavau tą sunkią kasdienybę išvysti iš veido raukšlių ar ledinio sustingusio žvilgsnio... Keleto metų kovą išvogė mūsų ir juoką, ir nuotaikas, ir laidų liežuvį, ir su žmonėmis lankstumą.

Vis negaliu apsiprasti su mintim, kad tūkstančiai kilometrų mus skirs, ir netikiu, kad likimas išdrįs pastoti mums kelį kada nors susitikti ar sutrumpinti mūsų laimę. Šia viltimi gaivindamasis su ilgesio ašara pinsių maldos žodžius Augščiausiam mano svajonių įsikūnijimui.

Mūsų gyvenimo tiesūs keliai, berods, tik asilams dera, o juo labiau juos kreivesnius ir sunkiau įveikiamus kam paskiria Augščiausias, juo didingesnė ir žemės misija tam atitenka. Nepatiko turbūt Galybių Viešpačiui ir mudviejų vaga: Tave į lovą lyg nustumė kuriam laikui, o mano dienas perkrovė "pirmaeiliais dalykais" (Lietuva). Tai vis vardan žmogiško žmogaus...

Rytoj, taip sakoma, mus aplankysia Nauji Metai. Ir paskutinėmis palydėti, ir vėl naujoms dienoms sutikti šių metų sandūros daug kur prie stalų spiesis ir skurdūs elgetos, ir sotūs duona bei dvasia karaliai. Su sklidinom, svaigiom taurėm ant stalo rungsis su ilgom linkėjimų pynėm. Tik mūs brangioj tėvynėj mes pasigesim ir tų stalų vaisių, ir taurių apgaulingų. Palaidą juoką ten pakais tik ašaros, kančios, o skambesį svaigančių stiklų — dundančių kulkosvaizdžių garsai. Ir devintieji metai sutiks mūs Lietuvą Motulę, berymančią su ašarom šarmotuos gintaro krantuos. Verks ten įnai, o ašaros kristalinsis tai žuvusiems, tai nukankintiems paminklų siluetais. Prarėtę jos sparnai ir šiurkščios stagarinės rankos nesūgėba surinkti savo vaikų po savo stogu ar švelniai glamonėdamas su maži n t i jų kančių...

Taip, netekę mes savų židinių, pasitenkinkim bent kukliais linkėjimais. Tau, mano brangus Auksel, leis palinkėti didžiausios laimės Tavo varganotuos benamės keliuos, kad nieko nepraradę, ką išsinešėm iš brangios tėvynės, kuogrečiau, kartu nuplovę džiaugsmo ašaromis mūsų kruvinus kelius, galėtume džiaugtis pūvančių kaulų pavėsy atpirktą laisvę.

Paryžius, 1949. 1. 12

... Šioje Tavo gromatėlėj

nepergausiu raidžių, bet labai daug parašyta. Džiaugiuosi, kad aš Tave sutikau gyvenime su tokiom pažiurom į gyvenimo prasmę ir laiką. Tavoji pažiuūra į meilę (jei ją imi iš Tavo skaitytos Antoine de Saint Exupery) pilnai sutinka su manąja, kad mudvieju laimė neįmanoma be tėvynės laisvės. Nereikia tad tragiškai vertinti padėti, susietą su pasimamais uždaviniais vergovę pašalinti. Aš neįsivaizduoju ir tokios nenerėčiau meilės, kuri niveliuotųsi tik "dviejų į vienas kitą žiūrėjimu", o nesibazuotų platesnėmis perspektyvomis. Be to neįsivaizduoju ir šeimos laimės.

Paryžius, 1949. 1. 15

Būdamas labai vienišas, vieną vakarą prisiminiau vieną partizanų dainos posmą: "Upės bėgs į melsvą tolių, Gervės lėks ir vėl sugrįš, Nežinau tik aš, brangioji, Ar pabėsiu į duris..." Taip ir lydejo mane įvairios mintys, sklisdamos į nepasiekiamas ir neaprepiamas melynąsias tolumas, bauginančias artėjančią realybę... tai vėl nuskaidrindavo nuotaiką, projektuodamos tolimesnės perspektyvon...

Paryžius, 1949. 2. 11

Siaip pas mus nieko naujo ir nieko blogo. Laukime esame atbukę (laukiant grįžimo į Lietuvą, Red.), nes tai nepirmas toks ilgas nekantravimas. Tikime, kad turėtų škart laimė būti su mumis. Jei taip atsitiks, neužmiršk už mus griešnus sumesti kokią kartą kitą ir "Sveika Marija". Kada nors atsilginsime, nes tikimės pirmieji Abraomui pradėti lįsti į akis.

Paryžius, 1949 vasario 16 d.

Jieškau ir nerandu nei kaltininko, nei atsakymo, kodėl aš šiandien čia, o ne ten, kur jau privalau būti. Metai su kaupu, kai paskutinius savo pėdsakus palikau kruvinos tėviškos dirvonuos. Metai su kaupu, kai akis akin nematom kryžiuojamos numylėtos mūsų Lietuvos. Metai su kaupu, kai tiesiog negirdžiu klykiančių skausmo raudų. Šie metai su kaupu jau suspėjo iš daugelio mano geriausių draugų pareikalauti nemirtingos mirties. Metai su kaupu, kai aš nedalyvauju anoj mirties ir gyvybės procesioj kartu su gausiais tūkstančiais taurių lietuvių. Perkošiu mintimis jau penktų metų krauju įmirkusius apkasus, prisimenu ilgas galerijas mirtimi paženklintų draugų ir, gyvent norėdamas, trokštu ir savo kaulus matyt besirikiuojančius tarp anų sukryžiuotų griaučių. Tik gaila to, kas nebaigta pasiekti. Tai šios Vasario 16-tos proga!

Mudu šiandien kalbėjom apie kantrybę. Leisk man pasakoti ir apie ją tenai. Menu vieną ankstyvą rudenį. Pavakariop į mūsų urvą atšliaužia ryšininkas ir štai kokias gaunu žinias: šiandien, 9 val. ryto, buvo apsupta 200 rusų Šarūno slėptuvė. Po kelių valandų kautynių slėptuvę gynėsi 5 partizanai nusižudė. Tie patys rusai prie slėptuvės aptiko ryšininką Jūrą ir Ramunę. Jūrą, išsitraukus pistoletą, sužeidė vieną rusą ir nusišovė. Ramunę pavakariop pusegė rusai atvedė į Pakuonį su tardant sulaužytais rankų sąnariais...

Stabui pavyko gauti iš Purnios ir Garliavos valsčių naujai

išvežtinių gyventojų sąrašus... Vakar iš Kauno kalėjimo 3000 kalinių išvežti link Vilniaus. Apie 1/3 kalinių nebepaėjo...

Tokios tai buvo ryšininko naujienos. Užsukau BBC. Tačiau — nieko džiuginančio. Vis dar užmerkę akis mūsų košmarui konferuoja su mūsų budeilais.

Įsijausk į aną dalinio vado padėtį ir koki matą pasiūlysi jo ištvermei ir jo kantrybei? Sakyk ir kaip instruktuo kovotojus, kurie, nematydami jokios dar laisvės properšos, skaito savo kovos draugų likučius? Ką patart ir kaip paguosti bet kurią šeimą, kurią nueini perspėti, kad slėptųsi, nes ryt išveš, kai vakare slenkį į jų lūšną? Kokias priemones naudoti nušlostyt ašarom ar sumažint skausmui širdies, kai nueini pranešti šeimai, kad vakar susisprogdino brolis, sūnus, tėvas, kad sesuo ar duklė jau greit nepareis, nes sutrupintais sąnariais ją link Kauno išvarė?...

Tai sąlygos, su kuriomis taip pat reikia susidoroti žmogiškai prigimčiai ir žmogiškai kantrybei. Jei aš save išskirčiau iš anų mano brangių draugų tarpo, tai jų turimą ištvermės matą aš siūlyčiau visiems jų sunkiai įveikiamose sąlygose...

Tokia tai buvo padėtis prieš vienus su kaupu metų. Ir vėl praėjęs laikotarpis padėtį pakeitė ne kitaip, kaip tik didesnio skausmo, kančių ir ašarų kryptimi. Ana buvusi ištvermė jau bus atsilikus pagal nūdieną. O šia 16-tos dienos proga mes nors ilgimės anų kančių.

1949. 2. 19

Tu esi anos graikės stiliaus moteris: "Arba su kardu, arba visai negrįžti!"

Aš esu patenkintas, kad mudviejų draugystė yra išjungta tragiškas žiūrėjimas į realybę ar iš viso betkoks mintijimas apie galimus realius ryt, dienos baisumus. Kai, į padėtį žiūrint, nesigauna jokio minimumo procentų laimė, tasyk reikalą paprastai išsprendžiam, pavesdami jį Visagalo likiminių rankai. Tik tokie samprotavimai įgalina mus pasitikti visokiąsiai rytoj.

Brangūs dalykai turi būti retai ir sunkiai pasiekiami.

Paryžius, 1949. 5. 10

Dabartinė mane supanti aplinka visiškai yra priešinga mano nuotaikai ar mano sielos tonui. Pro atvirą langą ištisomis dienomis skverbiasi į mano urvą nerūpestingas, pilnas pasitenkinimo garsus juokas, laukinės muzikos garsai ir kokečiuojančių klykavimai. Jiems visiems kažkodėl jaučiu neapykantą. Praskuodžiu vakarais mintimis šią kvailių aplinką ir graibaus po nepasiekiamus vyzdžius tolius, bandydamas, suvokti ano baisaus košmaro veidą, pajusti raudas iš pragaros, beviešinio ant Nemuno krantų, ir savo ašara palengvinti aiens dienų sunkumą. Neapkenčiu tos kurtumos, kuriai dar nesimato galo, nei tų žmonių, kurie savų tylių jėgum pritaria mūsų kryžiuojamos tautos kančioms.

Paryžius, 1949. 6. 5

Dėkoju Tau, kad savo galvosena man padėdi susidoroti su dabartine mūsų padėtimi, į tai žiūrėdama iš grynai patriotinių palaidų uždavinį taško. Tai man

teikia pasparties visokiuose pasiryžimuose, nes matau ir jaučiu, kad Tu tam širdim ir protu pritari. Jei ir tragiškai kada nors atsitiktų su manim, tai aš būsiu laimingas, žinodamas, kad ir Tu pritarei ir nevaržei man atsisakyt mudviejų žemiškos laimės. Vienkart lenkiuos prieš Augščiausiajį, kad Jis savo gailestingumu pašalintų visas užtvaras, mus nuo laimės skiriančias.

1949. 6. 12

Tai, ką pavyksta pasiekti nuolatiniu triūsu ir darbo pastangomis, taip pat nėra džiugu, nes tai tik atvėrimas naujų galimybių iš arčiau pažinti aną baisią mūsų tragediją, stebimą tų mūsų trijų milijonų ašarotų ir pilnų nevilties akių. Dėkuoti Dievui, kad jaučiuosi nestovįs nuosalyje anų grumtynių ir kad jau ir galingieji, pastebėję nelinkstančią mūsų trišpalvę prie pavergėją, nebelineka toliau abejingai, bet susimąsto ir pradeda sau ikalti į galvas, kad ir mes verti laisvės. Tas mus paskatina dar labiau sukrusti.

1949. 6. 30

A.a. Mindaugo mirties progą —

Kiekviena diena, išdrįstanti praskleisti aną plieno uždangą, dengiančią pasaulio akis nuo mūsų tautos didvyrių kapinyno, visad mus skaudina neturintįsiam ribų skausme. Kada gi patiks Viešpačiui užbaigti ant kryžiaus kalamos lietuvių tautos kančias?

Tikėkim, kad mūsų brolių ir sesių kraujas bus trąša ateities kartoms. Tikėkim, kad jis padės atgimti sužvėrėjusiam žmogui, su pergalės vėliava jieškančiam tiesos kritusių didvyrių kaulų likučiuose.

1949. 7. 2

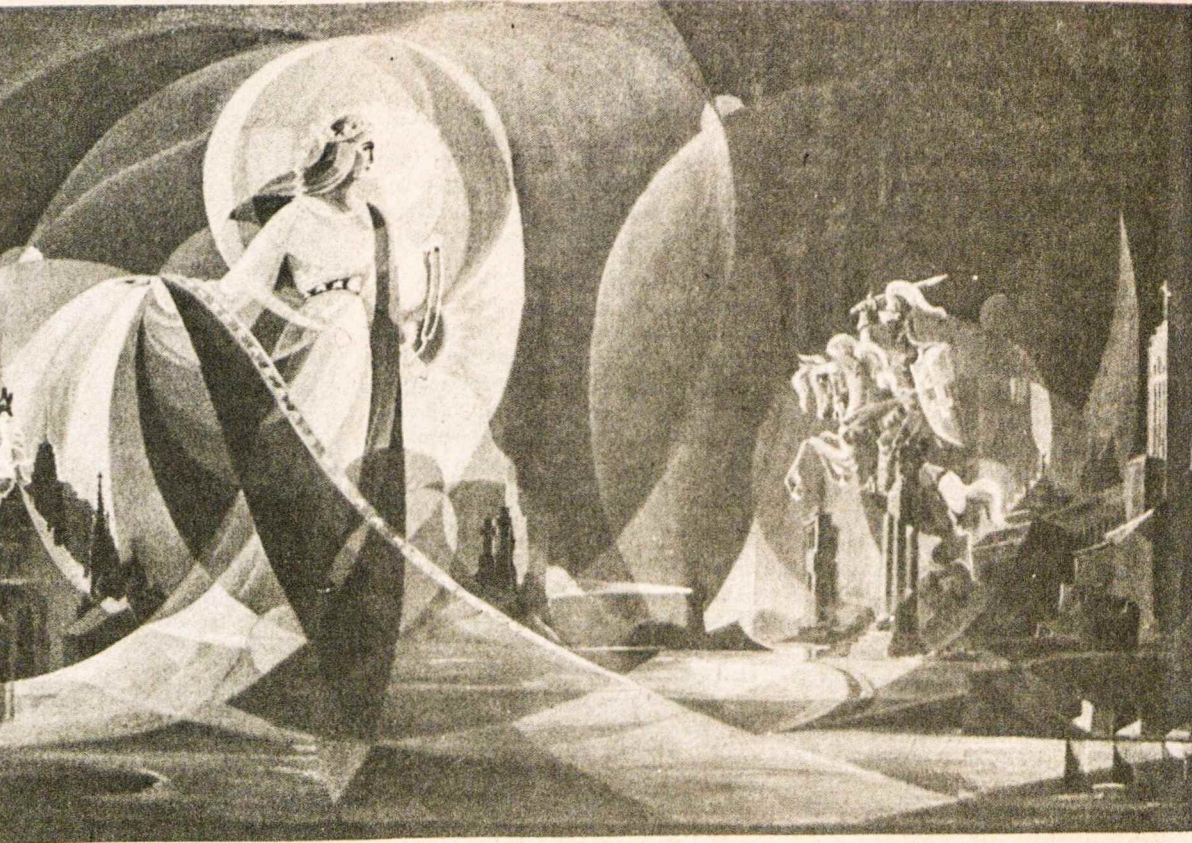
Kažin kodėl Dievui patiko ir mūsų eroj matyti lietuvių tautą, žygiuojančią per gyvenimą su biblinėmis kančiomis? Ir kai atsigręži praeitu keliu atgal, tai pradėdi nuogastauti — gal jau perdaug aukų pareikalavo mums skirta misija? Nekartą tenka suabejoti, ar pakaks aukų, kol audros, dūkančių mūsų tėviškėj, pails ir pasitrauks.

1949. 8. 21

Ateis mūsų svajonėm sugrąžintos ir ilgų lūkesčių išvagos mūsų laisvės dienos, bet atsiminkime, kad neturi mus rasti sunaikintus laukimo perioride. Atminkim, kad anos džiaugsmo dienos į mus "skubą" vėžio žingsniu; būkim santūrus ir ribokim tėvynei skiriamus ilgesio kiekius. Kitaip — ateis jos, o mūsų jau grabai rikiuosis!

1949. 10. 6

Šiandien turim tenkintis tik ilgom pynėm saldžių svajonių, savo labiausiai laime galintį šypotis gyvenimo tarpą atiduodami ne sau, bet jai (tėvų žemei). O mano kasdieniniai rūpesčiai bazuojasi laime nepavėluotai į ten sugrįžti ir jausti save dalyvaujant prasklaidyme anų krauju varvančių debėselių. Noriu tikėti, kad likimas leis mano rūpesčiams sunykti pasisekimuose ir tenai — Nemuno pakrantėse mes galėsime laisvės prieglobstyje lūkuriuoti tėvynės nostalgijos, kada žmogaus paniekinimo išskankinti tremtiniai artės į savo lopšius iš rytų, vakarų ir pietų...

Dailininkas JURGIS JUODIS, Laisvės laukianti ir kovojanti Lietuva, kartais vadinama Marijos žeme

Jausdavomės kaip galiūnai...

Vasario 16 minėjimai Vilniuje • Didžiausia šventė • Nepaprastai karinga mokinių nuotaika • Dabartiniai Vilniuje išaugę kovotojai

K. BARONAS

Beveik pusšimtis metų praėjo nuo pirmų pradžios mokyklos dienų Vilniuje. Gerai prisimenu rugsėjo 1 d. datą (mokyklų pradžią) ir Literatų g-vėję (prie Sv. Mykolo šventovės) didelį Vilniaus Lietuvių Komitetui priklausantį pastatą, kuriame, be apartamentų, buvo Vytauto Didžiojo gimnazijos vyresnių klasių berniukų bendrabutis ir Vilniaus lietuvių "Ryto" pradžios mokykla. Gerai prisimenu ir pirmą mokyklos dieną, kai, atvestas rūpestingos mamos, buvau atiduotas į nuoširdaus, geraširdžio dūko mokytojo J. Navicko rankas. Nauji vaikai, nauji veidai; vieni visą galvą augštesni už mane, kiti — žemesni. Tą dieną pamokų nebuvo, nes ejoje į pamaldas Sv. Mikalojaus lietuvių parapijos šventovėje, kur vėl teko pamatyti ir VD gimnazijos mokinius. Mes stovėjome netoli Dievo stalo, gimnazistės kairėje šventovės pusėje, berniukai — dešinėje. Grįžę visi susirinkome vienoje klasėje. Ant priekinės sienos buvo Vytis, lenkiškas erelis ir, rodos, Pilsudskio nuotrauka.

Pirmas skyrius iki Kalėdų nedaug pažengė: išmokome abėcėlę, Kristaus gimimo progai eilėraštį, parašyti savo pavardę ir skaitmenis iki 20. Daugiausia laiko mokyt. J. Navickas skirdavo pašybai ir dainai. Geriausiai mums patiko, pritariant smuikui, dainuoti "Išėjo tėvelis į mišką". Visi šaukė kuo garsiausiai kiekvieno posmo paskutines eilutes žodį "į mišką". Lietuvos himną mokėmės jau su vyresniųjų klasių mokiniais, mokytojui liepiant visiems sustoti. Pašybos pamokos taip pat buvo džiugios. Be saulės, namo ar ežero, mėgstamiausia visų vaikų tema buvo Gedimino pilis ir ant jos didesnė už pilį plevėsuojanti Lietuvos vėliava. Tiesa, prieš mūsų nepriklausomybės šventę mokyt. J. Navickas net patakdavo piešti Gedimino pilį ar Trijų Kryžių kalną. O mes, užgulę ant sąsiuvinio lapo ir uždegę kaire ranka nuo šalimais sėdinčio draugo popierių, piešdavome Lietuvos sostinės įkūrėjo pilį.

Tuometinės iškilmės

Nebuvo 1927 m. Lietuvos nepriklausomybės minėjimo, nes tą iškilmingą dieną mirė dr. J. Basanavičius. Nebuvo keletą dienų ir pamokų. Dideli šalčiai (net medinės tvoros braškėjo!) sukaustė okupuoto Vilniaus gyvenimą. Gerai atsimenu, kad tėvelis keliom dienom atleido darbininkus, nes, pjaunant stačiakampius ledo gabalus ežere (ligoninėms, alaus bravorams, mėsos fabrikams ir pan.), sunku buvo traukti apšalusį pjūklą. Mama ir sesuo išėjo į Lietuvos patriarcho laidotuves, o tėvelis, pasisodinęs mane ant kelių prie koklinės krosnies, sekė man pasakas apie nykštukus ir velniukus. Tačiau man geriausiai patiko "Eglė, žalčių karalienė".

Kaip ir išeivijoje, taip ir okupuotame Vilniuje Vasario 16 minėjimą pradėdavome Mišiomis lietuvių parapijos šventovėje. Pamaldas laikydavo gimnazijos kapelionas kun. V. Taškūnas, klebonas kun. K. Čibiras arba balsingas kun. Pr. Bie-

liauskas. Tačiau pamokslai priklausė kun. Petrui Kraujaliui (mirė 1933 m.). Didingi buvo jo patriotiniai žodžiai, jaudinę ir mūsų širdis, matant dar ašaras jo akyse, minint Lietuvą, kovas už mūsų laisvę. Kaip geras pamokslininkas buvo kviečiamas į provinciją, tačiau Vilniaus vyskupijos vadovybė uždraudė jam išvykti iš Vilniaus. Mirė šis kunigas — patriotas be grašio kišenėje, aukodamas algą ir gautą auką Mišioms neturtinčių tėvų vaikams ir jų mokslui, neturtingų lietuvių šeimų šalpai. Jo laidotuvėmis pasirūpino Vilniaus lietuviai — rinko aukas ir nupirko naują sutaną.

Po Petro Kraujalio mirties, pamokslus dažniausiai sakydavo kun. K. Čibiras (žuvo rusų bombonešių puolimo metu Vilniuje 1942 m. kovo mėn.), tačiau šio kunigo-pedagogo pamokslai turėjo daug filosofinių minčių, mums nesuprantamų. Tuo tarpu puslenkės moterys džiaugėsi, kad tas "storulis litvomanas" iškeliavo pas savo Dievą.

Kaip ir kun. A. Lipniūnas Sv. Jono šventovėje, taip ir kun. P. Kraujalis mažytėje Sv. Mikalojaus, uždegęs klausytojų širdyse dar didesnę meilę savam kraštui, o ypač mūsų sostinei, paprastai baigdavo pamokslą Tautos himno vienu sakiniu ir, nušluostęs ašaras nuo raudonų skruostų, pamažu nulipdavo nuo sakyklos. O mes, užtraukę "Lietuva, Tėvyne mūsų", su pakilia nuotaika išeidavome iš šventovės. Gimnazijos orkestras lydėdavo į šventovę ir atgal miesto gatvėmis (Gedimino, Vilniaus, Vokiečių g-vėmis), tačiau vėlesniais laikais lenkų policija, matydama tokiame žygiavime su orkestru lietuvišką demonstraciją, ją uždraudė. Teko šaligatviais eiti į šventovę ir tyliai grįžti iš jos atgal.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Didžiojo auditorioj

Popietė būdavo laisva nuo pamokų (minėjimai būdavo tą pačią dieną, t.y. vasario 16), tad daugelis eidavo į Bernardinų sodo čiuożyklą, kur istorijos ir lotynų kalbos mokyt. Br. Utulis (mirė 1977 m. Vilniuje) su pačiužomis "raitlydavo" aštuoniukes. Vakare VD gimnazijos auditorijoje įvykdavo iškilminga akademija. Mes, gimnazistai, kaip galėdami gražiau apsirengdavome, išlygindami kelnes, mergaitės užsidėdavo baltas apikakles, užsirišdavo tautines juosteles. Tai buvo nepaprasta šventė, nes juk kartą metuose į 2000 asmenų auditoriją susirinkdavo visi Vilniaus lietuviai, pradedant eilniais darbininkais, amatų mokyklos mokiniais, gimnazistais, studentais ir baigiant Vilniaus lietuvių "grietinėles" — vadovaujančiais asmenimis.

Ir Vilniaus gudai prisiglausdavo prie mūsų minėjimo. Jų maža grupelė studentų-gimnazistų auditorijos balkone po mūsų himno giedodavo savo, džiaugdamiesi lietuviška globa ir parama savo veiklai — nepriklausomos Lietuvos pinigais, gudiškomis pamaldomis 10 v.r. lietuviškoje Sv. Mikalojaus šventovėje. Deja, išeivijoje Vilniaus gudai visa tai pamiršo, iškreipia Lietuvos istoriją, savi-nasi mūsų kunigaikščius, plečia žemes nuo Kauno iki Smolensko...

Lenkų agentas

Kiekvienais metais salėje sukinėjosi ir lenkų slaptosios policijos atstovas Didžiokas, pasi-vadinęs Dydziaiku. Kaip tėvas ir mama sakė, jo tėvai juk iš "mūsų parapijos" (tėvams "mūsų parapija" taip ir liko Giedraičiai), o tas Dydziaik, jieškodamas gardesnio duonos kėsio, nuėjo šunims šeko pjauti. Už-

Dail. DAGYS: Dr. Jonas Basanavičius skelbia Lietuvos nepriklausomybę

JAV aktorius Alan Arkin atlieka Kudirkos vaidmenį filme "The Defection of Simas Kudirka" Nuotr. O. Burzdžias

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KRASTOTYROS PARODA

Respublikinė kraštotyros darbų paroda buvo surengta Vilniuje. Jos atidaryme žodį tarė Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos pirm. L. Diržinskaitė-Piliušenko: "Didžiojo Spalio jubiliejiniais metais su didžiuoju užsidegimu dirbo mūsų kraštotyrininkų šeima, jungianti apie 67.000 narių. Kraštotyrininkai, kaip rodo šios parodos eksponatai, stengėsi sukaupti kuo daugiau medžiagos apie darbo veteranus, socialistinio lenktyrinavimo nugalėtojus, parodyti, koks "dvasiškai turtingas yra tarybinis žmogus. Parašyti arba rašomi beveik trečdalis pramonės įmonių metraščių, parengtos daugelio kolūkių ir mokyklų istorijos" ("Tiesa" nr. 5) ... Šis L. Diržinskaitės-Piliušenko pareiškimas dar kartą liudija vis griežtesnį kraštotyrininkų įjungimą propagandinės kompartijos tarnybon. Parodos metu buvo paskelbti kolektyvų istorijų rašymo konkurso laimėtojai. Pirmoji vieta teko kraštotyrininkų draugijos Kauno miesto skyriui, antroji — Kapsuko (Marijampolės) ir Šilalės kraštotyrininkams, trečioji — Kaišiadorių kraštotyrininkams.

AMERIKIEČIŲ VIESNAGĖ

"Komjaunimo Tiesos" pranešimu sausios 18 d. laidoje, Vilniuje lankėsi JAV Jaunųjų Krikščionių Asociacijos delegacija su savo tarybos pirm. Dž. Belaciū. Atrodė, čia turima galvoje YMCA organizacija, veikianti ne tik JAV, bet ir Kanadoje, nesidominti politika. Vis dėlto Vilniuje nebuvo išvengta politikos. Komjaunimo centro komitete II sekr. rusas V. Golubkovas "supažindino amerikiečius su respublikos istorija, papasakojo apie komjaunimą, jo reikšmę Lietuvos jaunimo gyvenime, atsakė į gausius svečių klausimus". Netenka abejojti, kad V. Golubkovas Lietuvos istoriją pradėjo kompartijos veikla, o užbaigė pasakiškais laimėjimais, nutylėdamas sovietinę okupaciją. Jis svečiams tikriausiai neišvengs įdomaus fakto, kad ir kompartijos, ir komjaunimo antrių sekretoriai yra rusai.

ZIMANO LAISKAS

"Gimtasis Kraštas" sausio 12 d. paskelbė Maskvai tarnaujančio žydų kilmės polittruko Genriko Zimano laiską, kuris iš tikrųjų buvo skirtas "The New York Times" dienraščiui redakcijai. Jis liečia to dienraščio 1977 m. gegužės 15 d. rašinį apie žydų pogrindinę veiklą. Angliškai rašytame laiske G. Zimanas pirmiausia pasigiria, kad II D. karo metais jam teko būti pirmuoju pogrindinės kompartijos sekretorium pietinėje Lietuvoje, kuriai priklausė Vilnius ir Kaunas, ir kad rezistencijai vadovavo tik kompartija. Kiek galima spręsti iš G. Zimano laiško, žydų pogrindininkai, susieti su Vilniumi, net nepaminėjo nei kompartijos, nei paties Zimano veiklos. Maskva taip pat buvo nutylėta, bet prastarta apie lietuvių partizanų sąjungą Sibire. Gindamas Maskvą, G. Zimanas teigia, kad tai esąs absurdas, nes Sibiro niekas II D. kare nebuvo okupavęs. "The New York Times" redakcijai jis pataria rašyti apie tuos asmenis, kurie žydus suvarė į getus, žudė žmones mirties stovyklose. Esą daug tokių šiandien gauna pensijas V. Vokietijoje, daug jų gyvena JAV ir yra Amerikos piliečiai. Svaitydamas žaibus, G. Zimanas nutyli, kad ir jo rankos krauju sušlapo. Dėl jo vadovaujamų partizanų atakos Lietuvoje vokiečiai sudegino visą Pirciupio kaimą. Liepsnose žuvo ar buvo nušauti 104 gyventojai, 10 aplynkės žmonių, 3 pro šalį važiuė dviratinkai, 2 iš miško išėję piemenukai, įskaitant kūdikius ir vaikus. Žiaurų kerštą

išprovokavo vien tik Maskvai tarnavęs vokiečių lengvųjų automobilių apsaudams, kurį atliko G. Zimano vadovaujami sovietiniai partizanai.

KRYŽIŲ KALNAS

Komunistų nusiaubtas kryžių kalnas Meškučiuose, prie Šiaulių, vėl atsigavo. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 29 nr. teigiama, kad 1977 m. gegužės 2 d. ant kalno jau buvo 360 didesnių ir mažesnių kryžių. Vienas jų netgi buvo atvežtas iš Sibiro. Komunistų siautėjimą 1975 m. vėlyva rudenį liudija metalinių kryžių liekanos. Šalia pajudausio kelmo, kur buvo nupjauta dar nepriklausomybės laikotarpįje pasodinta liepa, vėl stovi didžiulis kryžius, padarytas iš jos kamieno. Įrašas skelbia: "1977. V. 2. Taip Dievo sutvarkyta: jei šaknys lieka, medis vėl atgaus. Čia bedieviai bejėgiai!" Kažkas iškalė kryžių ir ant akmenų, kuris yra skirtas 1863 m. sukilėlių atminimui.

AERODROMO STOTIS

Architektų Sąjungoje sausio 5 d. buvo aptartas naujosios Vilniaus aerodromo stoties projektas. Posėdžio dalyvių su būsimuoju pastatu supažindino projekto autorius J. Makariūnas. Projekto įvertinimą atliko V. Čekanauskas. Naujoji stotis per valandą galės aptarnauti 700 keleivių. Diskusijose dalyvavo architektai A. Zelbovičius, S. Katilius, I. Daujotaitė, A. Velička, K. Bučas. Jų pasiakymus apibendrinio Architektų Sąjungos pirm. A. Rasteika.

FOTOGRAFIJOS PARODA

Vilniui iš Maskvos buvo atvežta II tarptautinė fotografijos paroda, suorganizuota maskvinės kultūrinių ryšių su užsienio šalimis sąjungos, parodos šūkiu pasirinkusios: "Už taiką, tautų draugystę ir humanizmą". Dalis nuotraukų yra su aiškiu propagandiniu atspalviu. Pvz. joglavos J. Žnidarsčiaus "Susidorojimas su demonstrantais Paryžiuje", portugalų E. Gažero "Po fašizmo nuvertimo". Kitos nuotraukos liupsniaus sovietų propaguojama apgaulinga taika, tautų draugystę. Parodos atidaryme apie jos idėjinę reikšmę bei meninį darbų brandumą kalbėjo Lietuvos kultūrinių ryšių su užsienio draugijos pirm. R. Petrauskas, Lietuvos fotografijos meno draugijos pirmininkas pavaduotojas A. Sutkus. Parodoje dalyvavo ir 11 lietuvių fotografų. Tarptautinės vertintojų komisijos premijos paskirtos: Romualdai Požarskiui — už nuotrauką iš serijos "Kaimo šventės", Vladimirui Užnevičiui — už nuotrauką "Jubilėjus", Romualdai Rakauskui — už nuotrauką iš ciklo "Žydėjimas". Sovietų karo veteranų komitetas premiją paskyrė Algimantui Bareišiui už ciklo "Veteranai" nuotrauką "Kareivis visada kareivis".

TILTAS VILNIUJE

Per Nerį jau peržengė ties Pedagoginių institutų statomas tiltas. Jam jau sukulta šimtai gelžbetoninių polių, subetonuotos atramos, šešios gelžbetonio perdangos sijos. Statytojai iš dešiniojo Neries kranto peršėlė į kairįjį. Tiltą statybai naudojami 20 tonų sveriantys gelžbetoniniai blokai, sujungiami ypatingai atsparios armatūros gniužėmis. Patariamais talkina technikos dr. A. Kuzdys, docentas J. Kliviša bei kiti instituto dėstytojai. Statybos darbus atlieka Lietuvos automobilių transporto ir plentų ministerijos II-sios tiltų statybos kolektyvas, pastatęs tris tiltus per Nerį Vilniuje ir ketelias tiltų šio miesto apylinkėse. Naujas tiltas sumažins transporto eismą Vilniaus centre, Zvėryno ir Čerňachovskio tiltais. Šalia tilto bus įrengtas dviejų augštų transporto žiedas eismui paskirstyti. V. Kst.

Toronto Liet. Namų visuomeninės sekcijos surengto simpoziumo dalyvių dalis ir jo nariai. Iš kairės apacioje: Algis Senkus, Gintautas Beresnevičius, dr. A. Pacevičius, Gaida Visockytė, Gabija Juozapavičiūtė. Nuotr. V. Bubelio

Lietuvių Namai ir lietuvybė

Š. m. sausio 22 d., 3 v.p.p., įvyko Toronto L. Namų visuomeninės veiklos ir vajuos komiteto surengtas simpoziumas "Lietuvių Namai ir lietuvybės išlaikymas". Dalyvavo per 150 asmenų.

Simpoziumą pradėjo LN kultūros direktorius ir visuomeninės veiklos bei vajuos komiteto pirm. Teodoras Stanulis. Jis pagyrė komiteto idėją rengti simpoziumą ir padėkojo komiteto valdybai: M. Abromaičiui, G. Adomaitienei, V. Kulnui, J. Skrebutienei ir A. Šimkuvienai už iniciatyvą ir darbą rengiant simpoziumą. Šiam simpoziumui pirmininkauti pakvietė dr. A. Pacevičius, kuris trumpai perbėgo per Lietuvos istoriją, nurodymas pagrindines mūsų nutautimo priežastis. Jis priminė, kad svarbiausias mūsų uždavinys yra išauginti jaunąją kartą lietuviams. Mūsų kartai pasitraukus iš kovos lauko, jie garbingai perimtų laisvės karą ir tęstų kovą už Lietuvos laisvę. Po šio įžanginio žodžio dr. A. Pacevičius pristatė simpoziumo narius: Gabiją Juozapavičiūtę — sociologijos magistrę, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkę; Gaidą Visockytę — hum. mokslų bakalaurę, akademikų skaučių draugovės pirmininkę - draugininkę; Gintautas Beresnevičius — atominės srities fizikas; Algis Senkus — verslo adm. magistras, LN įžidininkas. Visi kalbėtojai yra baigę augstuosius mokslus ir pasižymėję kaip jaunimo veikėjai. Išskyrus G. Beresnevičių, visi jau gimę ir augę S. Amerikoje.

A. Senkus tvirtino, kad geriausias būdas išlaikyti lietuvių bei pastatyti Kanados Lietuvių Bendruomenę ant tvirtų finansinių pagrindų. Lietuvių Namai galėtų Bendruomenės veiklą stipriai finansuoti. G. Beresnevičius siūlė L. Namam daugiau dėmesio kreipti į socialinę ir kultūrinę sritį: ruošti tokias pramogas ir renginius, kurie galėtų patraukti ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučius; stengtis suburti daugiau profesionalų L. Namų veiklon. G. Visockytė aiškino, kaip pritraukti gimnazistus prie L. Namų veiklos, panaudojant panašius būdus į skautų. Jos manymu, šiuo metu LN ir jų

veikla nėra labai patrauklus jaunimui. G. Juozapavičiūtė savo kalboje pažymėjo, kad universitetą lankantis ar baigęs mokslus jaunimas nesidomi LN renginiais, išskyrus šilidinių iškylas, stalo tenisą ir susitikimus svetainėje "Lokys" ketvirtadienio ir penktadienio vakarais. Gabija siūlė pastudijuoti studentų gyvenimą ir bent dalį LN veiklos pritaikinti studentų ir jaunimo poreikiams.

Po to sekė susirinkusių klausimai ir sumanymai. Į S. Banelio klausimą apie LN finansinį pajėgumą A. Senkus atsakė: jei viskas taip eis, kaip dabar, tai LN gali būti išmokėti per dvejus metus. Tada LN jau galėtų išleisti \$100,000-\$150,000 lietuviškai veiklai.

Sekantieji klausimai susigrūpavo maždaug sekančiai: a. daugumai susirinkusių atrodė, kad jaunimas gal perdaug tikisi iš LN ir lietuviškos bendruomenės. Kaikuriems dalyviams sudarė vaizdas, kad jaunimas nesistengia aktyviai įsijungti į egzistuojančią bendruomenės veiklą ir pasiekti daugiau nei dabar daroma; b. dauguma manė, kad lietuviškos išlaikymo našta guli pirmiausia ant tėvų pečių, o tik vėliau palieka bendruomenės rūpesčius.

H. Stepaits, "Paramos" kooperatyvo pirmininkas, atrodė, išreiškė vyresnės kartos sentimentus jaunimui: mūsų karta pradėjo LN steigimą su \$1000; po 20 metų turime naujus LN, vertus daugiau kaip milijoną dolerių. Jis kvietė jaunimą įsijungti į mūsų eiles, perimti turą ir vyresniųjų pareigas.

Kiti sumanymai bei pasiūlymai: pritaikinti žydų bendruomenės išlaikymo principus lietuviškai veiklai išvystyti, atlikti socialinę studiją lietuvių išlaikymo tema, kurti tik lietuviškas šeimas, nes lietuvis yra geresnis partneris kaip svetimtautis, steigti jaunimo sekciją prie LN. Patys LN turėtų kreipti daugiau dėmesio į kultūrinę veiklą, neužmirštant ekonominį išlaikymo pagrindų.

Užbaigdamas simpoziumą, dr. A. Pacevičius pabrėžė: "Mūsų padėtis nėra beviltiška, tik reikia lietuvių išlaikymo klausimą daugiau gilvinti ir daugiau tuo reikalu padirbėti."

T. Stanulis

HAMILTON

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES atstatymo 60-metį minime vasario 19, sekmadienį, šia tvarka: 11 v.r. iškilmingos Mišios AV parapijos šventovėje, 4 v.p.p. Scott Park gimnazijos auditorijoje iškilmingas minėjimas. Pagrindiniu kalbėtoju bus jaunosios kartos veikėjas Viktoras Nakas, o meninę programą darlą atliks dramos teatras "Aukuras", vad. rež. E. Kudabienės, AV parapijos choras, vad. muz. A. Paulionio, ir "Gyvataro" visos trys grupės, vad. G. Breichmanienės. Minėjime, šalia draugiškų tautybių atstovų, dalyvaus Hamiltono - Wentworth apyg. pirm. A. Jones, miesto burmistras J. MacDonald, Daugialkultūrio Centro dir. J. Coffer ir kt. Miesto burmistras vasario 16 skelbs Lietuvų Dieną, ir ta proga prie miesto rotušės bus iškelta Lietuvos vėliava. Visų mūsų pareiga šioje tautinėje šventėje dalyvauti. Akademija bus pradėta punktualiai, nes svečias paskaitininkas iš JAV turi iškristi iš Toronto 7 v.v. Hamiltono organizacijos prašomos šventovėje ir salėje dalyvauti su savo vėliavomis.

N. METU SUTIKIME buvo parduoti 157 bilietai suaugusiems (pernai — 163), 55 studentams ir pensininkams (pernai — 13). Nežiūrint didelių išlaidų, N. Metų sutikimas davė \$688.70 pelno. Vasario 1 d. valdybos ižde buvo \$3.50.

ORGANIZACIJŲ PIRMININKŲ ATSTOVŲ bendras posėdis su KLB Hamiltono apyl. valdyba šaukiamas kovo 9 d., 7 v.v., AV parapijos salėje.

HAMILTONO IR APYLINKĖS SPORTININKAI, dar nepriklausantieji HLSK "Kovas", tačiau norintieji dalyvauti Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynės Toronte, prašomi užsiregistruoti pas sporto vadovą A. Grajauską. Žaidynėms HLSK "Kovas" paskyrė \$100.

NAUJUS NAMUS Hamiltono - Mountain apylinkėje nupirko dr. A. Saunoris, nors praktika atlieka Toronto ligoninėje.

"GYVATARAS" vasario 25 d. koncertuos Čikagoje.

STUD. E. STUNGEVICIAUS vedama lietuviška radijo programa grįdima 20 mylių spinduliu. Hamiltoniečiai džiaugiasi, galėdami kiekvieną sekmadienį išlaikyti puikios programos. Valandėlė parenti apyl. valdyba paskyrė \$50. K. B.

JAU KELINTI METAI, kai tik žuikų balius, užgrūva ir sniego pūgos. Taip ir šiemet. Jei ne sniego kalnai, žuikų balių būtų buvę kur kas daugiau žmonių. Tačiau, kad ir nevisai pilnoj salė, svečiai turėjo progos pasiklausyti Toronto "Volungės" dainininkių grupės balselių ir mažiau girdėtų lietuviškų dainų. Nors pagrindinės vadovės nebuvo, tačiau volungietės atliko dainų pyne sklandžiai. Pianinu palydėjo S. Freimanienė. Jeigu būtų galima kalinti, tai tik išklertų pianiną. Baliaus pranešėju buvo R. Rustulis, kuris sugebėjo orientuotis ir keblose padėtyse. Klubo valdyba yra dėkinga klubo rėmėjams, kurie paaukojo po turbinga staliuką. Ačiū jiems: P. Armonui, Concession Garage, A. Buinui, Heating Ltd., P. Bosui, L. Bučinskui, Inaugural Investment Ltd., A. Gudeliui, ABC Auto Body, V. P. Mikuckams ir A. Silinskui, Enterprise Ltd. Valdyba yra dėkinga taip pat Danutei ir Petriui Bobinams, kurie vėl atsisakė atlyginimo ir buvo vyriausi šio balius virėjai.

Valdyba

Sudbury, Ontario

PAKEITIMAS. Išsiuntus panešimą spaudai apie Vasario 16 minėjimą, įvyko pasikeitimas: minėjimas bus, kaip anksčiau skelbta, vasario 25, šeštadienį, 6.30 v.v., suomių salėje, 195 Spruce St. (ne lenkų salėje).

Apylinkės valdyba

Thunder Bay, Ont.

VASARIO 16 SVENTE turėsime vasario 19, sekmadienį, 1.30 v.p.p., Ogdon School patalpose. Kviečiame visus dalyvauti.

MŪSU MIRUSIEJI. A. Albinas Andrius mirė savo namuose š.m. sausio 8 d. Reikiame užuojauta jo žmonai Margaritai, sesutei ir broliams. Laidotuvėse dalyvavo dauguma vietos lietuvių. Justas Oscila, buvęs velionies sutooktuose pajau, dabar buvo jo karstanešiu. Jis specialiai atvyko į laidotuves, nors gyvena už kelių šimtų mylių. Taip pat iš toli atvyko ir J. Tumosa. Laidotuvų apeigas atliko katedros klebonas kun. Carrol. Po apeigų velionies žmona Margarita visus pavaišino savo namuose. Laidotuvų progą surinkta \$82 aukų. Sv. Patriko katedroje už velionį bus laikomas Mišios vasario 18, šeštadienį, 5.15 v.p.p. Visi prašomi dalyvauti. Iš surinktų aukų apmokėta užuojauta "T. Ziburijoje", likusi dalis — \$67 perduoti "Heart Foundation".

A. A. Adolfas Dievičius, 56 m. amžiaus, palaidotas Geraldtono, Ont. Jis buvo vėgės vokiečiai, bet vėliau išsikrykęs. Užaugino tris dukras, kurios jau ištekėjusios.

RELIGINIS VAIDINIMAS. Leo no Bružo žmona, ukrainietė, surežisavo religinio pobūdžio veiklą "God spell", kuris buvo vaidinamas United Church patalpose ištisas dvi savaites vakarais. Vaidmenis atliko mokyklos mokiniai. Mūsų princesė

(Nukelta į 9-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

SOVIETU SĄJUNGOS DISIDENTUS specialiais žymenimis Vašingtone pagerbė amefikiečių organizacija "Coalition for Democratic Majority". Pagrindinis dėmesys teko Helsinkio susitarimus sekančių grupių nariams. Žymenys išeiti: Tomui Venclovai, Liudmilai Aleksejevai, Lydijai Voroninai ir Jurijui Minichui. Elenai Sacharovai ir Anatolijui Ščaran'kui skirtus žymenis priėmė jų giminės. Padėkos žodį apdovanojimų vardu tarė L. Aleksejeva. Buvo perskaityti trys laiški — akademiko A. Sacharovo, rašytojo A. Solženico ir Helsinkio susitarimų sekėjų iš Maskvos. A. Sacharovas išvardino visus minėtųjų grupių suimtuosius, jų tarpe ir Viktorą Petkū. Iškilmingame pokylyje dalyvavo dr. S. A. Bačkis, p. Vengienė ir garbės svečių pakviestas S. Kudirka.

LIETUVIUS KALINIUS 36-tojoje Permės lagerio zonoje mini Vakarus pasiekusi "Gulago Salyno Kronika", parašyta rusų kalba. Ji liečia 1977 m. liepos - spalio mėnesius. Šioje zonoje kaliniai: Sarūnas Zukauskas, Petras Plumpa, Sergejus Kovaliovas ir Vytautas Kavolinas, lageryje praleidęs jau 24 metus. Pastarasis buvo tardomas dėl generaliniam sovietų prokurorui gegužės 8 d. parašyto pareiškimo. Jį kamuoja širdies ir skrandžio skausmai. Vienos dienos bado streiką išaukė administracijos draudimas neštis maistą į darbovietes. P. Plumpa susilaukė grąsinimo, kad jam bus sumažintas iki minimumo susitikimas su šeima, jeigu jis ir toliau su lagerio administracija kalbės lietuviškai. Rugsejo 24 d. P. Plumpa su visais savo daiktais buvo išvežtas iš lagerio. Spalio 4 d. ryšium su pastarimais Belgrade kaliniai buvo paskelbę bado streiką. Jie taipgi paruošė pareiškimus augščiausio sovieto prezidentui. Administracija tuos pareiškimus pasuntė Rusijos respublikos prokuratūrai.

SV. KAZIMIERO SVENTOVEJE Brocktono, Mass., sausio 7 d. kunigu buvo įšventintas iš šios parapijos kilęs Sv. Kazimiero kolegijos Romoje auklėtinis Juana Prūsaitis. Kunigystės sakramentą jam suteikė vysk. A. Deksnys, dalyvaujant kolegijos rektorijui prel. L. Tulabai, klebonui kun. P. Sakaliniui bei kitiems kunigams ir gausiems parapijiečiams. Pirmasis Mišias kun. J. Prūsaitis laikė sekančia diena. Iškilnė užbaigta vašėmis parapijos salėje.

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJS 1978-79 m. valdyba sudarė: pirm. dr. Henrikas Brazaitis, vicepirm. dr. Viktoras Čečys, sekr. dr. Juozas Skrinška, ižd. dr. Dainius Degėsys, valdybos narė dr. Roma Degėšenė. Draugija turi apie 60 narių. Nors jie nevisi aktyviai reiskia si veikloje, tačiau remia draugiją finansiskai. Per 21-rius metus draugija yra paskyrusi 21 metinę \$1,000 premiją kultūrininkams bei visuomenininkams.

LOS ANGELES BORMISTRAS FERRARO sausio 23-čiąją, kai CBS tinklas rodė filmą "The Defection of Simas Kudirka", paskelbė jo vardo diena šiame mieste. Nutarimą padariusiame savivaldybės posėdyje dalyvavo ir pats S. Kudirka, taręs trumpą žodį. Su juo posėdini buvo atvykę naujas Lietuvos garbės konsulas V. Čekauskas, S. Kudirka, viešėdamas Los Angeles sausio 17-24 d.d., susitiko su spaudos atstovais, organizacijų vadais, švietimo pareigūnais, studentais. Lietuviškoji visuomenė jam surengė pagerbią Simas Monicos "Fox and Hounds" restorane Antano Adomėno iniciatyva. Invokacija sukalbėjo Sv. Kazimiero parapijos klebonas prel. J. Kučingis, visuomenės vardu sveikino Lietuvos garbės konsulas V. Čekanauskas, S. Kudirka tarė padėkos žodį ir atsakinėjo į klausimus.

Argentina

CELIA MICIUDAITE, Buenos Aires lietuvaitė, baigė fortepijono studijas V. Lugano konservatorijoje ir gavo muzikos mokytojos diplomą. Ji yra Susivienijimo Lietuvių Argentinoje ansamblio narė, dainuojanti "Žibučių" grupėje.

DIENRASTIS "CLARIN" Buenos Aires mieste paskelbė ilgą savo bendradarbio J. Arvero straipsnį "El Avuelo Aviator" ("Senelis lėkėnais"). Jame rašoma apie lietuvių Kazimierą Šlapelį, gyvenantį Patagonijoje, Sarmiento vietovėje, prieš Kaledas sulaukus 83 metų amžiaus. K. Šlapelis vis dar skraido nedideliu 1947 m. gamybos lėktuvu "Chimango", kuris lietuviškai vadinasi "Vanagėliu". K. Šlapelis yra laikomas Kaledų seneliu, nes jis aplanko neturtingas mokyklėles Chubuto provincijoje ir iš lėktuvo mokiniams nutmeta aldumynų.

Australija

AUSTRALIJS LIETUVIŲ SPORTO šventėje Hobarte buvo sudarytos rinktinės, kurios vyks į Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes Toronte birželio 27 — liepos 3 d.d. Vyrų krepšinio rinktinę treniruoja S. Šutas, moterų — S. Visockis, berniukų — D. Atkinsonas. Sudaryta ir mergaičių rinktinė, bet ji Kanadon nevažiuos. Žaidynėse Toronte dalyvaus vyrų ir moterų tinklinio rinktinės, treniruojamos G. Saukos ir R. Dambrausko.

Kiekvienoje rinktinėje, be trenerių, yra apie 13 sportininkų. ALFA Sąjunga norėtų, kad joms būtų sudaryta prağa, žaidynėms pasibaigus, apsilankyti ir JAV miestuose. Tačiau lig. šol kvietimas tėra gautas tik iš "Bangos" klubo Los Angeles mieste. Greičiausiai Australijos lietuvių sportininkams teks susiskirstyti į dvi grupes: pirmoji po žaidynių grįš Australijon, o antroji savo iniciatyva galės keliauti po Kanadą bei JAV ligi rugpjūčio 2 d. Tada iš Los Angeles bus išskrendama Australijon. Kanadon atvyksiančių sportininkų grupę padidins plaukikai ir lengvaatlečiai, kuriuos šiai išvykai organizuoja Leonas Baltrūnas.

Britanija

TRADICINI SPAUDOS BALIŲ Londone surešė Lietuvos Namų administratorius K. Makūnas ir spausdė vedėjas S. Boskis su talkininkais. Dalyvavo ne tik Londono, bet ir iš kitų vietovių atvykę tautiečiai. "Europos Lietuvio" kronikoje apgailestaujama, kad baliuje buvo mažokai jaunimo.

SPORTO IR SOCIALINIO KLUBO patalpose Londone sausio 21 d. buvo pagerbtas amžiaus šešiasdešimtmetį švenčiantis choro vadovas Justas Černis. Jo vadovaujamas choras kiekvieną sekmadienį gieda pamaldose Sv. Kazimiero šventovėje, dalyvauja pagrindinių lietuviškų minėjamų programose. Vaisių stalus palaikino ir sukaityvininkai pasveikino klebonas kun. J. Sakėvičius, MIC. Po jo sveikinimo žodį tarė choro seniūnas V. Salčiūnas, p. Jurienė, Z. Juras, K. Makūnas, S. Nemortas, V. O'Brien, J. Alkis, V. Zdanavičius. Dovanos buvo įteiktos choro, Sporto ir Socialinio Klubo vardu. Keletą dainų padainavo choristas su akordeonistu J. Parulio palyda. Gražus sveikinimas buvo gautas ir iš kun. dr. S. Matulio, MIC. Vakarienes programai vadovavo S. Kasparas.

Italija

KUN. V. MINCEVICIAUS redaguojamas italų kalba biuletenis "Elta-Press", informuodamas skaitytojus apie pernai vėlyvą rudenį Vatikane vykusį vyskupų sinodą, atskleidžia idėjų faktą, kad jame stebėtojų, kaip sovietinės spaudos atstovų, dalyvavo ir Vladas Niunka. Jis yra kompartijos centro komiteto narys, pasižymėjęs ateistine veikla, Vatikano kritikuojančiais rašiniais. Sinodan buvo įsileistas su Vatikano sutikimu. Po sinodo V. Niunka neskubėjo grįžti Vilniui. Romoje jis rinko medžiagą apie sinodo darbus. Atrodė, ji bus panaudota ateizmo propagandai ir Vatikano kritikai. Vysk. L. Pavillonį lydyjęs Kauno kunigų seminarijos prof. kun. Pranas Vaicekonis neseniai yra baigęs teologijos studijas Romoje su Maskvos leidimu.

Sveicarija

SVEICARIJ RYTŲ INSTITUTAS, Berne leidžias dvisavaitinį žurnalą "Zeitbild", sausio 25 d. laidoje net keturis puslapius paskyrė sovietų ekpuotai Lietuvai. Pagrindą šiam straipsniui sudarė pogrindiniai savilaidos leidiniai Lietuvoje, ypač plačiai nagrinėjamas "Varpas", kuris save laiko Revoliucinio Lietuvos Išlaisvinimo Fronto oficiozu. Straipsnis pabrėžia, kad Lietuva savo pogrindiniais leidiniais užima svarbią vietą visoje Sovietų Sąjungoje. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" prasko religinius rūmus, tapdama bendra platforma visuotiniame žmogaus teisių sąjūdyje. Ji yra peržengusi ir geografines ribas. Kai dėl jos suėmimai vykdomi Lietuvoje, akcijos imamos ir Maskvoje. Lietuva šiandien yra visų opozicinių Sovietų Sąjungos srovių centre savilaidos leidiniais, demokratiniams sąjūdziais, tautiniu bei religiniu pasipriešinimu. Aptardamas "Varpa", sveicaru žurnalas primena skaitytojams, kad kiekvienas jo numeris nagrinėja kurią nors atskirą temą. Pvz. 1 nr. buvo išsamiai nušvieta M. Suslovo veikla Lietuvos sovietinime. Kai Lietuva vėl grįžo sovietinės okupacijon 1944 m., prie kompartijos centro komiteto buvo įsteigtas specialus skyrius Lietuvos reikalams su vadovu M. Suslovu. Pastarasis ypač žiauriai kalbą pasakė 1944 m. gruodžio 27 d. vilniško kompartijos centro komiteto posėdyje, reikalaujamas sausūdyti visus prieš Maskvą nusistačius lietuvių, o partiečius apkaltindamas kovoje su nacionalistais rodomu liberalizmu. M. Suslovas netgi drįso pranašauti, kad Lietuva bus be lietuvių. Šios savo kalbos jis ir šiandien nėra įtraukęs į rinkitinius savo raštus. Lietuvoje M. Suslovas yra laikomas koriku, prilygstančiu garsiam caro laikų Muravjovui. Lietuviai M. Suslovo nėra užmirę. Jo apsilankymas Lietuvoje 1960 m. sukėlė rūšies, kurios prasidėjo Kauno sporto haleje ir baigėsi keturių jaunųjų žuvimu. Kitos M. Suslovo viešnagės metu iš geležinkelio stoties buvo išvaryti visi keliaiviai, kad neįvyktų pasikėsinimas prieš jo gyvybę. Pasak sveicaru žurnalo "Zeitbild", M. Suslovas savo pokarinius veiksmus Lietuvoje prilygsta Čekoslovakija engusiam naciai R. Heydrichiui, kuris ten buvo nužudytas 1942 m. Šias informacijas apie sveicaru žurnalo straipsnį atsiuntė Berne gyvenantis dr. Albertas Gerutis.

Lietuvos kankiniai užsienio spaudoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vo žodyje kardinolas pažymi, kad "Persekiojimai krikščionys" yra pirmasis bandymas sudaryti mūsų laikų martirologiją. Visais amžiais — rašo kardinolas — krikščionys vis kur nors buvo persekiojami, bet dabarties persekiojimai jau pasiekė pasaulinę plotmę. Pirmaisiais amžiais kankinių gyvenimo aprašymai buvo labai paplitę krikščionių tarpe. Kankinių pavyzdžiai primindavo tikintiesiems, kad gyvenimo rūpesčiuose negalima pamiršti ir savo pašaukimo. Šiandieną padėtis yra tokia pat. Todėl buvo parašytas šis veikalas. Jis nesiriboja tik katalikų pasauliu, bet pateikia taip pat protestantų ir ortodoksų dabarties kankinių aprašymus.

Naujoje martirologijoje daug vietos skiriama ir Lietuvos kankiniams. Po šešis puslapius užima kiekvieno keturių lietuvių kankinių bografijos ir jų kančių aprašymai. Pirmoje vietoje išsamiai paminimas miręs kankinys arkivyskupas Teofilus Matulionis ir jo ilgas kančių kelias. Toliau duodamos trijų dar gyvų tikėjimo išpažinėjų biografijos:

Mons. K. Razminas

kun. Juozo Zdebskio, Nijolės Sadūnaitės ir Petro Plumpos.

Visos biografijos parašytos tikrai su meile ir žurnalistiniu talentu. Be to, knygos gale duodama Europos, Azijos, Afrikos ir Amerikos kraštų kankinių kronika. Joje trumpai paminimi ir lietuviai kankiniai, mirę nuo 1953 metų: arkivyskupas Mečislovas Reinys, saležietis kun. Juozas Gustas, trys 1961 m. Lietuvoje nužudyti kunigai—Aleksandras Kinteris, P. Povilonis ir Paulus Lagys, Sibire miręs kun. Antanas Liesius ir KGB nužudytas inž. Mindaugas Tamonis.

Visus kviečiu talkon!

Nesileisiu į ilgas lietuvių spaudos ir lietuviško žodžio būtinumo filosofijas. Tuo klausimu daug rašyta, išreikšta daug kontroversinių nuomonių, kurios kuria vieną iš tų nesibai-giančių "liaudies pasakų". Be to, "Jaunimo Žiburių" puslapis per ilgą laiką įvairių asmenų pastangų dėka savo vardą ir kokybę užsitarnavo; belieka jį išlaikyti ir nuolat pritaikyti prie lietuviško jaunimo gyvenimo besikeičiančių sąlygų ir galvo-senos. Šiame straipsnyje norėčiau pasidalinti pažūromis ir mintimis, tikėdamasi, kad jos bus naujo dialogo pradžia bei šių metų "Jaunimo Žiburių" turinys.

* * * Penkiolikos metų laikotarpys lietuvių jaunimo veikla labai pasikeitė. Ji įgavo įvairumo, atspindi naujos lietuvių kilmės kartos norus, domesį bei mintis. Jos plotmė nepaprastai padidėjo, jungdama į vieną stiprią jėgą išsisklaidžiusius jaunus lietuvių, kurių nei ilgi nuotoliai, nei materialinės sąlygos nebe-pajėgia išskirti. Kasmet rengiami įvairaus lygio organizacijų bei sąjungų suvažiavimai, šventės, stovyklos, kursai ir kongresai spalvina bei ugdo šių laikų jaunimo veiklą. Apibūdin-dama spaudos reikšmę kaip svarbų veiklos įrankį, iškelsiu "Jaunimo Žiburių" puslapio galimus tikslus.

Kanada ir jos nuotoliai nuolat sudaro komunikacijos sun-kumus ne tik lietuviams, bet ir visai Kanados visuomenei. Kokia ironija: daugumas iš mūsų anksčiau aplankėme Europą, negu Kanados vakarus! Koks nustebimas, kai Lietuvių Dieno-se, Kanados Lietuvių Bendruomenės ar jaunimo sąjungos ta-rybų suvažiavime dalyvauja Ka-nados šiaurės lietuvių atstovai! Koks didelis kultūrinis atstumas tarp Kanados provincijų (pvz. Kvebeko ir Ontario)! Visai neseniai Kanados Lietuvių Bendruomenė ir Kanados Lietu-vių Jaunimo Sąjunga pradėjo kreipti dėmesį į Kanados vaka-rų lietuvių (Kanados Lietuvių Dienos Winnipege, Kanados lietuvių jaunimo stovykla Kalga-ryje...), "Tėviškės Žiburiai" ap-lanko daugumą Kanados lietuviškų šeimų. "Jaunimo Žibu-riai" gali būti ne tik informaci-nių įrankių tarp skirtingų mies-

tų lietuvių jaunimo, kuriame veiklos aprašymai išskeltų visas vietovių charakteristikas. Šis puslapis gali pasidaryti visokių jaunimo suvažiavimų ar švenčių tęstinumo elementu, kuriame asmenys ar grupės testų eina-mų reikalų diskusijas, pareikš-tų nuomones ir pasidalintų pa-žiūromis, mintimis.

* * * "Tėviškės Žiburių" skaityto-jų ratas nesiriboja Kanados lie-tuviais. Teko vienos vasaros me-tu pagyventi Argentinos lietu-vių jaunimo tarpe, kurie kanti-riai laukia ne tik mėnesinio "Pasaulio Lietuvio", bet ir "Jaunimo Žiburių" puslapio. Tai pasikartojo ir kituose P. Amerikos kraštuose, Europoje, Australijoje, JAV-se... Jeigu "Jaunimo Žiburiai" pajėgia iš-kelti šiauriečių veiklą spaudoje, manau, labai svarbu supažindinti S. Amerikos jaunimą su kitų kraštų lietuviams, ne tik infor-macijos prasme, bet ir atspindė-ti skirtingą galvosena, mintis, kultūrinius bei politinius klau-simus. Tokiu būdu gal pajėgsi-me išlaikyti jungiantį elementą, kurį mes visi jaučiame kongre-sų ir skirtingų išeivijos lietuvių pasaulinių švenčių metu. Dėlto siūlau nesiriboti vien aprašy-mais, bet ir pareikšti nuomones įvairiais klausimais bei ilust-ruoti šį puslapį nuotraukomis, kurios ne tik palengvins "Jau-nimo Žiburių" stilių, bet ir su-derins pavardes su asmenų vei-dais.

Jeigu neklystu "Jaunimo Ži-buriai" yra mėnesinis suaugusių lietuvių pasitenkinimas, pasidi-džiavimas ir užtikrinimas, kad jaunesnioji karta tęs pradėtą i-seivijos lietuvių išsilaikymo dar-bą bei pastangas. Baigdama no-riau klausiti: kas yra "Jaunimo Žiburiai" jaunimui? Atsakymo nežinau, bet nuoširdžiai kviečiu visus apie tai rimtai pagalvoti, su kitais pasidalinti ir spaudoje įieškoti atsakymų. Nes kai vis-kas pasidarys "savaime aišku", kai žmogus ar grupės nebeturės klausimų, įieškantių atsakymų, kai nebegalėsime viešai pareikš-ti savo nuomonių, — ne tik "Jaunimo Žiburiai" nebeturės reikšmės, bet ir mūsų lietuviš-kasis ugdymas nebeturės tikslo.

Rasa Lukosevičiūtė,
479 Bourbonnais St.,
LaSalle, Québec, H8R 2Z2
Tel. (514) 366-1210

Naujoji "Jaunimo Žiburių" redaktorė

Rasa Lukosevičiūtė, "TZ" re-dakcijos pakuvieta, sutiko per-imti "Jaunimo Žiburių" pusla-pio redagavimą. Ji yra gimusi Montrealyje 1956 m. Studijuoja sociologiją Montreolio universi-tete. Yra baigusi Montreolio li-tuanistinę mokyklą ir lankiusi lituanistinį seminarą. 1972 m. dalyvavo mokytojų savaitėje, o 1974 m. — lituanistinėje jauni-mo stovykloje Beaumont, Ohio. Yra buvusi Montreolio mokslei-vių ateitininkų kuopos pirmi-ninke ir "Gintaro" ansamblio kanklininke bei pranešėja. III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kon-greso metu atstovavo Kanados lietuvių jaunimui ir prisidėjo prie kongreso informacinės tar-nybos. Lietuvių skautų sąjun-gos akademinio skautų sąjūdžio narė, gavusi paskaitininkės laipsnį, apvažinėjusi daugelį stovyklų, kur daugiausia buvo laužavėdė ir dainų mokytoja.

Šiuo metu Rasa mokytojauja lituanistinėje Montreolio mo-kykloje, yra Kanados Lietuvių Bendruomenės Montreolio apy-linkės valdybos narė jaunimo

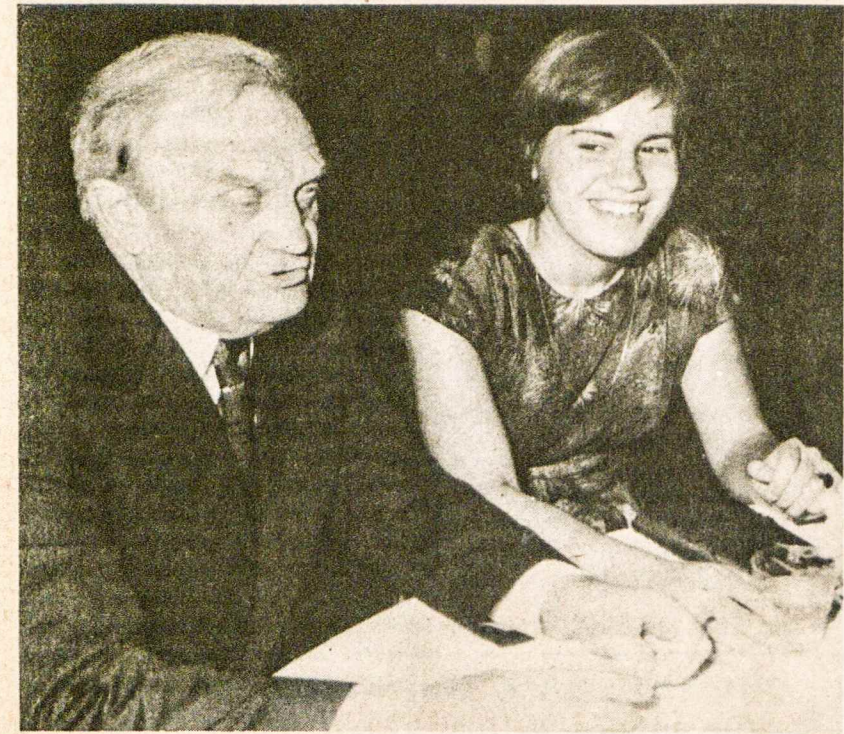
reikalams ir Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos narė. Vadovauja Montreolio skautų draugovei ir "Gintaro" tautinių šokių grupei. 1976 m. vasarą PLB ir Pasaulio Liet. Jaunimo Sąjungos valdybos buvo pasiųs-ta į Argentiną ir Braziliją dirbti švietimo ir jaunimo organiza-vimosi srityse.

Džiaugiamės Rasos atėjimu į "TZ" puslapius ir linkme jai geriausios sėkmės "Jaunimo Ži-buriuose".

"T. Žiburių" redakcija

Viktorui Nakui

paskirta \$1000 premija už sėkmin-giausią visuomeninę veiklą 1977 m. Jis vadovavo baltiečių demonstraci-jai Vašingtone. Premijos mecenatas — dr. L. Kriaučiūnas. Vertintojų komisija: pirm. kun. Pr. Garšva, sekr. G. Juozapavičiūtė, nariai — I. Kriaučiūnienė, B. Zdanytė, R. Kas-paras. V. Nakas studijuoja Vašingto-ne ir dėsto žemesniuose universitetų kursuose. Be to, jis yra Pasaulio Lie-tuvių Jaunimo Sąjungos valdybos politinės veiklos koordinatorių.

Naujoji "Jaunimo Žiburių" redaktorė RASA LUKOSEVICIŪTĖ, atvykusi iš Montreolio dalyvauti "Tėviškės Žiburių" spaudos balnėje. Jos dešinėje — A. RINKONAS

Nuotr. S. Dabkaus

Toronto atžalynietės džiaugiasi išmokusios naują tautinį lietuvių šokį

Nuotr. O. Burzdžiaus

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja — RASA LUKOSEVICIŪTĖ

Nauji užmojai laisvės sąjūdyje

Nesiribokime liūdnomis paskaitomis, pajieškokime naujų būdų įtraukti į veiklą jaunimą

Tenka rašyti šį straipsnį, ma-čius filmą "The Defection of Si-mas Kudirka". Noliečiant viso-kių techniškių detalių, norėtusi pažvelgti į šį svarbų įvykį kaip į didelį lietuvių tautos laimėjimą, kritiškai analizuoti dabarti-nę Lietuvos nepriklausomybės minėjimą bei švenčių reikšmę ir pastangas įtraukti jaunąją kartą į svarbią lietuvių visuo-menės veiklos dalį išeivijoje.

* * * Buvo įdomu stebėti ruošos darbus, kuriuos atliko ne tik S. Amerikos lietuviai, bet ir patys amerikiečiai, laukdami filmo ro-dymo per televiziją. Vietiniai laikraščiai išspausdino pasikal-bėjimą su aktoriumi A. Arkin, kuris vaidino Simą, išskeldami ne tik Kudirkos išgyvenimą, bet ir informuodami apie Lietuvos dabartinę politinę padėtį. Įvai-rūs žurnalai bei kritikai įverti-no programos kokybę kaip vieną geriausių šio akto-riaus pasi-rodymų ir tos savaitės "ypatin-gų programų".

Kanados miestų lietuviai or-ganizavo visokias vakarones bei būrės šeimos, kad visi galėtų matyti šią svarbią programą per amerikiečių televizijos kanalus. Universiteto studentai, mokyk-linio amžiaus vaikai, darbinin-kai ir profesionalai skelbė savo draugams ir bendradarbiams apie lietuvių jūrininką televizijos programoje. Niekad tiek nesigirdėjo Kudirkos, lietuvių, Lietuvos vardų, kaip sausio mė-nesio gale, kai galų gale mūsų tauta pasirodė svarbiausiam S. Amerikos gyventojų laisvalai-kio aparate. Po 4 metų istorinis šuolis į laisvę, Algio Rukšėno "The Day of Shame" knygoje surinkti duomenys apie Simo Kudirkos žygį į JAV tapo tikra pasaka, kurios klausėsi ne tik dauguma lietuvių, bet ir milijoi-nai amerikiečių bei kanadiečių.

Šiais metais bene pirmą kar-tą mūsų išeivijoje 1978 m. mini-ma Lietuvos nepriklausomybės šventę bus pilnai pasiekusi savo tikslą — sujungė visus lietuvius. Šiuo filmu lietuvių paminėjo dieną, kai lietuvių tauta iškov-ojo nepriklausomybę, priminda-mi Amerikai, kad jų kova nėra baigta. Simo Kudirkos iškėli-mas jungė jo asmenyje žymius Lietuvos laisvės kovotojus. Lie-tuvos vardas bei jos okupacijos skriaudos buvo iškeltos laisvojo pasaulio arenoje. Tų dviejų va-landų laikotarpyje buvo savotiš-kai pažadintas lietuvių sąmonin-gumas, vienybė bei užsigažavi-mas visuomenei, kultūrinei bei politinei veiklai.

Nepersanksti nutarėm sustoti ir pagalvoti, kad per 60 metų ne tik mus supantis pasaulis, bet ir mes patys pasikeitėme. Mūsų brolių ir sesių, pasilikusių Lie-

tuvoje, darbas, siekimai, uždavi-niai, būdai skiriasi nuo ano me-to, kai mes juos palikome. Galų gale 1978 m. mes naudojamesi dabarties ginklais, kreipiame dėmesį į dabarties kovotojus prieš pavergėjus ir žustančius už krašto laisvę.

* * * Kaip ir daugumas šio pusla-pio skaitytojų, pilnai prisimenu gal tik 20 Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Nepažinojau 1918 m., neišgyvenau antro pa-saulinio karo, partizano ar Sibi-ro tremino dalios. Mūsų eilės, antrosios ir trečiosios kartos, di-dėja. Tai tos kartos, kurios sun-kiavo lanko dabartinius Vasario 16 minėjimus, kurių pagrindi-nis bruožas yra prisiminimas. O jaunas žmogus gyvena dabar ir žvelgia į ateitį. Kaip minėjau, šie metai mano, jauno žmo-gaus, nuomone, ypatingai pami-nėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę. Bet ar mes turime laukti ketverių metų, kol vėl įstengsime tai padaryti? Ar mes galime reikalauti iš savo kovo-jančių brolių lietuvių Lietuvoje kitų Simų Kudirkų, Romų Kalantų... kad pajėgtume bū-ti čia, išeivijoje, jų garisiaikal-biais? Ar mes vėl stebėsime ke-lerius metus admirolų bei viso-kių amerikiečių politikų klai-das, kad rastume progą kelti viešumon Lietuvą bei lietuvių tautai padarytas skriaudas?

* * * Siandien ar neverta sustoti ir pagalvoti apie mūsų dabarties Vasario 16 realybę? Čia pateik-siu mintis, kurias nekartą esu iškėlus ir kituose straipsniuose, stengdamasi suprasti, kaip rei-kia įtraukti "daugumą" lietuvių jaunuolių į Lietuvos nepriklausomybės šventes. Dauguma mū-sų jaunų žmonių per daug nepa-žįsta nei lietuviškos savos kul-tūros, nei literatūros, nei politi-nės Lietuvos padėties, nei mūsų bendros visuomeninės veiklos. Tai iš dalies paaiškina vis didė-jantį jaunesniosios kartos pasy-

vumą lietuvių bei lietuviškai veiklai. Neįmanoma domėtis ir angažuotis tam, ko nepažįsti ir apie ką daug neišmanai.

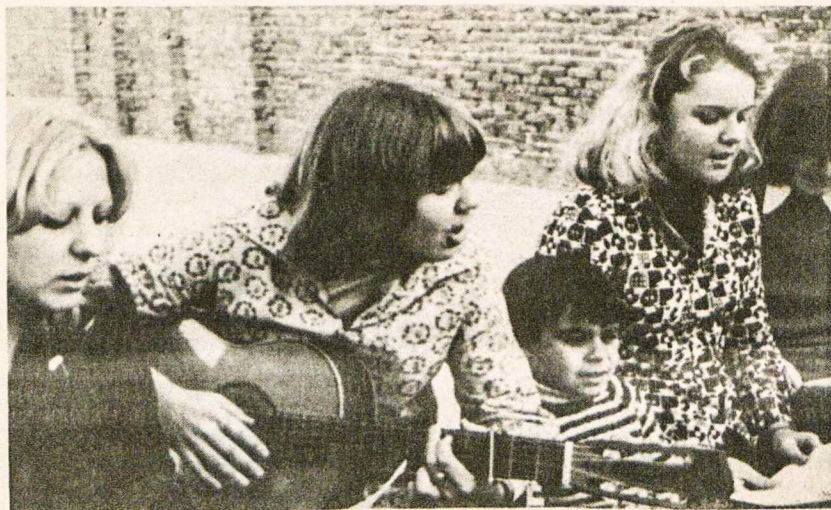
Ar nebūtų prasminga skatin-ti jaunimą, jaunimo organizaci-jas ir įvairius jaunimo vienetus Vasario 16 proga paruošti tau-tinius, kultūrinius, politinius, religinius projektus, kurie su-pažindintų mus su mūsų kultū-ros esme, keltų mūsų politines skriaudas ir t.t.? Įgyvendinimas įvairių projektų įtrauktų ir an-gažuotų jaunus žmones konkre-čiam darbui. O tų darbų yra be-galės (reikia rasti būdų, galimy-bių ir turėti paruoštą medžiagą iškelimui Lietuvos prispaudos ir okupacijos skriaudų politi-ne, tautine, kultūrine, religine prasme; reikia mokykloms įvai-rių vaizdingumo priemonių...).

Tų projektų įgyvendinimas truktų kelis mėnesius ir atneštų daug konkrečios naudos; pada-rytų į projektus įsitraukusius jaunuolius sąmoningiesiems lie-tuviais; paruoštų medžiagą svar-biems klausimams išskelti kana-diečių ir amerikiečių spaudoje ar universiteto studentų tarpe.

Nesiribokime liūdniausiomis paskaitomis, daugiausia jaudi-nančiais eilėraščiais, dainomis, vaidinimais, masiniais liūdėji-mais! Raskime būdus ir priemo-nės džiaugtis savo laimėjimais lietuviškame gyvenime, nes tai įgalina mus neišnykti ir nenu-mirti kaip tauta. Praplėskime Lietuvos nepriklausomybės švenčių turinį, padarydami jį dinamiška bei realia kova už Lietuvos laisvę ir lietuvių išliki-mą.

Rasa Lukosevičiūtė

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (Prieš Lietuvius
Namais) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neugš-tos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Mokomės lietuviškų dainų tolimoje Argentinoje

Ryšio tinklas studentams

Isteigtas Lietuvių Profesionalių Ryšio Tinklas PLJS Ryšių Centro globoje • Jo tikslas — padėti studijuojančiam jaunimui

Daug dėmesio mūsų spaudoje ir lietuviškoje visuomenėje su-silaukė 1977 m. lapkričio mėne-sio gale Čikagoje įvykęs Trečia-sis Mokslo ir Kūrybos Simpo-ziumas. To simpoziumo proga įsteigtas Lietuvių Profesionalių Ryšio Tinklas. Tai labai reika-lingas projektas, siekiantis pa-dėti augštesniųjų mokslų sie-tinčiam lietuviškam jaunimui. Ryšio tinklo uždavinys — per pažintį padėti lietuviams stu-dentams pasirinkti mokslo sritį, pakliūti į universitetus, gauti stipendiją ir rasti darbą baigus studijas. Tai keturi labai vertin-gi ir konkretūs uždaviniai, ku-rie, jeigu bus įvykdyti, daug pa-dės studijuojančiam mūsų jau-nimui.

Viso tinklo koordinatorium su-tiko būti dr. V. Klemas, ku-ris bus remiamas nemažo būrio akademikų. Jis jau nuo pirmojo simpoziumo 1969 m. bandė rasti būdą įgyvendinti šiai minčiai. Tinklas susideda iš mokslinin-kų ir profesinių sričių koordina-torių, kuri pažįsta savo sričių profesionalus universitetuose, bendrovėse ir valdžios įstaigose. Sritčių skaičius neribojamas ir turėtų apimti ne tikslų tikslų, jų, humanitarinių ir medicinos mokslų sritis, bet ir — ekonomi-ką, administraciją, teisę ir t.t. Tinklas pradeda savo veiklą su 32 koordinatorių iš 26 mokslo ir profesinių sričių.

Studentas, įieškęs patarimo ar pagalbos, nuo 1978 m. sausio mėnesio gali kreiptis į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ry-šių Centrą, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, USA. PLJS Ryšių Centras studentą nukreips į atitinkamos srities koordinatorių, kuris supažin-dins studentą su tinkamiausiu asmenimi įieškomoje srityje. Daugelis asmenų, dalyvaujan-čių tinkle, jau yra savo iniciaty-va padėję studentams, tačiau tinklas siekia šią veiklą patobu-linti, bandydamas greitai ir sis-temingai teikti pagalbą.

Veiklos gairės

1. Veiklos tikslas: stiprinti ry-šį lietuvių profesionalų tarpe,

PLJS valdyba

Platus rašinių konkursas

Jaunas žmogau!

Esi 16-35 m. amžiaus? Įieškai progos išreikšti kokią nors nuo-monę ar mintį? Norėtum išban-dyti savo kūrybinius gabumus? Nori laimėti pinigų? Jei taip, tai skaityk toliau!

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga skelbia pasaulinio mas-to rašinių konkursą. Jei gerai lietuviškai rašai, neslėpk savo talentų. Mes įieškome jaunų li-teratūrą. Jei silpnai rašai, nenu-simink! Mums svarbu ne tik kaip rašai, bet ir ką nori pasakyti. PLJS taip pat duoda tau pilną savarankiškumą rašyti kiek ir ką tik nori. Tad pasiskai-tyk taisykles, semkis įkvėpimo ir imk plunksną.

Kas gali dalyvauti?

Šiame konkurse gali dalyvau-ti visų kraštų lietuvių jaunimas 16-35 m. amžiaus. Taip pat gali dalyvauti visų kraštų LJS valdybų nariai, išskyrus mūsų centrinės valdybos narius, kurie rengia konkursą. Konkursas yra padalintas į dvi dalis pagal am-žių: 1. jaunimui — 16-24 m. amžiaus ir 2. vyresniesiems — 25-35 m.

Ką rašyti?

Konkursas turi tris rašinių sritis:

- beletristika: trumpa apysa-ka, anekdotas, novelė ar betku-ri rūšis grožinės literatūros.
- poezija: eilėraštis ar eilė-raščių rinkinys; kiekvienas eilė-raštis bus atskirai įvertintas; eilė-raščiai, kurie sudaro tam tik-rą ciklą ar junginį, bus laiko-mi vienu darbu.
- žurnalistika: reportažas, ap-rašymas tikro įvykio, svarstymas aktualaus klausimo; temos gali apimti politiką, religiją, sportą, meną, visuomenės rei-kalus ir kt.

Temos ir ilgis

PLJS jokių specifinių temų nenustato. Būtų gerai, jeigu jaunimas pasirinktų jaunimui aktualias temas, bet to nereika-laujama. Taip pat nenustatome rašinio ilgio. Rašyk kiek nori ir kiek gali. Svarbu tik, kad rašy-tumei lietuviškai. Gali, jei nori, rašyti daugiau negu vieną rašinį ar eilėraščių. Gali dalyvauti viso-

padėti kolegoms įsitvirtinti savo profesijose ir bandyti sudaryti sąlygas jaunimui siekti studijų tikslo.

2. Tinkle vengiama biurokra-tizmas, nes dalyviai neturi laiko ilgiems pranešimams, įstatų su-darymui ir t.t. Daugumas reika-lų atliekama telefonu, trumpais laiškais, pasimatymais.

3. Tinklas skatinamas plėstis į kitas valstybes, naujas profes-i-nes sritis, naujus uždavinius sprendimus, kaip pvz. surasti lietuviams profesoriams tinka-mas "sabbatical" vietas užjū-ryje.

4. Tinklo veikloje vengiama politinės, religinės ar kitos ne-profesinės diskriminacijos. At-ranką lemia profesinis stude-nto pajėgumas, t.y. darbštumas, gabumas, ryžtas ir t.t.

5. Studentas turi pasiruošti pasimatymui su parinktu pata-ryju, t.y. apgalvoti savo klau-simus ir paruošti trumpą biogra-fiją. Pasitarimo rezultatai bus laikomi privačiu reikalu ir vie-šai neskelbiami.

6. Iš studento bus laukiama, kad, sėkmingai baigęs mokslą ir pradėjęs profesinį darbą, neat-sisakytų padėti kitam lietuviui jaunuoliui.

Profesionalai skatinami į šį tinklą įsijungti, rašant PLJS Ryšių Centrui. Studentai ragi-nami ir kviečiami pasinaudoti šiuo tinklu, kuris skirtas jiems. Šio tinklo veikla nukreipta ne į paradus, bet į rezultatus! Tink-lu skatinami pasinaudoti stu-dentai ir iš Kanados bei kitų kraštų, jei norėtų pagalbos stu-dijoms, darbams ir pan. S. Ame-rikoje. Tikimasi, kad panašūs tinklai bus įsteigti ir kituose pa-saulio kraštuose, kur yra lietu-vių. Tokių tinklų steigimas ska-tins ir ryšių palaikymą bei su-teiks progos profesionalams ir studentams lankytis ir ki-tuose kraštuose veikiančiose mokslo bei profesinėse institu-cijose.

Skatiname skaitytojus at-kreipti dėmesį į šį pranešimą ir jį paskleisti toliau pažįstamų tarpe!

PLJS valdyba

se srityse — beletristinėje, po-etinėje ir žurnalistinėje.

Kur ir kaip siųsti?

Rašiniai turi būti mašinėle parašyti, naudojant "kas antrą eilutę. Ant kiekvieno lapo rei-kia pažymėti slappyvardį, o į at-skirą vokelį įdėti tikrą pavardę ir adresą. Jeigu rašai daugiau negu vieną rašinį, atsimink, kad kiekvieną atskirą rašinį ar eilė-raštį reikia pasirašyti skirtingu slappyvardžiu. Pažymėk ant raši-no savo amžiaus grupę.

Visus rašinius siųsti į PLJS būstinę ir pažymėti šitaip: "PL JS KONKURSAI", 1573 Bloor W., Toronto, Ont., Canada M6P 1A6.

Galutinė data

Visus rašinius prisiųsti PLJS valdybai iki 1978 m. gruodžio 1 d. Galite pradėti jau dabar siųs-ti.

Vertintojų komisija

Komisiją sudaro trys akade-mikai, kurių pavardės bus vė-liau paskelbtos. Rašiniai bus įvertinti iki 1978 m. gruodžio 31 d.

Premijos

Iš viso bus išdalintos šešios piniginės premijos už geriau-sius rašinius ir eilėraščius, t.y. abiejose amžių grupėse bus trys premijos (viena už geriausią beletristinį rašinį, viena už poezi-ją ir viena už žurnalistinį raši-nį).

Mecenatai

Žurnalisto Sąjunga jau yra paaukojusi \$300. PLJS pati au-koja \$250 vienam asmeniui padengti daliai kelionės išlai-dų į IV jaunimo kongresą. Dar laukiame žodžio iš kitų mece-natų.

Brošiūra

Jei atsisrai labai gerų rašinių ir eilėraščių, PLJS juos išspaus-dins specialioje brošiūroje, kuri bus platinama IV jaunimo kon-greso metu.

Taigi, jaunas žmogau, nesė-dėk ir nežiopsok! Parodyk vi-siems, kad lietuviškas jaunimas iš tikrųjų turi svarbių minčių ir kūrybinių jėgų. Šis konkur-sas yra ruošiamas tau. Pasinau-dok!

Kristina Parčėtytė, PLJS

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

KĄ MAN REIŠKIA VASARIO 16?

Lietuva tapo nepriklausoma 1918 m. vasario 16 d. Kiekvienais metais lietuviai visame pasaulyje mini Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą šią iškilmingą dieną. Vasario 16 proga lietuviai prisimena garbingą savo tėvynės senovę ir jos žmones. Jie aplanko Lietuvą savo širdyse ir tikrai parodo, kad jie ją myli. Lietuviai išreiškia meilę savo kraštui, kai apsiirengia tautiniais drabužiais, dainuoja ir groja lietuviškas dainas, skaito paskaitas. Žmonių ryšiai tuo būdu atnaujinami su Lietuva. Nesvarbu kaip toli lietuviai nuo Lietuvos gyvena, per Vasario 16 tėvynė būna labai arti.

Ši šventė stiprina žmonių viltį. Jie stipriau pradeda kovoti už Lietuvos laisvę. Žmonėms yra primenama, kad lietuviai yra stiprūs kovotojai ir niekada nepasiduoda komunizmui. Tokie asmenys, kaip Nijolė Sadūnaitė, kuri kovoja už religinę laisvę, yra prisimenami per šią šventę. Jie duoda pavyzdį kitiems.

Man atrodo, kad Vasario 16 turi būti linksma šventė, nes žmonės džiaugiasi prisimindami, kiek daug Lietuvai pasiekė per savo nepriklausomybės laikotarpį. Ši šventė skleidžia naują ir stiprią šviesą Lietuvos ateičiai. Žmonėms pasidaro linksma, kai pagalvoja: Lietuva vėl bus laisva ir galinga ateityje. Tad šios šventės nuotaika turėtų būti linksma.

Sioje šventėje būna daug patriotizmo. Žmogus jaučia, kad jis tikrai yra lietuvis, kad jam garbė būti lietuviu. Jis nenori priklausyti kitokiai tautai, nors ji

būtų ir turtingesnė. Lietuvos kraštas visada pasilieka pirmoje vietoje lietuvių širdyse, nors ji yra rusų okupuota ir nukariuota. Lietuviai niekada nebuvo ir nebus pralaimėtojai, nes jie neišsivadėjo savo krašto. Lietuviai myli tėvynę Lietuvą ir kovoja už jos laisvę. Vasario 16 išugdė šį nusiteikimą ir dėl to man atrodo, kad ši šventė yra labai svarbi visiems lietuviams pasaulyje.

Natalija Slivinskaitė, Xa sk.

Visi lietuviai švenčia Vasario 16. Tą dieną Lietuva atgavo nepriklausomybę 1918 m. Po 22 metų rusai vėl užėmė Lietuvą. Lietuvoje žmonės šiandien turi gyventi rusų priespaudoje. Jie neturi laisvės veikti, negali eiti į šventoves, neturi žodžio laisvės.

Vasario 16 dieną lietuviai susirenka ir šoka tautinius šokius bei dainuoja lietuviškas dainas. Kiekvienais metais mes švenčiame Vasario 16. Ir jeigu Lietuva vėl atgautų nepriklausomybę, galėtume tą dieną švęsti su džiaugsmu širdyse.

Aldona Remeikaitė, Xa sk.

Vasario 16 yra reikšminga diena lietuviams. Tą dieną nėra linksma. Tai laikas pagalvoti apie Lietuvą ir lietuvius. Vasario 16 diena yra rengiamai minėjimai, kuriuose mes prisimename senus laikus Lietuvoje, kai visi buvo laisvi. Mes turime viltį, kad vėl bus laisva Lietuva. Tos dienos negalime užmiršti, reikia kiekvienais metais prisiminti.

Paulius Bubelis, Xa sk.

Aš manau, kad turėtų būti daugiau filmų apie lietuvių, jų gyvenimą, kaip jie jaučiasi, kaip jie gyvena. Filmas apie Simą Kudirką buvo labai gerai pastatytas. Aš mačiau tą filmą ir galėjau jausti kaip jis jaučiasi. Parodė žmonėms, kad lietuviai myli Lietuvą ir kad jiems laisvė yra brangi.

Violeta Stabačinskaitė, IXb sk.

Aš manau, kad tas filmas buvo labai gerai pastatytas. Amerikiečiai tą filmą pastatė nenorėdami užgauti rusų. Jie galėjo tikrai parodyti kaip Simas gyvena kalėjime ir kaip rusų kalėjimai veikia.

Robertas Grybas, IXb sk.

Sis filmas parodė kaip Simas Kudirka pasiekė laisvę. Reiktų padaryti daugiau filmų apie lietuvių, kurie norėjo pabėgti į laisvę. Žiūrint to filmo, man skaudu pasidare, kad jį taip labai mušė.

Linda Keršytė, IXb sk.

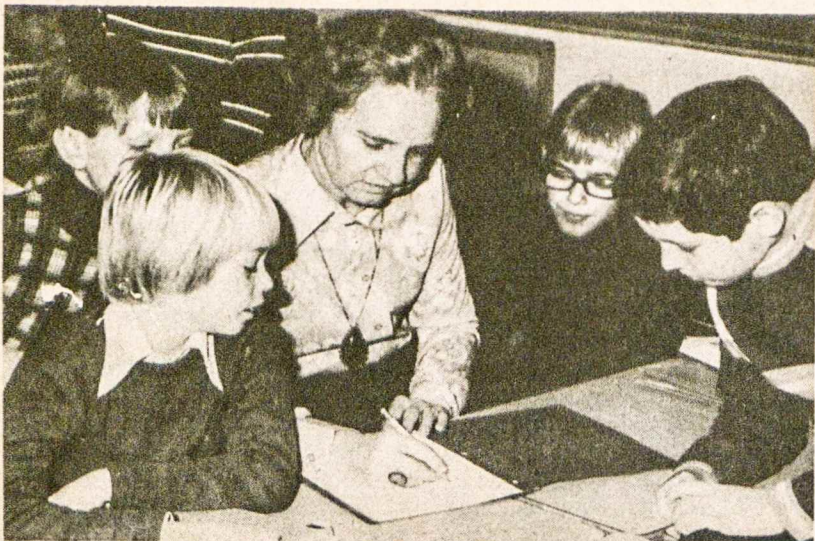
Sis filmas parodė kaip žmogus troško laisvės ir ryžto dėka pasidare laisvas. Simas Kudirka nušoko nuo rusų laivo į amerikiečių. Atsitiko taip, kad kapitonas turėjo isakymą atiduoti atgal. Simas Kudirka bandė nušokti nuo laivo į vandenį, bet rusai jį primušė ir nunešė į savo laivą. Po kelerių metų jis buvo išlaisvintas, nes jo mama buvo amerikietė. Jis dabar gyvena Amerikoje su visa šeima.

Algis Slapšys, IXb sk.

Svarbiausias Kanados turtas – laisvė

Kanada yra viena iš didžiausių valstybių. Ji turi plačią pramonę, daug ežerų, daug vietos, didelių miestų, gerą transporta-

ciją, bet svarbiausia — ji turi laisvę rašyti ką nori, sakyti ką nori televizijoje, radijuje ir vidur kitur. Kanadoje yra smagu

Toronto Maironio šeštadieninėje mokykloje

Nuotr. St. Dabkaus

gyventi. Yra visokių sporto klubų, kuriuose gali dalyvauti ir žaisti su kitomis komandomis. Aš geriau norėčiau gyventi Kalifornijoje, bet antras pasirinkimas — kur dabar gyvenu.

Audronė Medelytė, VIIIb sk.

Svarbu mokėti lietuviškai

Kiekvieną šeštadienį man reikia lipti iš šiltos lovos ir eiti į šeštadieninę mokyklą. Mano draugės neina į šeštadieninę mokyklą, o man reikia eiti. Kai atvažiuoju į mokyklą, pradeda pamokas. Kartais įdomu, o kartais darosi nuobodu, ir aš galvoju: kam aš einu į mokyklą? Aš pastebėjau, kad yra labai svarbu mokėti skaityti, rašyti ir kalbėti lietuviškai.

Rasa Sabaliauskaitė, VIIIb sk.

Mano tėtis darbovietė

Mano tėtis neseniai mane nuvežė į savo darbovietę. Tenai gamina pieną. Buvo šeštadienį, ir niekas tada nedirbo. Ten buvo daug visokių mašinų, visur gulėjo dideli pieno gabalai. Po to mes išėjome į lauką. Šalia pastato buvo mažas namelis. Tėtis išnešė iš ten katės maistą. Mes atidarėme ir tuoj atsirado katė. Ji buvo laukinė, bet labai graži. Jos mama turėjo daug kačiukų. Jie visi gyvena darbovietėje ir gaudė peles. Man ta darbovietė buvo labai įdomi.

Daiva Kalendraitė, VIIIb sk.

Taip mums atrodo žiema

Žiemą man patinka žaisti su sniegu, statyti sniego namus dešimt pėdų platumo ir statyti sniego senius dešimt pėdų aukštumo. Man žiema yra labai gražus metas.

Gintautas Stiblys

Žiemą man patinka slidinėti. Žiemą daug žmonių apserga, ir jiems pradeda nosys bėgti.

Katarina Muellerytė

Man patinka žiemą statyti sniego senius. Žiemos laikotarpis yra smagiausias metų laikas.

Marytė Muellerytė

Kai sniegas pradeda kristi, žmonės apserga. Žiemą man patinka čiuožti ant ledo ir mesti sniego gniūžtes į savo brolių.

Stefanija Žyvatkauskaitė

Žiemą man patinka čiuožti, valgyti sniego gniūžtes ir rogutėmis leistis nuo kalno. Taip pat patinka statyti sniego senius ir savo buvusius draugus apmėtyti sniegu.

Sabina Prakaite

Pirmas sniegas reiškia, kad aš jau galiu statyti sniego senius, kasti sniegą. Šaltos naktys jau atėjo. Žiemą man patinka čiuožti ant ledo.

Daina Prakaite

Man patinka rogutėmis leistis nuo kalno. Žiema nėra gėlių.

Paulius Muelleris

MANO SVAJONĖS

Kiekvienas žmogus turi svajonę, kurias nori pasiekti gyvenime. Nors jo svajonė maža, vis tiek jam yra svarbi.

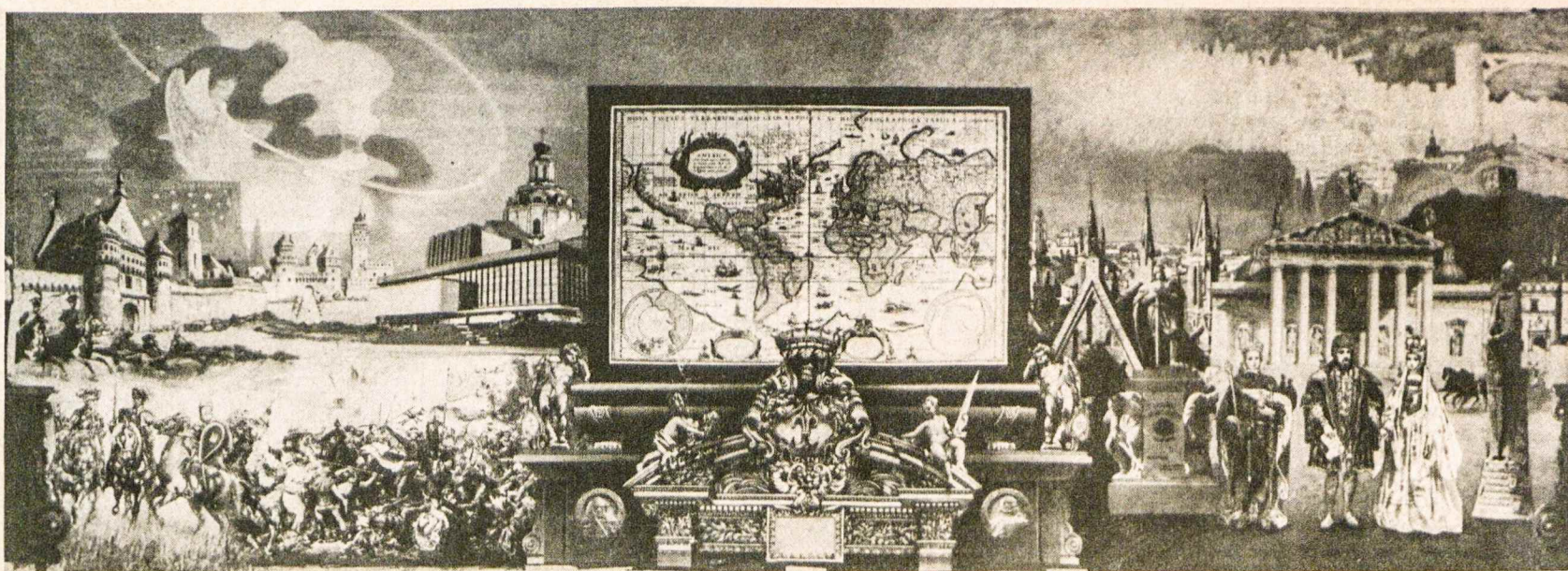
Mano svajonė yra pasiekti aukštus mokslus ir turėti gerą profesiją. Užaugusi noriu būti gydytoja, nes galėsiu žmonėms padėti. Aš manau, jeigu žmogus yra laimingesnis už kitus, privalo kitiems pagelbėti. Todėl mano svajonė yra tapti gydytoja. Man labai įdomi matematika ir biologija, kurią dabar mokausi mokykloje. Tai antra priežastis, kuri mane traukia į medicinos sritį.

Muzika yra mano gyvenimo šviesa, nes man teikia daug džiaugsmo. Todėl mano svajonė yra baigti muzikos konservatoriją, kad galėčiau šia gyvenimo šviesa dalintis su kitais. Aš noriu duoti žmonėms džiaugsmo, kad jie galėtų bent trumpam pabėgti nuo gyvenimo vargų. Noriu pasidalinti su kitais, dainuodama ir skambindama pianinu.

Trečia mano svajonė yra keliauti po visą pasaulį. Aš noriu pamatyti tas vietas, apie kurias esu skaičiusi ir susipažinusi tik per knygas, televiziją, laikraščius, ir daugiau sužinoti apie kitus žmones, jų kultūrą. Esu mačiusi mažą dalį Amerikos, bet to neužtenka. Noriu pamatyti pasaulį, kuriame gyvenu.

Man atrodo, kad yra du gyvenimo keliai, ir žmogus turi pasirinkti kuriuo jis nori eiti. Vienas kelias yra blogas, kuriame žmogus visą gyvenimą nieko nelaimi, o kitas, kuriame jis palieka savo pėdsakus darbais. Aš noriu sau ir kitiems įrodyti, kad galima ką nors gero pasiekti gyvenime, nors gal bus daug kliūčių.

Natalija Slivinskaitė

Viena ilgesnioji lietuvių kambario siena valstybiniame Wayne universitete JAV-se. Viduryje keturkampis — senas Europos žemėlapis, kuriame matyti Vytauto Didžiojo laikų Lietuva. Visi žemėlapio įrašai lotyniškai. Paveikslai spalvoti ir labai aiškūs. Tai primins studentams Lietuvos praeitį

Lietuvių dovana Amerikos universitetui

Detroito lietuvių kambarys valstybiniame Wayne universitete

M. STONYS

Tautinių kambarių įrengimo idėja nėra nauja JAV. Beveik prieš 40 metų, kai Lietuva dar buvo laisva ir nepriklausoma, Pittsburghe (Pensilvanijoje) buvo pastatyti gotinio stiliaus valstybinio universiteto rūmai, kurie buvo pavadinti "The Cathedral of Learning". Tada kažkam kilo mintis tam tikrą skaičių kambarių išdekoruoti tautiniais stiliumi. Daugybė tautinių grupių pasirinko po vieną kambarį ir savo lėšomis bei savo tautiniais stiliumi juos išpuošė. Ten yra ir lietuvių kambarys, išpuoštas lietuviškais medžio ornamentais, audiniais ir dideliu M. K. Čiurlionio paveikslu.

Pirmasis paraginimas

1973 m. Detroito lietuviai nieko nežinojo apie tautinius kambarius valstyb. Pittsburgho universitete. Bet tais metais Detroito burmistras buvo lenkų kilmės Romanas S. Gribbs, o jo žmona ir veikli žmona Katrė jau buvo girdėjusi ir mačiusi tuos Pittsburgho universiteto tautiniais kambarius. Ji 1973 m. vasario 26 d. sušaukė burmistro rūmuose tautinių grupių atstovų susirinkimą. Kalbėjo R. S. Gribbs ir jo žmona Katrė. Po kalbų buvo parodytas Pittsburgho universiteto tautinių kambarių filmas. Katrė Gribbs pasiūlė panašius kambarius įrengti ir valstybiniame Detroito Wayne universitete. Tame susirinkime dalyvavo 3 lietuvių atstovai: Vytautas Kutkus, Stef. Kaune-lytė ir Robertas Selenis. Jie, kaip ir kitų tautų atstovai, tuo pasiūlymu džiaugėsi ir ryžosi lietuvių kambarį Wayne valstybiniame universitete įrengti. Tik reikėjo tą lietuvių kambario idėją įgyvendinti.

Tų pačių metų balandžio 2 d. minėtieji 3 atstovai nuvyko į valstyb. Wayne universitetą, kalbėjosi su rektoriumi George E. Gallenu, apžiūrėjo visus įrengtus kambarius ir pasirinko 288 kambarį antrame aukšte, netoli kulturo, svetimų kalbų pastato, kuris vėliau pavadintas "Alex Manoogian — Ethnic Heritage Center".

Komitetas ir jo veikla

1973 m. gegužės 24 d. buvo sušauktas pirmasis lietuvių susirinkimas, kuris gausumu nepasizymėjo. Buvo išrinktas 5 narių komitetas, kurio pirmi-

ninku tapo Jurgis Mikaila. Susirinkime buvo sudėta lietuvių kambariui \$1.200. Komitetui jau buvo aišku, kad darbo pradžia gera, bet netokia, kokios tikėtasi. Išliko klausimas, ką daryti, kad Detroito lietuviai geriau suprastų lietuvių kambario reikšmę, su šimtinėmis jungtėmis ir rėmėjais ir sudėtų sumą, kurios reikia tam kambariui įrengti.

Netrukus J. Mikaila prisidodamas savo autobusiuką Detroito lietuvių ir nuvežė į Pittsburghą tautinių universiteto kambarių apžiūrėti. Grįždami visi dalinosi išpuoštais ir neaplenkiamu entuziazmu. Pasirodė laikraščiuose keli straipsniai, Detroito lietuviai pamažu ėmė domėtis tuo mažu entuziastų būreliu ir kambariu. Negausius (5 asmenų) komitetas suprato, kad reikia įtraukti į komitetą daugiau veiklių žmonių. Po trumpo laiko komitete jau buvo apie 20 asmenų. Iš jų drąsiausi, veikliausi, duosniausi buvo Vytautas ir Birutė Rauckiai. Tik jų pasiryžimu ir drąsa buvo surengta didžioji loterija, įtraukti amerikiečiai ir sukaupti pirmieji \$10.000.

Kambario projektas

Atsiradus pinigų, komitetas nutarė skelbti lietuvių kambario projekto konkursą. Laimėjusiam pažadėta išmokėti \$1.500 premiją. Gauti keli projektai. Sudaryta projektų vertinimo komisija, į kurią įėjo dr. J. Puzinas, prof. R. Viesulas, prof. R. Bilaitis, agr. Jurgis Baublys ir dail. B. Rauckienė. 1974 m. kovo 23 d. komisija peržiūrėjo visus projektus ir vienbalsiai nutarė skirti \$1.500 premiją asmeniui, kurio slapyvardis buvo Undinė. Atidarius voką, rasta, kad projekto autoriai yra Rimas ir Jonas Mulokai. Parodžius lietuvių kambario projektą viešai, atsirado daugiau šimtininkų, ir kapitalas pamažu augo.

Projekto vykdymas

Kai pinigų suma buvo arti \$20.000, pradėti darbai. Pirmiausia reikėjo iš ažuolo padaryti visas medines dalis, padidinti ir pagaminti spalvotus paveikslus, metalines durų papuošimo dalis, ažuolinę spintą ir kitas kambariui puošti detales. Darbai užtruko ilgokai. Kai dalybų buvo baigtos, reikėjo jas nugabenti, nedegama medžiaga impregnuoti kambario sienas ir

STASIO MOTUŽO, gyvenančio V. Vokietijoje, drožinys: Dr. Jonas Basanavičius skaito Vasario 16 aktą

viską sustatyti bei sumontuoti.

Dvi kambario sienas dengia spalvotų paveikslų montažas. Kad paveikslai nebūtų lanktyji subraižyti ar pirštais nujuodinti, reikėjo padengti nedegamos plastikos lakštais nuo lubų iki grindų. Kampuose įstatyti ažuoliniai stulpai — kolonos, skersiniai lubų rąstai irgi ažuoliniai. Sienoje, kurioje yra didelė niša, stovės didelė spinta, padaryta iš ažuolo ir nedūžtamo stiklo. Ketvirtos sienos didėlė rašomoji lenta (mat, čia šėminaro kambarys), papuosta išpuoštytais medžio ornamentais. Idėtos puošnių plytelių grindys. Durs papuoštos metaliniu Vyčio ir kitais tautiniais motyvais.

Paveikslų montažo darbus atliko Vytautas Augustinas. Visus kitus darbus — samdyti unijos specialistai. Įrengimo darbams talkino ir juos prižiūrėjo Jurgis Baublys, Mykolas Abarius, Leonas Petronis ir Jurgis Mikaila.

Vasario šešioliktoji

Tai mūsų ryžto, vilties ir laisvės kovos didžioji šventė. Šiais metais švenčiame Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-tąją sukaktį, todėl bent mintimis valandėlei nusikelkime į tėvynę Lietuvą.

Žiūrėk, sese, Rambynas, Satorija, senasis mūsų Vilnius ir Gedimino pilis, Vytauto buveinė Trakai ir senasis Nemunėlis, tėviškės laukai. Taip, brolau, nuilūdę, nutrupėję tebestovi dar vis.

Taip pat pažvelk į visos tautos kančią. Sibiro taigose, Vorkutos stovyklose, kalėjimų kamerose kentėjo, mirė, kenčia ir miršta mūsų sesės ir broliai, kodavomi už tautos, tėvynės ir religijos laisvę. Visa Lietuvos žemėlė nuklota kapais. Ten guli ir tavo jaunystės, mokslo ir gyvenimo draugai. Tai mūsų brolių partizanų kapai, kurie savo gyvybę atidavė už tėvynės laisvę. Jie mirė už tave ir už mane, už Lietuvos ateitį, kad tu ir aš gyventumėm ir tęstumėm jų šventą laisvės kovą.

Tu pasirinkai lengvesnę dalį, išėjai svetur — mes pasilikome išlaikyti ir išsaugoti savo tėvynę Lietuvą.

Sakyk, brolau, ar tu svetur gyvendamas, ruošdamas puotas, keldamas taures, ar dar prisimeni tėviškės kampelį, kuriame žengei pirmuosius gyvenimo žingsnius? Ar tu aukoji ir dirbi gimtajam savo kraštui, ar padedi mums tėvynėje sunkioje kovoje už jos laisvę?

Broliai ir sesės lietuviai, karodros sukūriose, žiauriam

Kambaryje bus metalinė lenta su pavardėmis tų, kurie aukėjo 100 ar daugiau dolerių.

Kambario atidarymas

Visi darbai baigti. Surinktu \$21.000 neužteko. Apskaičiuota, kad visi darbai, įskaitant užraktus, spintos papuošimą, metalinę aukotojų lentą, kitas smulkesnes, kambario atidarymo iškilmes, pareikalaus beveik \$24.000. Kambario atidarymas š.m. vasario 16 d., 7 v.v., į iškilmes pakviestas vysk. V. Brizgys, kuris kambarį pašventins ir pasakys atidarymo kalbą, universiteto rektorius G. E. Gallenas, visi Detroito lietuviai ir tie amerikiečiai, kurie mums padėjo. Visi bus pavaisinti šampanu ir užkandžiais.

Detroito lietuviai skiria tą savo auką — lietuvių kambarį — 60-tai Vasario 16. Tešviečia ir tekalba tas mūsų kambarys mokykloms amerikiečiams apie Lietuvą ir lietuvių tautą.

priešui puolant mūsų šalį, mes palikome seseris, brolius, tėvus, vaikus, savo tėvynę. Tačiau mes nebūsime pasmerkti, jei išveičiuose atlikime savo misiją. Mūsų pareiga — visomis jėgomis kovoti už Lietuvos laisvę ir savo tautos likimą ne žodžiais, bet darbais. Mes, gyvendami S. Amerikos kontinente, finansiskai esame pilnai pajėgūs suteikti reikalingas lėšas Tautos Fondui, t.y. Lietuvos laisvės kovai.

To iš mūsų tyliai prašo pavergtieji broliai tėvynėje, to reikalauja iš mūsų kaip tautos sūnų mūsų misija išveičiuose, to laukia ir mūsų ateinančių kartų būsimi Lietuvos patriotai, kad galėtų vesti Lietuvos laisvės kovą tol, kol mūsų tėvynė Lietuva bus laisva ir nepriklausoma.

Dievas leido tautas ir idiege joms laisvės troškimą. Pavergtoje tėvynėje tautos sūnūs ir dukros veda žūbtūtingą kovą už tautos, tėvynės ir religijos laisvę. Esame tautos dalis, todėl mūsų teisė, privilegija ir pareiga yra ta pati. Ir mes esame atsakingi už lietuvių tautos ir Lietuvos likimą.

Šiais sukurtaisviniais Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metais pažadėkime: Tėvynė, mes dirbsime ir aukosime Tavo laisvei, Tau vėl ateis laisvės rytas, dalis Tavo tautos sūnų iš tūndrų stepių ir saulės nušęntų kalnų sugrįš, — sugrįš ir Tavo klonius.

Antanas Firavičius,

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybės pirmininkas

LIEUVOS valstybės nepriklausomybės atstatymo 60 metų sukakties proga sveikiname visus pasaulio lietuvius. Linkime okupuotoje Lietuvoje, Sibiro tremtyje ir kalėjimuose esantiems tautiečiams ištermės bei nepalaužiamos vilties sulaukti mūsų visų trokšamos laisvės. Skausmuos jėgos išauga — sako Maironis.

Laisvajame pasaulyje išblaškytiems lietuviams linkime skirti daugiau dėmesio, energijos, pasižengimo ir meilės vergijoje kenčiantiems Lietuvai ir lietuviams.

Skatiname ištermėnų gausumą būdų padėti Tėvynei atgauti 1918 m. iškovotą laisvę bei nepriklausomybę su senąja mūsų sostine Vilniaus.

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse!

STEPAS VARANKA,
Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos
Kanados krašto valdybos
pirmininkas

Torontas, 1978. II. 16

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Lenkų filmas apie Lietuvą

Rašytojo Prospero Merimee veikalas "Lokys" lenkų filme

ALGIRDAS GUSTAITIS

Kas nors kada nors parašys lietuvių kalba platų veikalą apie prancūzų rašytoją Prosper Merimée, gyv. 1803-1870 m. Ne dėlto, kad jis parašė "Carmen", kurios tekstas pagarsėjo G. Bizet opera. Ne dėlto, kad dirbo kaip Prancūzijos meno paminklų valdininkas, ir ne dėlto, kad dėl romantiškų ryšių su Napoleono III žmona Eugénija iškilo iki Prancūzijos senatorių. Bet dėlto, kad 1869 m. parašė labai malonų, gražų ir neatleidžiančią idomų veikalą apie lietuvių, tiek paprastus kaimiečius, tiek didikus ir grafus.

"Lokys" yra ištisai lietuviškas veikalas. Nuo pat pradžios iki pabaigos skamba lietuviški vardai: Klaipėda, Vilnius, Perkūnas, lietuviški padavimai, idomūs išsireiškimai apie lietuvių, lietuviškos dainos ir tautiniai lietuvių šokiai. Viskas ištisai lietuviška, su mažutėmis priemonėmis apie asmenis, dėl kurių tautybės būtų galima abejoti.

Apsakos vertimas

Kada "Lokys" pirmą kartą išverstas į lietuvių kalbą? Yra tvirtinančių, kad tai padaryta nepriklausomai Lietuvos laikais, bet kada ir kieno? Vėl skelbiama, kad 1955 m. O. Pridotkaitė išvertė į lietuvių k., išleido "Australijos Lietuvis". Kas turi tuos vertimus, labai norėčiau gauti.

Yra žinoma, kad didelis lietuvių draugas Prancūzijos generolas R. Schmittlein, dail. V. K. Jonyno bičiulis, pastarąjį paprašė iliustruoti "Loki" tuo laiku, kai gen. Schmittlein buvo augstas okupacinės Prancūzijos pareigūnas po II D. karą Vokietijoje, prancūzų zonoje. Tada V. K. Jonynas padarė gražias iliustracijas, kuriose prancūzai papuošę P. Merimée veikalą "Lokys", jį išleido kaip albumą su pilnu tekstu.

O gal Lietuvių Rašytojų Draugija galėtų išleisti "Loki" su V. K. Jonyno iliustracijomis lietuvių kalba?

Filmas

Neseniai turėjau progą pamatyti "Loki" filmo pavidalą. Pagamintas Lenkijoje 1970 m. Prieš keletą metų buvo rodytas Amerikoje, bet tada negalėjau atsilankyti.

Filmas parengtas nuosekliai, sekant veikalo tekstą. Dvasiški profesorius iš Tvangstės (Karaliaučiaus) vyksta į Lietuvą. Susipažįsta su lietuvišiais didikais, geležinkelio stotyje pamato besokantį lokį, tarpusavyje spėja, kokios "tautybės" galėtų būti lokys: prūsas, žemaitis, lietuvis, lenkas, o gal čigonas?

Šioji paprasta mintis, gerai pagalvojus, sugrįžta veikalo gale ir lai kiekvienas skaitantis ar matantis savaip išsiaiškina.

Iš geležinkelio stoties gražiais Lietuvos laukais veža paprastas kaimietis, po nosim burbėdamas "ežerėlis, ežerėlis".

— Kas yra "ežerėlis"? — klausia svetys.

— Tai lietuviškas vardas šitam vandeniui, mažam ežerui, kuris yra užkeiktas, jame gyvena velniai ir piktos dvasios, — aiškina vežėjas.

Tuoį pat pradeda baisiai griauti, žaibuoti, lyti, ir vienas vežimo ratas nurieda nuo kalnelio į ežerą.

Svetys, nuo lietaus besislėpdamas, įeina į vieną, seną, mūrinį pastatą, kuriame išlįsi palaidoti didikai. Pastatas meniškais paveikslais puikiai išpuoštas.

Netrukus su svečiu lankomės grafo rūmose, kurie tikti kiekvienos valstybės karaliui. Turtinga biblioteka, skyriai senienoms, naujoms knygoms. Visos puikiose spintose, uždardomose stiklinėmis variu ar kitu metalu išpuoštomis, meniškai išdailintoms dulėlėmis. Didžiulis bilijardas, gamtos bei zoologijos rinkiniai, iškamšos. Gausybė puikiausių statulų, paminklų, puikiausias parkas, turtingas šiltnamys, geriausi gėrimai, valgiai, šalti ledai ir gėrimas vasaros karščiuose, mandagiausi tarai, puikūs žirgai, medžiokliniai šunys, sakalų gaudymas ir t.t.

Ziūri ir nesinori tikėti, kad taip puikiai apie lietuvių parąšę prancūzas. Dar keisčiau ir maloniau, kad taip gražiai lietuvių filme parodo lenkai.

Gamtos vaizdai

Filme yra tikrai gražių, idomų vietų. Nuopelnas ne tik rankraščiui, bet ir filmo gamintojų. Pvz. elegantiška šokio scena

na: vienai mergeitei skambinant, antroji grakščiai šoka, vėliau jai talkina grafitais. Puiki muzika. Labai idomus ir išbaigti atliktas aplankymas senos "miško raganos" baisiai sename ažuole. Iš tenai išlipusi moteris atsineša pintinę su žalčiais, juos lietuviškai kalbina, kalba maldės; galima suprasti žodį "Perkūnas". Netrukus jinai, užpykusi ant grafaičio, pabėga slapta takeliu per liūną, kurio mirtiną klasingumą patiki, matydamas nušautos medžio šakos paskendimą žalsvumais atpraktame vandenyje. "Lietuvoje tokių vandens liūnų yra daugiau nei gali apgalvoti" — pasakoja. Matai dundandčius didingus stumbrus ir girdi grafaičio žodžius: "Tai Lietuvos miškų karaliai stumbrai, išnaikinti beveik visoje Europoje, tik čia išlikę. Ar jie nežavūs?" Visa šioji filminė dalis taikliai, meniškai apipavidalinta.

Filme yra gilių filosofinių minčių. Sakysime, grafaičio pokalbis su dvasiškiu profesorium bibliotekoje, kur grafitais taria, kad jam negaila nei gyvulių, nei žmonių. O vėliau, savo vestuvių dieną, jis palaidžia visus nelaisvėje laikomus paukščius, gyvulius, gyvulėlius ir tą raganą iš seno ažuolo bei pelkyno.

Tautiniai šokiai

Veiksmas riedėta rieda. Idomumas seka netikėtumų. Ir štai lietuviškos dainos (gaila, beveik negalima suprasti žodžių), tautiniai lietuvių šokiai, kuriuos atlieka tautiniai drabužiais apsirengę. Vieni jų apsirėdę tikrais tautiniais lietuvių drabužiais, kiti nevisai vykusiais. Judesiai nebuvo lietuviški, tarsi nemo-kėtų nė vieno lietuviško tautinio šokio. Dar keisčiau, kai šokių įkardytie visi tie jaunuoliai šokdami užlipa ant iki žemės nusitęsio šiaudinio namelio stogo ir nuo jo nusliugia žemyn. Tai nelietuviški papročiai, bent apie tokius nesu girdėjęs. Šokių pabaigoje visi šokėjai išvirsta ant žemės. Tai irgi nelietuviška šokio dalis, nei lietuviams įprasta šokio pabaiga. Šokio metu visi šokėjai, kaip stiri-niukai, šoka per tvorą, merginoms, pasilaikydamos tautinius drabužius. Man atrodo, kad ir tai lietuviams nėra būdingas veiksmas. Tie judesiai bei reiškiniai gal būdingi kuriai lenkų daliai, bet ne lietuviams.

Tai filminės šokių choreografijos klaidos. Galėjo pasikviesti lietuvių šokėjų iš Vilniaus ar Seinų. Jie būtų atlikę mūsų tautinius šokius be priekaištų su spindinčiais dainų žodžiais ir grakščiausiais šokių judesiais.

Aplamai, filmas "Lokys" (lenkiškai įrašyta "Lokis") parengtas meniškai, dalykiškai, idomai ir šiltai.

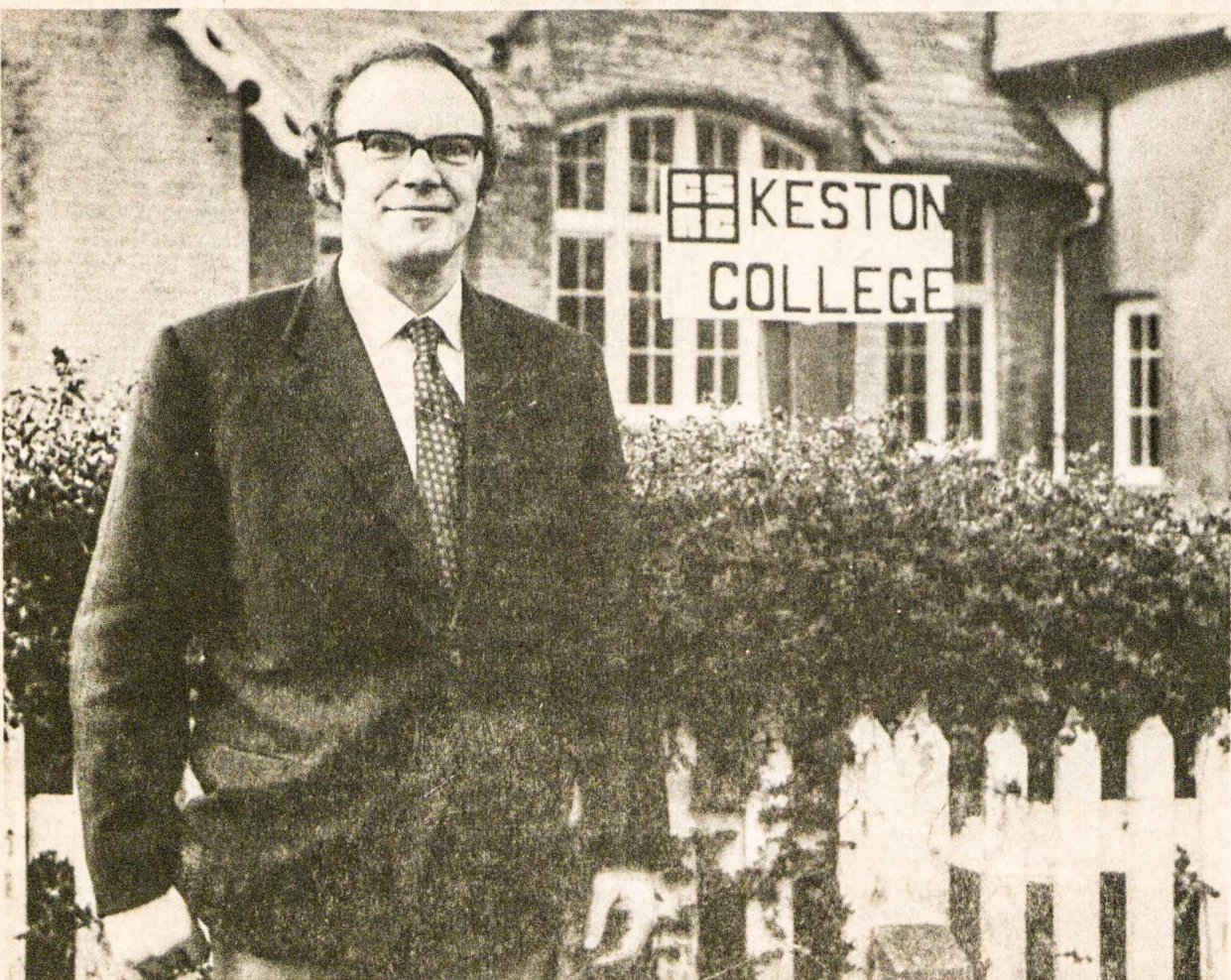
Direktoriaus pareiškimai

Po filmo rodymo direktorius, atvykęs iš Lenkijos, atsinkejo į klausimus. Atsisėdau pirmoje eilėje ir įdėmiai klausiausi jo atsakymų. Nereikėjo nė vieno karto pertraukti ar įsiterpti su patikslinimais, liečiančiais lietuvių bei lietuvišką tematiką filme. Atsakymuose jautėsi traukimas į lenkišką pusę, betgi jis yra lenkas, filmas statytas Lenkijoje, tai negi imsi visur kelti lietuviškumą. Vis dėlto aiškiai pasakė, kad šokiai yra lietuvių tautiškieji, nors atlikti lenkų šokėjų.

Turėjau keliolika klausimų bei papildymų, kurie direktoriui galėjo būti nesmagūs. Juos pateikdamas poros šimtų klausytojų akivaizdoje, užsitraukčiau nemalonę ne sau (gal manęs niekad daugiau nesutiks), bet aplamai lietuviams. Todėl tuoj po visų pasikalbėjimų privaliau jam išdėsciau įvairias pastabas. Už jas maloniai padėkojo, pageidavo netrukus susitikti, paprašė adreso, pažadėjo atsistiekti filmo nuotraukų. Be kitko, pasakė, kad "Lokys" buvo rodytas Lietuvoje ir susilaukė šiltų atsiliepimų. Įsiterpiaui, kad negalėju būti šilti atsiliepimai apie tautinius lietuvių šokius, kurie tikrai nevykę, nors ir labai smarkiai judama. Suminėjau kelių dabar okup. Lietuvoje žinomiesiems filminkų pavardes, bet jis jų negalėjo prisiminti.

Filmai Lenkijoje

Filmai Lenkijoje kontroliuojami vyriausybės, bet yra šalutinių kelių, kurie, kaip ir "Lokyje", išvengia cenzūros. Šiame filme viskas yra autentiška, nėra jokių dirbtinių baldų, pieštų statulų ir pan. Viskas tikra, be jokių dekoracijų. Filmuota spa-

Kun. Michael Bourdeaux prie Kestono Instituto Britanijoje. Iš čia jis seka religijos persekiojimą komunistų valdomose Rytų Europos kraštuose, paruošia informacinius biuletenius ir išsiuntinėja spaudai. Šiam institutui jis vadovauja ir su bendradarbiais paruošia knygas anglų kalba. Pastaruoju metu parašė knygą apie sovietų pavergtą Lietuvą — "Land of Crosses", kuri bus išleista žymios leidyklos

"Veidai ir problemos"

J. Kuzmickis

Antrasis tomas rašytojo ir kritiko dr. Jono Griniaus tritomio veikalo, kuriame naujoje šviesoje

iškyla pažįstami veidai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Meilės ir idėjų slausme

Su dideliu įsijautimu autorius kalba apie Lietuvoje gyvenantį J. Paukštelį, išikinkiusį ne tik į socialistinį realizmą, bet ir įplaukiantį į "visažmo-gišką plotmę", o taipgi ilgėliau sustoja prie A. Vaičiūlaičio kūrybos, nieko, deja, netaręs apie jo gyvenimą ir asmenį.

"Valentinos" apysaka — jaunuolių pirmosios meilės išsiskleidimas. Realu buvo tikėtis, kad Valentina "dar vaikas dvasioje", o Antanas — nevisai subrendęs vyras, ir jam sunku suprasti, "kad gyvenime negali būti nei absoliucios meilės, nei absoliutaus užsigavimo, nei absoliutaus neatlaidumo". Kokios pirmosios meilės aukos svarstos kokiais egzistencijos problemomis?! Iš pirmosios meilės išplaukia ir romantinis jaunuo-lių žaismas, ir naivus užsispyrimas, ir dramatiškas nesusi-kalbėjimas, ir stilinga, geros kompozicijos apysaka.

Labai išsamiai autorius nagrinėja V. Ramono romanus — "Dulkės raudoname saulėleidy" ir "Kryžiai". Kaip naujo gyvenimo laizoma S. Nėris išgyveno asmenybės ir kūrybos krizę, taip ideologinę krizę išgyveno ir V. Ramono romanų veikėjai sovietų okupacijos metu (Dagys, Petras Kreivėnas, Giružis).

Kodėl, kaip autorius pageidauja, V. Ramonas neryškino Kreivėnų bei Magdutės praeities dienų, autorius pats atsako: impresionistinis vaizdavimo būdas "neįpareigoja rašytojo brautis į veikėjų vidaus mislę per jų praeities gyvenimo momentus, kuriuos galima vienaip ar kitaip įsivaizduoti".

Stipriai pabrėžęs šių romanų ideologinę prasmę, dr. J. Griniaus itinakinčiai polemizuoja su "Kryžių" kritikais, net pavyzdžiais įrodydamas, kaip "liberalai padėjo atsirasti socialistams, o šie komunistams". Gilus įžvalgumas ir filosofinė žinija įgalino dr. J. Grinių taip įautriai prieiti prie visai mūsų tautai opių problemų, kurias meistriškai išskėlė V. Ramonas savo romanuose.

lio-gruodžio mėn. prie Krokuvos, stumbrai Baltvydžio miškuose, kaikuriuos vietos kitur. Filmas 1970 m. kainavo apie 6 mil. zlotų, kurių paversti amerikietiška doleriais neįmanoma, nes yra visiškai kitokie atlyginimų saikai.

Per metus Lenkija savo trijo-se filmų studijose gali pagaminti 36 filmus. "Lokys" yra davęs gražaus pelno, laimėjęs premijų. Originaliai pagamintas 65 mm, bet į JAV-es buvo paprašytas atsivežti 60 mm kopija. Teko viską sumažinti ir dėlto nukentėjo garsai, spalvos. Dar blogiau — rodyta mažame ekrane. Paklaustas ar tikrai amerikiečių filmai turi gerą pasisekimą Lenkijoje, atsakė:

— Taip, bet prieš pradėdami tuos filmus rodyti, mes juos gerokai prertvarkome...

Benamiai poetai

Knygos pabaigoje autorius 86 puslapius skiria "keliems tremties poetams arba bežemiams" — K. Bradūniui, A. Nykai - Nylūniui, L. Andriekiui, VI. Slaitui, mūsų dainų sesėms ir trims poetams humoristams.

Galbūt labiausiai tuos poetus ir riša gimtosios žemės netekimas, bet jie individualūs ir skirtingi kūrėjai, "kurie savo poezijoje byloja daugiau ar mažiau suprantama kalba" apie mažus ar didelius dalykus.

K. Bradūnį laikydamas "lietuviškos poezijos pirmūnu" ir atidžiai peržvelgęs net 10 jo poezijos knygų, autorius iškelia kaikiuriuose rinkiniuose poeto "posikį į abstraktinę arba hermetinę poeziją", kai "eilėraščių visuma dažniausiai pasilieka neįspėta misle". Liūdnei nusileičia autorius, svarstydamas ir A. Nykos - Niliūno poeziją, kai su vėlesniais poezijos rinkiniais taip "atsidūrė tarp hermetinės poezijos gausių epigonų".

"Nebesuvokiamas įmantrybės" autorius iškelia ir L. Andriekaus poezijoje, o D. Sadūnaitės poezija, pasak jo, "yra atsidūrusi tere riboje, kur prasideda intelektualinė tamsa". Savo laiku J. Aistis pažymėjo: tobuliausiose poezijos pavyzdžiuose pastebime, kad "jie labai paprasti, labai nesudėtingi, labai aiškūs", nors ta paprastumas ir aiškumas nelengvai pasiekiamas. Labai gerai, kad autorius tarp gausybės gerų savybių išskėlė "neįspėjamas misles hermetinės poezijos miglose", kurios užkerta kelią tokioms poezijai ir skaitytojais ir atbaudo juos nuo poezijos knygų. Jaunųjų mūsų poetų kūriniai retai parenkami minėjimams ar pobūvims, kai paprastam klausytojui jų eilėraščių aiškiai nieko konkretaus nepasako.

Su ypatinga šiluma dr. J. Griniaus peržvelgia VI. Slaito ir A. Jasmanto poeziją. Pirmasis stovįs opozicijoje miglotai, hermetinei poezijai, o antrasis neturįs intencijų nei slėptis, nei gudragalvauti, nes jam rūpi pasidalinti pergyvenimais apie neaprepiamą tikrovę — būti.

Atrodo, kad VI. Slaito formos įieškojimai, nors ir nepasiduoda konformistinei srovei, bet emocije jėga išreiškia naujas idėjas ir žmogiškiasis vertybes, ne tik pajavirino poeziją, bet ir sulaukė nemaža sekėjų. O tai jau ženklas, kad tokia poezija prasiškyne kelia į literatūrą. A. Jasmanto eilėraščiai, atsime-nant jų autoriaus filosofinį įsi-siūbavimą, yra naujas reiškinys mūsų poezijoje. Ar jų autorius jau viską išsakė, ar dar sužvilgęs naujais atradimais, parodyt ateitis. Taipgi dar neaišku, kiek įtakos jis padarys literatūriniam jaunųjų įieškojimui.

Nors kas trečias mūsų lyrikas galys būti moteris, dr. J. Griniaus trumpai peržvelgia kaikiurių poecių kūrybą. Kaip ir anksčiau, tarp prasmingų

šedevriukų autorius iškelia ir apgalintinių reiškinį, kai sver-tur bręstantiems poetams "vis labiau graso konformizmas... arba užsidarymas smulkiame estetizme".

Gaila, kad knygoje "mūsų dainų sesės" palieštos labai trumpai, nesustojant ilgiau prie vienos kitos vyresnės poetės. Jos gi, besivaduodamos moterišku įžvalgumu ir nuojauta, mūsų literatūrą kiek skaidriau nušviečia ir pastebi daugiau labai gyvenimiškų smulkmenų (plg. J. Švabaite).

Baigmės pastabos

Veikale, spausdintame italų spaustuvėje, buvo sunku išvengti kaikiurių korektūrų klaidų (net tituliniamę psl.). Tačiau pasitaiko sakinių, ke-liančių kaikiurių disonansų. Pvz. "Poetų stovis gal buvo tik tuo geresnis, kad jie savo apilėštą būti sugebėjo tuoj pat ginti ir stiprinti savo kūrybą, dažniausiai lyrine, kuriai temų siūlė vėl tas pats nuskriausto žmogaus stovis be tėvynės" (397 psl.; mano pabraukta. J. K.). Stovio nerandame nei mūsų "Lietuvių kalbos vadove", nei "Dabartinės lietuvių kalbos žodyne", ir kalbos mokytojai siūlė įieškoti pakaitalų ar geresnių išsireiškimų. Į tų pačių įvardžių kartojimą atkreipė dėmesį M. Vaitkus, pastebėjęs, kad dažnas jų kartojimas ne tik kenkia stiliui, bet ir patį kūrinių paigina.

Užvertus šią solidžią mūsų literatūros istorijos studiją, kyla džiaugsmas, kad mes ne tik turime gerų literatūros kritikų, kaip dr. J. Grinius, bet ir sulaukėm tokių išmąstytų ir nauju metodu pateiktų studijų, kaip ši.

Lauksime ir žadėtojo III-jo "Veidų ir problemų" tomo, kai dar turime eilę rašytojų, vertų tokio paties rimto nagrinėjimo.

Jonas Grinius, VEIDAI IR PROBLEMOS LIETUVIŲ LITERATUROJE. II tomas. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Roma, 1977 m., XII + 496 psl. Redagavo A. Liuiima, SJ.

Atsiųsta paminėti

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA No. 26. Angliškąjį lietuviškosios "LKB Kronikos" 26 nr. laida. Gaunama pasileidėjus Lietuvių Kunigų Vienybėje, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

Jurgis Jankus, IR NEBEPASIMATE. Pasakojimai. Aplankas Rūtos Čepaitės. Leidėjas — Lietuviškos Knygos Klubas (4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, USA). Čikaga 1977 m., 343 psl. Kaina — \$7.

MŪSŲ ŽINIOS, lietuvių jėzuitų ir Jaunimo Centro Čikagoje dvisavietinis biuletenis, 1977 m. nr. 17 ir 18. Redaktorius — Antanas Saulaitis, SJ. Adresas: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

SEIMOS MALDOS. Kasdien kalbamų maldų rinkinėlis (7 x 4 col., 6 psl.). Lietuviškai paruošė M. Pulauskas, MIC. Išleido Rev. Benjamin Kuhn, OFM, Loudonville, N.Y. Adresas: M. Pulauskas, MIC., 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

RASYTOJAS KAZIMIERAS BARĖNAS, gyvenantis Britanijos Londone, prieš N. Metus atšventė savo amžiaus septyniadešimtmetį. Meilę literatūrai jam įkvėpė dar Panevėžio gimnazijoje ją dėstęs rašytojas J. Lindė-Dobilas. Baigęs humanitarinių mokslų fakultetą Vytauto D. universitete Kaune 1933 m., K. Barėnas neturėjo sąlygų atsidėti vien tik kūrybai. Jam teko dirbti universiteto raštinėje, laikraščių administracijose bei redakcijose. Tikroji kūryba buvo pradėta pokaryje, atvykus Britanijon ir dirbant viename fabrike Mančesteryje, o vėliau redaguojant "Europos Lietuvį". Labai palankaus įvertinimo susilaukė trys ligi 1968 m. išleistos K. Barėno novelių knygos — "Giedra visad grįžta", "Karališka diena", "Atsitiktiniai susitikimai". Montrealio akademikų V. Krėvės vardo premiją K. Barėnas gavo už 1969 m. išleistą romaną "Tūboto gaidžio metai". Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją — už 1971 m. "Nidos" išleistą apysaką rinkinį "Dvidešimt viena Veronika". Jis taipgi yra suredagavęs 14 "Rinktinių" sąsiuvinų, paruošęs literatūros skaitinių knygą "Saula derliaus". Iš "Europos Lietuvio" redakcijos ir "Nidos" klubo knygų leidyklos K. Barėnas pasitraukė 1972 m. Jo paruošta "D. Britanijos Lietuvių Sąjungos istorija" jau spausdinama "Nidoje". Leidyklai JAV yra atiduotas saujas novelių rinkinys. Šiuo metu suaktyvininkas baigia rašyti naują romaną.

PIANISTO VYTAUTO SMETONOS rečitalį Klevelande, Music School Settlement salėje, surengė neseniai šiam mieste įsteigtas Allan D. Forbes vardo fondas, kurio uždavinys yra remti jaunuosius menininkus. V. Smetonos koncertu minėtasis fondas ir pradėjo savo veiklą. Rečitalio programon jaunasis pianistas buvo įtraukęs Haydno, Liszto, Skriabino, Rachmaninovo, Šopeno kūrinius. Koncertą "Dirvos" sausio 26 d. laidoje labai šiltai įvertino Klevelande simfoninio orkestro dirigentas Boris Halip, pripažindamas didelį V. Smetonos talentą, dėl kurio klausytojai jam sukėlė tikrai užtarnautas ovacijas. B. Halip žada pakviesti V. Smetoną solistu į savo diriguojamo simfoninio orkestro koncertą.

BRONIUS K. BALUTIS, Lietuvos nepaprastas pasluntinys ir įgaliotas ministris Britanijai, testamentu yra palikęs savo dienaaršius bei asmeninę korespondenciją JAV lietuvių veikėjui Juozui J. Bačiūniui, gyvenusiam Sodas, Mich. SJ 1960 m. įteikta medžiaga sudarė 18 knygų ir vėliau buvo papildyta. J. J. Bačiūniui mirus, ją saugo vėlonies našlė. B. K. Balutis paliktos medžiagos prašė ne naudoti, kol nesuėsi 10 metų nuo jo mirties. Ši data buvo pasiekta 1977 m. gruodžio 30 d. Petras B. Varkala "Dirvos" sausio 5 d. laidoje reiškia viltį, kad raštinis B. K. Balučio palikimas bus išleistas ar paskelbtas spaudoje.

DAIL. POVOLO PUZINO nupatytą paveikslą "Laivai", dovanotą Čikagoje veikiančios Čiurlionio galerijos, įsigijo vienas pagrindinių muziejų Vašingtone — The National Collection of Fine Arts.

GRAŽIŲ ATSLIEPIMŲ "The Sydney Morning Herald" dienraštyje susilaukė Australijos baletas turui priklausantis Juozas Janušaitis. P. Čaikovskio "Gulbių ežere" jis atliko barono von Rothbarto vaidmenį. J. Jonušaitis teatro programose ir spaudoje vartoja lietuvišką savo pavardę, tik vardą yra pakeitęs į Joseph.

DR. TOMO REMEIKIO veikalo "Dissent in Lithuania Since 1945" turėsimą apie 500 psl., išleis Lietuvos Katalikų Mokslo Akademija. Autorius yra sutelkęs 61 autentišką lietuvių tautos rezistencijos dokumentą, pradedant pokarine partizanų veikla ir baigiant dabartiniais pogrindžio raštais. Dokumentinę knygą sudaro trys skyriai: 1. Lietuvių tautos rezistencija istorinėje ir teorinėje perspektyvoje, 2. Tautinio pasipriešinimo dokumentai, 3. Religinio pasipriešinimo dokumentai. Leidimą finansuoja JAV LB krašto valdyba. Veikalas kainuos \$15, iš anksto užsisakantiems — \$12. Čekiai rašomi: Lithuanian American Community of USA, Inc. Užsakymai siunčiami JAV LB krašto valdybai, 9660 Pine Road, Philadelphia, PA 19115, USA.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRO penktadienio vakaronėje faktais paremtą paskaitą apie dabartinę rezistenciją ir pogrindžio spaudą sovietų okupuotoje Lietuvoje skaitė dr. Tomas Remeikis, išręskindamas rezistencijos evoliuciją nuo pirmųjų pokario metų iki dabartinių dienų. F. Isterių Skautų Sąjungos Čikagos skyriaus surengtai vakaronėje davo-vo J. Dainauskas. Joje dalyviai taipgi buvo supažindinti su akademini skautijos leidyklos išleista "Aušra", sutelkusia šio pogrindinio laikraščio 1975-77 m. numerius.

LIETUVOS MOTERŲ FEDERACIJOS Niujorko klubas rugsėjo 30 — spalio 1 d.d. Kultūros Židinyje rengia dail. A. Tamošaitienės vadovaujamą audio kursus ir jos audinio parodą. Bus išstatyti kilimai, tautiniai drabužiai bei kiti audiniai.

DAILES PARODŲ RŪMUOSE vilniečiai turėjo progą susipažinti su dail. Genovaitės Žilinskaitės kilmiais, kurie yra beveik dviejų dešimtmečių jos studijų, kūrybinių įieškojimų rezultatas. Jos kilimai, išauti tradicine gobeleno arba rīstine technika, atspindi supoetintą gamtovaizdį, mūsų tautosaką. Trečią grupę sudaro liaudiški grindų kilimai. Gamtovaizdžiai atstovauja "Ežeras", "Medis", "Paparčio žiedas", "Kalnuose", "Tolumos", "Atbudimas", tautosakai — "Eglė žalčių karalienė", "Ir atplaukia kraujo puta", "Lietuviai barzdočiai dūmoja".

JUSTINO MARCINKEVICIAUS "KATEDRA" į savo repertuarą įtraukė Budapešto Miklošo Radnočio teatras. Spektaklį režisavo J. Goštonis, Lauryno vaidmenį paruošė L. Jošas, Masalskio — K. Sabas.

KOMPOZ. JONO NABAZO kūrinių koncertus jo amžiaus septyniadešimtmečio proga Vilniuje ir Kaune surengė Lietuvos Kompozitorių Sąjunga. Koncertai buvo pradėti A. Augustauskaitės, A. Stulgio, G. Dailinčevičiaus, P. Kuncos, D. Katkaus, M. K. Čiurlionio konkurso laureato R. Kontrimo atliekamom naujaisiom J. Nabazo kompozicijom — pjesėmis fortepijonui, pjesėmis dviem smuikam, trio smuikui, altui ir fortepijonui. M. K. Čiurlionio konkurso laureatė A. Juozapėnaitė programą papildė monumentalia J. Nabazo sonata fortepijonui, sukurta dar jo studijų metais. Vokalinės suaktyvininko miniatiūras atliko Vilniaus operos solistai B. Almonaitytė, V. Bakas su pianiščiu G. Rucytės ir L. Bakienės palyda, kamerinis Vilniaus konservatorijos choras, diriguojamas B. Razauskienės.

VILNIAUS KOMPOZITORIŲ NAMUOSE įvyko naujųjų kamerinių kūrinių perklausas. Kompoz. J. Tamulionio "Polichromatinę siūtą fortepijonui" atliko V. Korys, kompoz. J. Gaizausko siūtą styginiams kvartetui su skaitlovu "Petras Kurlmelis" — J. Gaizauskas, J. Gečas, A. Klimas, V. Gaizauskaitė ir P. Stankevičius. Su kitom trim kompozicijom susipažinta iš jų įrašų. Kompoz. J. Sirvinskio "Improvizacija violončelei" buvo įrašęs A. Griškevičius, kompoz. A. Rekašius "Siūtą saksonui ir mušamiesiems" — V. Čekasinas ir V. Tarasovas, kompoz. O. Balakausko "Studi sonori" — N. Novik ir R. Charadžanians.

ETNOGRAFINIS MOKSLINIO ELEKTROGRAFIJOS INSTITUTO ansamblis, veikiantis Vilniuje jau septynerius metus, gavo liaudies ansamblio vardą "Sadauja". Šis vienetas, vadovaujamas M. K. Čiurlionio vidurinės meno mokyklos dėstytojo K. Kalibato, turi apie 30 dainininkų, muzikantų, šokėjų, pasakorių. Su senovinėmis sutartinėmis, daugiabalsėmis dainomis, šokiais ir žodine tautosaka "Sadauja" yra apkeliausi visus Lietuvos miestus, viešėjusi mažesnėse vietovėse, koncertavusi Maskvoje, Minske, Taline, Jerovane. Panevėžio autokomprosiu gamyklos vokalinis vyrų ansamblis dšimtmečio proga susilaukė "Vytyrio" vardo. Klaipėdos jūrų prekybos uosto kultūros namų tautinių šokių grupei suteiktas "Disvicio" vardas.

VILNIAUS PAMINKLŲ KONSERVAVIMO institute įvyko mokslinė-praktinė konferencija "Senamiesčių atnaujinimo klausimai". Pagrindinis dėmesys teko istoriniams Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Kėdainių ir Trakų senamiestiams. Kadaryta net 12 pranešimų, liečiančių senamiesčių bei paminklinių miestelių tvarkymo istoriją, metodiką, projektavimo problematiką. Senamiesčių atnaujinimo projektus 1975 m. yra paruošę: Vilniaus — A. Pilypaitis, Kauno — A. Jakučinas, Klaipėdos — N. Zubovienė, Kėdainių — L. Aksami-tauskas, Trakų — R. Jurgilas. Apie mažųjų miestelių tvarkymą, jų kvartalų užstatymą kalbėjo architektūros kandidatai A. Miškinis, V. Baranauskas, J. Glenža ir architektė E. Urbonienė. Su dideliu dėmesiu buvo išklaustys architektūros kandidatai J. Minkevičius pranešimas apie naujųjų pastatų įjungimą į senamiesčių aplinką. Dail. G. Kairytė kalbėjo apie Vilniaus XVI-XX š. pradžios reklamą bei apšvietimo prietaisų evoliuciją, jų įrengimą atnaujintuose istoriniuose senamiestuose.

NAUJĄ PROGRAMĄ paruošė Šiaulių K. Preikšo pedagoginiame institute veikiantis senovinės vokalinės muzikos ansamblis su savo vadovu A. Vaičiulioniu. Naujojoje programoje yra italų XV-XVIII š. klasiškų kūrinių — K. Monteverdžio "Piktas Amarilis", L. Marencijaus "Aš raudu", L. Zenlio "Naujamietiniai varpai", polifoninė G. Palestinos muzika. Ansamblio koncertuose taipgi dalyvauja solistai G. Skėrytė, K. Urbonaitis, skaitovė B. Marcinkevičienė ir solistai instrumentalistai.

TRIS KONCERTUS SMUIKIŲ su simfoniniu Vilniaus filharmonijos orkestru atliko smuikininkas R. Katalius, pasirinkęs J. F. Haydno, S. Prokofjevo ir J. Sibelijaus kūrinius. Orkestrui dirigavo A. Aleksejevas iš Uljanovsko. V. Kst.

Lietuvio Savininko Vaistinė

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 13 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	
Šeštadieniais 9 - 1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30 - 1	asmenines 9½%
	nekiln. turto 9¼%
	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santauptų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.

telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritęsus specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE: pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSF — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudos fondus mokslui eiti

THE CITADEL LIFE

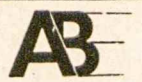
365 Evans Ave. (arti Kipling), suite 104
Namai: 766-5857 • Raštinė: 255-5514

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTIČKONIS GINTAS ARTIČKONIS

Miesto leidimas E-1079

Skambinti (collect)

Nemokamas įkainojimas

Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varstotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR 1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Iškraustė sovietų šnipus

Kanados užsienio reikalų ministras D. Jamiesonas federaciniame parlamente ir specialioje spaudos konferencijoje atskleidė sovietų špiūnų tinklą, kurin buvo įvelta net 13 Sovietų Sąjungos ambasados pareigūnų. Pagrindinis vaidmuo teko pirmajam ambasados sekretoriui P. Vartanui, tvarkiusiam neva kultūrinius ir sportinius reikalus. Tas jo sovietinis "sportas" prasidėjo ryšiais su vienu RCMP policijos valdininku, iš kurio buvo paprašyta žinių apie RCMP metodus kovoje su užsienio šnipais. Valdininkas painiojo RCMP vadovybę ir sovietams perdavė specialiai šiam atvejui paruoštą klaidingą informaciją. Už šias savo paslaugas jis gavo net \$30,500. Jo pavarde žadama atskleisti po septynių mėnesių. Gauti doleriai šiuo metu laikomi kaip kaltinamoji medžiaga, o vėliau bus perduoti valstybės iždai.

D. Jamiesonas įsakė išsikraustyti iš Kanados vienuolikai Sovietų Sąjungos pareigūnų, o dviems, išvykusiems į Maskvą, atšaukė leidimą grįžti Kanadon. Jis taipgi perspėjo Sovietų Sąjungą nesiminti tokiomis atvejais įprasto revanšo — kanadiečių diplomatų ištėrimimo, nes į tai bus reaguojama papildomu sovietų ištėrimimu iš Kanados.

SPORTAS LIETUVIJOJE

Sovietų Sąjungos moterų krepšinio augščiausios lygos II rato varžybų užbaigta įvyko Leningrade. Po 22 rungtynių I vieta su 21 tašku užsitikrino Rygos TTT komanda, II — su 19 tšk. Maskvos srities "Spartakas", III — su 15 tšk. Vilniaus "Kibirkštis". Tiek pat taškų surinko ir Leningrado "Spartakas" su Maskvos "Dinamo", tačiau abi šios komandos pralaimėjo susitikimui su kibirkštiečiams. Iš šešerių Leningrade sužaistų rungtynių kibirkštiečiai laimėjo ketverias, pralaimėjo dvejas. "Kibirkštis" nedaug atbuvo iki pergalės prieš II vietą užėmusį Maskvos srities "Spartaką". Išlyginusios pradinę spartakių persvarą, kibirkštiečiai susitikimą baigė lygybomis — 75:75. Rungtynių pratęsimas iš aikštės už penktą pražangą turėjo pasitraukti geriausia kibirkštiečių žaidėja V. Sulskytė, surinkusi 29 taškus. Rungtynės baigėsi "Spartako" laimėjimu 83:81, pasiektu tik vienu įmestu krepšiu. Didelės reikšmės pralaimėjimui turėjo ir anksčiau įvykęs A. Rūpšienės susižeidimas rungtynėse su Alma Atos "Universitetu". Sekančiose komandų susitikimuose ji negalėjo dalyvauti. Vilniaus "Kibirkštis" dabar pateko į pirmąjį geriausių komandų šešetuką, kuris varžysis dėl aukso, sidabro ir bronzos medalių.

Vilniuje surengtos "Dinamo" ir "Nemuno" draugijų lengvosios atletikos pirmenybės naują Lietuvos rekordą pasiekė vilnietis R. Valiulis, 600 m. nubėgęs per 1 min. 20,7 sek. Pagrindinis žiūrovų dėmesys teko šuoliams į aukštį, nes juose dalyvavo ir Vilniuje besitreneruojanti Sovietų Sąjungos rinktinė. Jų eilėse buvo pasaulinį rekordą pasiekęs ukrainietis V. Jaščenko, neatgavęs ankstesnio savo pajėgumo. Pirmą vietą netikėtai laimėjo 20 metų amžiaus rygietis J. Orleansas (2 m 20 cm), II — V. Jaščenko (2 m 15 cm). Nebloga rezultata — 2 m 10 cm pasiekė vilnietis R. Kazlauskas, užėmęs VI vietą. Jis vienintelis iš visų šuolininkų naudojosi nugaros šuoliavimo metodu, kuris pasaulinėse varžybose duoda geriausių rezultatų. Moterų grupėje stipriausia buvo N. Marinenko iš Gomelio, išsokusi 1 m 86 cm.

Sovietų Sąjungos augščiausios lygos rankininkės pirmenybių kovas tęsė Kauno sporto halėje. Šią grupę sudaro 12 pajėgiausių komandų. Tarp jų yra Kauno "Zalgiris" ir augščiausioje lygoje debiutuojanči Vilniaus "Eglė". Sužadibus po aštuonerias rungtynes, pirmavo Kijevo "Spartakas", surinkęs 16 taškų. Antra vieta buvo užsitikrinęs Baku "Spartakas" su 15 tašku, trečia — Kauno "Zalgiris" su 14. Dėl ketvirtos vietos vis dar sunkią kovą veda Zaporozės ZII ir Vilniaus "Eglė". Abi šios komandos turi po 12 taškų. Augščiausios lygos debutantė "Eglė" Kaune tik vienu tašku tepralaimėjo Baku spartakiėties, šios lygos vicečempionėms, dabartinėse pirmenybėse užimančioms II vietą. Atrodo, "Eglė" pateks į pirmąjį geriausių komandų šešetuką. Pirmą kartą augščiausioje lygoje žaidžiančiai komandai tai iš tikro yra didelis laimėjimas. "Eglė" vadovauja kapitone O. Matiškevičiūte.

Motokroso žiemos pirmenybėse Alytuje susitiko geriausi Lietuvos motociklininkai. Jaunių varžybas 125 cm motociklais laimėjo vilnietis L. Blaškevičius, II vietoje palikęs

Atskleistas Sovietų Sąjungos špiūnų tinklas yra kelias asmenimis didesnis už I. Guzenkos pokaryje demaskuotą špiūnų aferą. Pastarasis pakartotinai teigia, kad jam tebuvo žinomas vienas šnipinėjimo tinklas ir kad jų Kanadoje buvo ir tebėra daugiau. Taigi, ir šiuo atveju sovietų špiūnų nėra užbaigtas, tik sustabdyta viena jo dalis.

Čekų kilmės žurnalistas Lubor J. Zink ir kiti komentatoriai stebisi, kodėl šį kartą premjero P. E. Trudeau vyriausybė sovietinio špiūnų aferą net su įrodymais dokumentais atskleidė viešumai. Pastarajame dešimtmetyje iš Kanados Maskvon dėl šnipinėjimo buvo išsiųsta 10 sovietų diplomatų, bet jų "nuopelnai" buvo nutylėti. L. J. Zink daro išvadą, kad premjeras P. E. Trudeau šį kartą nori atsiverti 1971 m. Maskvoje pasirašytą draugystės protokolą, dėl kurio jis buvo susilaukęs daug priekaištų. Dabartinį šnipų viešu atskleidimu esą norima parodyti, kad jis nėra peršvelnus sovietams, artėjant federacinio parlamento rinkimams. To nelemto vizito metu P. E. Trudeau žavėjosi Norilsko miestu Sibire, kuris iš tikrųjų yra pastatytas ant politinių kalinių kaulų.

vilnietį V. Augulevičių, III — šiaulietį R. Kazlauską. Pajėgesniais 250 cm motociklais lenktyniavo 35 vyrai. Pirmoji vieta teko kauniečiui R. Pauriui, II — kauniečiui A. Druilui, III — klaipėdiškiui A. Serksnui. Greičiausi motociklų su priekabomis klasėje buvo kauniečiai G. Pimpis ir R. Kromaleas.

AUSROS ŽINIOS

Vyrų krepšinio komanda vasario 5 d. laimėjo prieš Pape All Stars 126:98. Žaidimas buvo gyvas ir įdomus, nes abi komandos buvo stiprios. Žiūrovų galejo būti žymiai daugiau. Taškus laimėjo: L. Rautiš 44, R. Underys, E. Norkus po 15, R. Kaknevičius 14, S. Žulys, K. Bartusevičius ir Abromavičius po 10, Dementavičius 6, E. Punkrys 2. V. M.

TORONTO

"T. Ziburii" pranešimas apie metinį spaudos balsų, loteriją ir kitus dalykus buvo išsiuntinėtas skaitytojams 1977 m. gruodžio 30 d. pirmos klasės laiškais. Po 4 savaitių ateina nusiskundimai iš skaitytojų, kad daug kas tų laiškų dar negavo arba gavo pavėluotai. Iš to matyti, koks spartus yra Kanados pašto patarnavimas.

Architektas dr. A. Kulpas, Kulpavičius, suprojektavęs Lietuvos Kankinių šventovę Anapilyje, kurios statyba eina prie galo, pakviestas paruošti planus naujo kroatų kultūros centro rūmų su sporto aikštėmis, plaukykla ir kitais priedais. Visas kompleksas užima gana didelį žemės plotą Mississaugos srityje. Archit. A. Kulpas apsigyveno Burlingtone, Ont., o Toronto atidarė savo įstaigą. Jos telefonas: 827-7190.

Veikalą "Didžioji iliuzija", parašytą dr. VI. Juodeikos, galima gauti Anapilio knygyne sekmdieniais po pamaldų. Tai vertinga knyga, kurioje labai aiškiai išdėstyta Karolio Markso teorija ir pateikta jos kritika. Kaina I tomo — \$15 (antras dar neišleistas). Veikalas taip pat gaunamas pas jo autoriaus našlę: G. Juodeikienę, 3350 Rowena Ave., Los Angeles, Calif. 90027, USA.

"Spirit of an amber past", filmas anglų kalba, darytas dailininku A. A. Tamošaičiu sodijoje, pasiekė Torontą. Dvidešimt minučių laikotarpyje prieš akis prabėga diena su dailininkais: A. Tamošaitienės išausti ir audžiami kilimai su paaiškinimais, tautiniai drabužiai, audžiami ir dėvimi Hamiltono "Gyvataro" šokėjai. A. Tamošaičio tautinių motyvų paveikslai, iš Lietuvos atsivežtieji tautodailės kūriniai — kaimo menininkų drožti šventieji, angelai ir velniukai, tautiniai šokiai, šokami pievoje, ežero pakrantėje. Kanklių muzika — O. Mikulskienės. Tuo tarpu turimas tik filmo originalas, kuris bus pristatytas platesnei visuomenei, kai bus padaryta daugiau

Ateitininkų žinios

"Liudykime Kristų ir savąją tautą" — tai buvusio kongreso šūkis, kurio neturime pamiršti su kongreso pabaiga.

Svenčiant Vasario 16 reikėtų pažvelgti į antrąją šūkio dalį "Liudykime savąją tautą". Visi ateitininkai turėtume pažūrėti į save ir save paklausti: kiek mes liudijame savąją tautą ir kaip liudijame. Neuiti į Vasario 16 minėjimą dar neužtenka ir nėra liudijimas. Savos tautos liudijimas turėtų būti kasdieninis savo aplinkoje, šeimoje, mokykloje, darbovietėje.

Pagal dr. J. Girnius, jaunimui yra du pagrindiniai lietuviško auklėjimo rūpesčiai: pakankamas lietuvių kalbos išmokimas ir teigiamas lietuviškas apsisprendimas. Kaip ir kiekvienas apsisprendimas, taip ir tautinis apsisprendimas iš esmės yra asmeniškas ir laisvas aktas. Galima žmogų išmokyti bet kurios kalbos, daugiau dedant pastangų iš šalies negu jam pačiam. Bet šiuo būdu negalima "išmokyti" tautinio apsisprendimo. Tai nebe išmokymo reikalas (dr. J. Girnius, "Idealas ir laikas" 72 psl.).

Apie tą apsisprendimą ir savo tautos liudijimą vertėtų ir priderėtų pagalvoti ne tik jaunimui, bet ir vyresniesiems. Nepraraskime entuziazmo, nepraraskime ir vilties!

Skautų veikla

Skautiškasis Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas vasario 5 d. buvo pradėtas pamaldomis Prisikėlimo šventovėje. Vienu metu dalyvavo su vėliavomis. Kun. E. Jurgučio, OFM, pamoksle gražiai priminti pasižadėtieji įsipareigojimai savajai tautai. Iškilmingoje turtų sueigoje L. Namuose VI-tosios tautinės stovyklos dalyviai gražiai vėliavas, su kuriomis jie atstovavo tautams, lietuviams ir Kanadai. Sugrįžusius sveikino rajono vadovas v.s. K. Batūra, kūrėjų — savanorių vardu — p. Kazlauskas, KLB Toronto apylinkės pirm. A. Juzukonis.

Vasario 16 proga į ps. I. pakelta ir įdodj atliko "Satrijos" tautininkė V. Grybiene. Sueiga baigta Tautos himnu. Po to buvo rodomos skaidrės iš kelionių po Australiją ir tautinės stovyklos. Rodymą atliko s.v.v.sl. A. Kalinauskas.

Sueigos svečiai labai domėjosi ir parodė, kurią sudarė iš Australijos suvežti suvenyrai, kaikiuri spauda, nuotraukos. Sesių paruoštą kavos — skanumynų kampa taipgi dalyvių nestokoj, o dvasinio peno įieškojimo teko lipti keleta laiptų augštyt, kur atskiroje saliuokėje akademikai skautai-tės žodžiu ir spausdintą programėlę svečius supažindino su Toronto jaunųjų menininkų darbais.

Vasario 16 proga apdovanotos: pažangumo žymeniu ps. L. Radzevičiūtė; Tėvynės Dukros žymeniu — ps. J. Šeškutė.

Vasario 7 d. Mažosios Lietuvos Bičiulių rengtame Užgavėnių šiuptyne gražiai pasirodė su dainomis ir šokių jūrų skautės, vad. v.v.l. E. Namikienės.

Vasario 8 d. dr. J. Basanavičiaus minėjimui rengti skautininkų k-tas pasitarime peržiūrėjo renginio programą. Išvakarėse numatomas svečių priėmimas — kavutė mažojo Anapilio salė. Kovo 12 d. — šv. Mišios Lietuvos Kankinių šventovėje; popiet Lietuvos Namuose — minėjimas ir koncertas. Bilietus platina skautininkai-kės. Iš anksto visi kviečiami. C. S.

kopijų. Filmą pilnai apmokėjo federacinė valdžia. Redagavo p. Macdonald-Ramūnaitė. Filmas yra KLB krašto valdybos žinioje. Jis bus jau rodomas Halifaxe National Film Board patalpose vasario 19 d.

"The Toronto Sun" 1978. II. 8 išspausdino informaciją apie Leoną Radzevičių ir įdėjo jo nuotrauką kaip asmens, laimėjusio \$14,750 premiją už išradimą idėją transporto srityje. L. Radzevičius gyvena Oakvillėje ir dirba Maltono aerodrome "Transport Canada" tarnyboje. Jis pasiūlė projektą, kaip praktiškiausiai ir lengviausiai palengvinti keleivių judėjimą koridoriais tarp pirmojo ir antrojo pastato. Jo pasiūlymas buvo priimtas ir premijuotas pagal feder. vyriausybės "Suggestion Award Program", įvestą 1952 m. Savo pasiūlymu L. Radzevičius sutalpė bendrovei 3 mil. dol.

Parlamento atstovo Charles Caccia iniciatyva vasario 7 d. Richard W. Scott mokykloje buvo surengta konferencija suinteresuotiems mązomis verslo bendrovėms. Ji truko 5 valandas. Specialistai aiškino, kaip gauti iš valdžios paskolas verslui pradėti bei plėsti ir kaip gauti valdžios užsakymus. Kalbėjo ir pašto atstovas P. O'Neil. Jis išreiškė viltį, kad ateityje pašto patarnavimai pagerės. "T2" atstovas privačiai kalbėjo su juo ir apie laikraščio nusiskundimus dėl lėto pašto patarnavimo.

• I žemę neatsirėmęs, dangaus nepasieksi; į dangų neatsirėmęs, žemės nepajudinsi. — A. RAMONAS.

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklas, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAVER, mūrinis vienaauštis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūšis (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėmimas.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame aukšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie \$25,000.

BLOOR — RUNNYMEDE, gražus — modernus dvibutis su užbaigtu rūsiu, didelis sklypas 100' x 150'; du nauji garažai, privatus įėjimas į rūšį, labai tinka gydytojo kabinetui. Kaina — per \$200,000.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

VAKARAIŠKAM BINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis

537-2869

A. Garbenis

489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8½% už pensijų ir namų planą	9¼% už mortgičius
6¼% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 19 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santauptų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723
ir 532-1149
M6P 1A6

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Temporale — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757

Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario

Tel. 533-5454

Lietuviams daroma NUOLAIDA

Lietuviška maisto krautuvė EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Saugokitės apgaulės, siųsdami užsakymus paštu

Ontario kaip tik ir stengiasi padėti jums šioje srityje

Šiandieną beveik viską galite užsakyti paštu — sėklas, knygas, krautuvų prekes, gimnastikos reikmenis ir net "diplomas".

Dauguma paštinčių užsakymų organizacijų yra sąžiningos, tačiau mažas nuosimtis jų yra nesąžiningas ir visai tos rūšies prekybai sudaro blogą vardą. Dėlto, prieš užsakydami ką nors paštu, klauskite save:

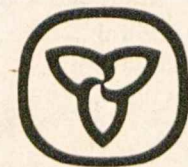
- Ką iš tikrųjų pasiūlymas reiškia?
- Ar turimas skelbimas yra informatyvus?
- Ar žinau tos bendrovės patikimumą?
- Ar tas daiktas man tikrai reikalingas?
- Ar negalėčiau nusipirkti to paties daikto žemesne kaina vietinėje krautuvėje?
- Ar galiu mokėti c.o.d. (cash on delivery)?
- Ar garantuojamas pinigų grąžinimas?

Nurodymai kaip apsisaugoti nuo paštinčių užsakymų pinklių drauge su patikimu sąrašu padės jums išvengti painiavų užsakant prekes paštu. Tie nurodymai yra išspausdinti naujame informacijos biuletenyje, paruošame jūsų Ontario vartotojų ir komercinių reikalų ministerijos. Biuletenis nurodo kur ir kaip patikrinti bendrovės patikimumą bei išdėsto jūsų teises pagal Ontario verslo įstatymą (Ontario Business Practices Act).

Norintieji pagalbos arba nemokamo egzemplioriaus informacinio biuletenio "The Mail Order Business; Protecting Your Dollars" prašomi rašyti:

Consumer Information Centre
Ministry of Consumer &
Commercial Relations
555 Yonge Street
Toronto, Ontario M7A 2H6

Taip pat gaunamas informacinis biuletenis apie suklastotą labdarą: "Avoiding Phony Charities: How To Be A Cautious Donor".

Larry Grossman,
Minister of Consumer
and Commercial Relations

William Davis, Premier

Province of Ontario

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

IDOMUS FESTIVALIS

Sausio 25-26 d.d. Čikagoje ir apylinkėse siautė didelė sniego audra. Ištįsą parą snigant bei pūstant, sniego danga pasiekė 12 colių, o pusnys vietomis net kelias pėdas augščiau. Susisiekimas kurį laiką buvo beveik paralyzuotas. Net ir po 4 dienų po sniego audros šoninės gatvės buvo pilnos sniego ir slidžių. Audrai slaukiant, nelengva buvo išleisti ir dienraščius. Pvz. "Chicago Sun-Times" — "Daily News" leidykloje ir darba negalėjo atvykti 60 spaustuvininkų, dirbančių naktinėje pamainoje. Tada unijos paprašyti antvalandžių dirbti papildomai popietinės pamainos žmonės, ir dienraščių laidos vistik išėjo, o padėjusiems jas išleisti redaktoriams bei spaustuvininkams buvo užsakyti kambačiai mieste, kad pūgoje nereikėtų grįžti į namus.

Sausio 28 d. Jaunimo Centro rūmuose, padangė jau prašvitus, bet šalčiui tebesiaučiant, įvyko IV-sis "Mardy Grass" festivalis, rengtas visos eilės lietuviškų organizacijų. Tuos festivalius sugalvojo jaunosios kartos atstovai dr. A. Paulius, medicinos studijavęs Vokietijoje ir ten matęs panašius bavarų rengiamus festivalius. Jo dėka tie festivaliai įsiplietino ir Čikagos lietuvių tarpe, ypač jaunime. Sausio 28 d. vakare keliai dar buvo blogi ir apie Jaunimo Centra tiesiai pusnys sniego. Vysdėto 2.300 žmonių, daugiausia jaunimo, sulėkė į festivalį.

Kuo idomūs tie festivaliai? Daugiausia įvairiomis kaukėmis, linksmomis programomis, šokiais. To labiausiai ir geidžia jaunimas. Vyrėnėji gali skaniai pavalgyti, pagurknoti alučio ar kavos ir kartu pamiršti festivalį rengiančias organizacijas. Pvz. Čikagos Lietuvių Opera kiekvienais metais užima kavinę, programai atlikti pasikviečia profesionalę šokėję, ir spūstis čia būna didžiausia. Operai lieka pora tūkstančių dolerių, taip reikalingų naujų operų paruošimui. Jaunimo choro "Vaivos" patalpos būna taip pat pilnutelės, ypač tada, kai jaunimas atlieka specialiai paruoštas linksmas programas. Siemietiniame festivalyje pirmą kartą dalyvavo ir Lemonto lit. mokykla. Mokyklos direktorė L. Trinkūnienė pasakojo, kad mokyklos biudžetas turi \$800 deficitą. Dalyvavimas festivalyje paliks kelis šimtus pelno. Taip pat pirmą kartą festivalyje dalyvavo ir LB Gage Parko apylinkė. Taip žmonės, atvykę į festivalius, eina iš vienos salės į kitą, iš vieno kambario į kitą, vis raudami ką nors naujo. Piginėš, žinoma tuštieji, bet išleisti pinigai lieka geram tikslui. Cicero medžiotojai ir meškeriotojai visus norinčius vaišinskania stiniena.

LIETUVIŲ FONDAS

Lietuvių (arba milijoninio) Fondo valdybos posėdis įvyko sausio 25 d. Prieš posėdį į staigą atvykus "Dainavos" ansamblio pirm. A. Smilgai ir sekr. D. Ilgintei, LF valdybos pirm. dr. A. Razma ir tarybos pirm. dr. G. Balukas išeitė LF pelno skirstymo komisijos paskirtus \$1.500 "Dainavos" ansambliui. Toji suma kiek sumažins ansamblio išlaidas, surištas su lietuviško muzikinio veikalo "Kūlgrinda" paruošimu. Šis populiarusis veiklas "Dainavos" ansamblio bus pastatytas Toronte š.m. balandžio 15 d.

samblio bus pastatytas Toronte š.m. balandžio 15 d.

Posėdžio metu, sekr. - išdėdinkui K. Barzdūniui paskelbus smulkia apykaitą, paruoštą kontroleriaus P. Zelvio ir jo paties, paaiškėjo, kad 1977 m. Lietuvių Fondui buvo tikrai derlingi. 1978. I. I fondo turtas siekė \$1.505.536, suaukotas kapitalas — \$1.412.960. 1977 m. iš viso buvo surinkta \$216.571. Tai rekordinė suma. 1977 m. pajamos — \$99.699 arba 7,52%. Atskaicius administracines išlaidas, pelno skirstymams liko \$80.430. Pagal protokolus pelno skirstymo komisija iš 1977 m. sumų jau buvo paskirsčiusi \$74.523. Nuo 1962 m., t.y. Fondo įsteigimo, iki šiol iš viso paskirstyta \$476.677. Per visą Fondo gyvavimo laiką pajamų vidurkis buvo 6,77%, o 1977 m. vidurkis pralenktas. Tai jau geras ženklas. Idomu ir tai, kad iš LF tarybos patvirtinto biudžeto administracines išlaidoms 1977 m. valdyba sutaupe \$2.466.

Palyginti idomu ir tai, kad 1976 m. buvo surinkta \$103.738, o 1977 m. — \$216.571. Šią sumą ypač pakėlė J. Kruonio testamentinis palikimas, siekęs \$125.000. Testamentinių palikimų numatoma ir daugiau. 1977 m. į Fondą įstojo 146 nauji nariai, ir iš viso dabar Fondas turi 4.416. Tai nėra didelis narių skaičius, palyginus su milijoniška lietuvių išeivija JAV. Jų suaukotos sumos visdėlto yra impenuojančios, ir per 15 Fondo gyvavimo metų išeivijos lietuvių liuanstiniam švietimui, mokslui ir kultūriniam užmojams paremti paskirstyta jau beveik pusė milijono dolerių. Iš kur tokias sumas būtume paėmę, neturėdami Lietuvių Fondo?

Pagrindiniu LF idejos išskėleju ir gyvendintoju yra dr. A. Razma, dabartinis Fondo valdybos pirmininkas. Jis gyvena Joliete, už 60 mylių nuo Čikagos, kur, kaip gydytojas, turi labai plačią praktiką. Bet visada pirmasis atvyksta į valdybos, tarybos bei kitų komisijų posėdžius, beveik kiekvieną dieną tvarkingai duoda nurodymus įstaigai ir visada iš posėdžių išvyksta paskutinis. Tai darbo ir laiko pavyzdys. Tokių pavyzdžių LF vadovų eilėse yra ir daugiau. Jeigu jų nebūtų, kažin ar LF būtų išaugęs į tokia galingą jėgą.

NAUJAS VEIKALAS

Sausio 29 d. Jaunimo Centro kavinėje įvyko naujo veikalo sutiktuvių šventė. Tai trečiojo "Lietuvių Bibliotekos" leidyklos išleisto puošnaus albumo "Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago". Veikalo autorius — dr. David Fainhauz, žinomas istorikas, baigęs Vilniaus universitetą, doktoratą padaręs Leningrade, profesorius Vilniuje, Varšuvoje ir Jeruzalėje. Naujajame veikale, išleistame anglų kalba, dr. D. Fainhauz aprašo Čikagos lietuvių istoriją nuo įsikūrimo pradžios iki II D. karo. Knygoje daug iliustracijų ir dokumentų nuotraukų. Tai mokslinis veiklas, prie kurio išleidimo prisidėjo ir Loyolos universiteto leidykla. Veikalo sutiktuviųse dalyvavo per 100 knygų gerbėjų. Universitetai ir bibliotekos šiuo istoriniu veikalu rodo nemažą susidomėjimą. Jis yra tokio paties formato kaip "Palikę tėviškės namus", kaip "Pennsylvania's angliakasių Lietuva", kurios tiražas jau visai baigiasi.

FLYNN'S gėlių krautuvė
(savininkai latviai)
Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvų namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su tvarko gėles vestuvėms.
Adresas:
139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

DRESHER-BARAUSKAS
AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaras.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

Okulistas
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

INSURANCE
* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių
533-1121 Walter Duginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Jausdavomės kaip...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

klysdavo jis ir pas mus į namus, klausinėdavo apie gyvenantį mano broį nepriklausomoje Lietuvoje, apie mano skaitomus laikraščius Vilniaus lietuvių redakcijoje, kur atlikdavau ketvirtadieniais laikraščio ekspediciją. Dažniausiai po tokio pono Dydzio apsilankymo sekėdavo naktinė policijos krata mūsų namuose. Tiesa, visi Vilniaus lietuviai jį pažino, įvengė su juo kalbėti, tačiau mūsų gimnazijos direktorius, greičiausiai lietuvių gimnazijos gerovė, su tuo šnipu Vasario 16 minėjime pasisveikindavo, nes Dydzias sėdėjo antroje eilėje, gaudydamas visus scenoje sakomus žodžius. Kai mūsų sostinė grįžo Lietuvai, jis, nulenkęs galvą, nusiimdavo kepurę, mandagiai pasveikindavo tėvą ir mane.

Minėjimai uždegdavo

Vasario 16 minėjimą dažniausiai pradėdavo Vilniaus Lietuvių Laikinojo Komiteto pirm. K. Stašys (mirė Sibiro tremtyje) patriotiniais žodžiais. Po to būdavo paskaita ir meninė dalis, dažniausiai atliekama Vilniaus lietuvių studentų ar gimnazijos mokinių. Tai buvo didžiausios mūsų iškilmės, šalia Kryžiaus Kelių Kalvarijoje Sekminių dieną.

Nors pirmose klasėse fiziškai buvome dar silpni, tačiau po tokių minėjimų jautėmės galiūnais. Nebijojom eiti į namus, garsiai kalbėti lietuviškai, nebijojome lenkų šovinistų už-

puolimų, nes didelėmis grupėmis prieš mus eidavo vyresnųjų klasių vyrai, laikurie atitarnavę net ir lenkų kariuomenę. Chuliganai bijojo jų, gavę vieną kartą gerą "pamoką". Nesiskundė lenkučiai policijai, niekam nesakė ir gimnazistai. Visdėlto direkt. Marcelino Šikšnio ausis pasiekė tų muštynių nuotrupos. Pasišaukęs tėviškai barė jis savo auklėtinius, patardamas vengti tokių išsišokimų, nes galinti nukentėti VD gimnazija ir taip egzistuojanti be valstybinių teisų.

Neatsimenu kelintais metais, tačiau jau vaivados Bocianskio laikais, protestuojant prieš lenkų represijas, Vasario 16 minėjimas buvo tik pradėtas K. Stašio pranešimu, kad protesto ir gedulo ženklai jis nutraukiamas.

* * *

Šiandieną, skaitydamas spaudoje kovojančių sovietinėje Gudijoje ir Suvalkų trikampyje už lietuvių, už lietuvių teises didvyrių pavardes, džiaugiuosi ir didžiuojuosi, kad labai dažnai pirmose eilėse stovi buvę klasės draugai iš Gervėčių, Vydučių, Punksko, Seinų. Jie nuo vaikystės dienų kietai, kaip lietuviškas titnagas. Jie sako okupantui, kaip tas mokytojas Barcys, ištremtas vaivados Bocianskio iš pasienio zonos į Lydą: "Ir čia kaip namuose, nes ir čia mūsų žemė".

Tad šiuos trumpus Vasario 16 atsiminimus ir skiriu nežinomiems Vilniaus krašto lietuviams didvyriams.

Stayner-Wasaga

VASARIO 16 MINĖJIMAS. Stayner-Wasagos ir apylinkių lietuvių Vasario 16-ją švenčia vasario 18, šeštadienį, 6.30 v.v., "Golden Apple" restorane Staynerje. Po oficialios dalies bus vakarienė. Norintieji jame dalyvauti iš anksto ją užsako pas P. Lapavičių tel. 428-2105. Visi minėtų apylinkių lietuvių prašomi dalyvauti. Rengėjai

THUNDER BAY

(Atkelta iš 4-to psl.)

Cathy McKinnon buvo pakviesta groti vargonais. Pertraukos metu ji pasitiko mus su ženkliu ant skrybėlės: "Kiss me, I am Lithuanian". Visuose spektakliuose buvo daug žmonių.

KITOS ŽINIOS. P. Bružienė išvy-

ko atostogų pas savo dukrą Ireną ir žentą Kalifornijon. — Antroji mūsų princesė Van Vlymen yra taip pat labai veikli — po mokyklos pamokų ji dalyvauja net dviejų rūšių muzikiniam ansamblyje, kur groja trombonu (gerai skambina ir pianu). Be to, ji lanko modeliavimo mokyklą ir dalyvauja parodose. E.J.

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

TORONTO MIESTAS 1978 metų nejudomo turto mokesčiai

DALINĖS SĄSKAITOS

Pagal savivaldybių įstatymo reikalavimus ir nuostatą No. 16-78 priimtą miesto tarybos 1978 metais sausio 16 dieną, pirmieji trys nejudomo turto mokesčių mokėjimai 1978 metais yra taip išdėstyti.

visame mieste	pirmas mokėjimas vasario 15 d.	antras mokėjimas balandžio 5 d.	trečias mokėjimas gegužės 24 d.
---------------	--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

Čia minimi mokėjimai sudaro dalinę 1978 m. mokesčių sąskaitą, apskaičiuotą pagal paskutinių 6 mėnesių mokesčius praėjusiais metais. Sąskaitos mokesčių likučiai bus paruoštos apie šių metų vidurį ir jos bus taip pat išdėstytos trimis mokėjimais.

Visos dalinės nejudomo turto sąskaitos jau yra išsiųstos. Mokesčių mokėtojai, kurie iki šiol dar negavo mokesčių sąskaitų, turi tuojau kreiptis į mokesčių informacijos skyrių miesto rotušėje arba paskambinti telefonu 367-7115.

MOKESČIŲ MOKĖJIMAI

Mokesčiai gali būti sumokami tose vietose, kurios nurodytos prie mokesčių sąskaitų pridėtoje brošiūroje.

W. A. WILFORD
City Treasurer

V. BAČENAS All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Jaunųjų dailės paroda

Š.m. vasario 4 ir 5 d.d. Akademikų Skautų Sąjūdžio Toronto Lietuvių Namų Gedimino meninėje surengė savo kolegų darbų parodą. Jos dalyviai yra jauni žmonės, bet savo pažiūromis ir meną labai skirtingi. Vieni, kaip A. Vekterytė, nesiblaškysdami eina klasikinio meno nutiestais keliais. Jos superrealizmas primenantys darbai yra kruopščiai ir skoningai atlikti (jų įreminimas irgi be priekaištų). Jie buvo geriausi šitoje parodoje.

Panašia kryptimi bando eiti ir R. Belaišytė. Atrodo, jos darbai yra kopijos, bet padoriai atliktos. R. Siminkevičiūtė sugeba lengva linija apibrėžti žmogiską formas, bet kairių pasineria į perkrautas kompozicijas. Kaikurie kiti parodos dalyviai eina paskutiniomis dešimtmečiais meno pramintais takais. Šio abstrakcinio meno autoriai savo darbams naudodavo didžiulius plokštumas. Todėl ir jų seklėjus J. Gudinskas paruošė didžiules drobes keliom linijom pabrėžti. Jo darbai tinka sienų išmėginimui.

D. Sarūnaitė be reikalo linksta į sensacijas. Ji turėtų žinoti, kad tai ne menas (jos kiauulių kojos), nors panašūs dalykai yra eksponuojami meno galerijose. Tai laiko liga! Jos paveiksle "Motion" (atskirai išmėtytų plėmų) pasireiškia augšto lygio technika. Bet tie pavieniai plėmai dar nėra rimta kompozicija.

J. Bakevičius, C. Baltrūnas ir V. Skrebūnas parodoje dalyvavo su fotografijos menu. Jie sugeba pagauti idomų įvykių, momentų ir netingį pajieškoti gamtoje susidariusių neblogų kompozicijų. Į kaikurias jų publika žvelgė su pasigėrėjimu.

Gera, kad ši paroda buvo surengta. Tai davė progą pamatyti, ką mūsų jaunimas dirba ir ko siekia. Dail. Dagys

NORITE SŪSIPAZINTI su "Tėviškės žiburiais" savitaisiais? Atsiųskite savo adresą ir gausite juos kurį laiką nemokamai. Naujiem skaitytajam "T2" pirmaisiais metais kainuoja tik \$9.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

FRANK BARAUSKAS LIMITED
REAL ESTATE BROKER
• Patarnavimas lietuvių kalba
• Nemokamas namų įkainojimas
• Didelis namų pasirinkimas
Istaigos telefonas: 233-3323 R. Stasiulis 245-1297
3828 BLOOR ST. WEST - ISLINGTON - ONTARIO M9B 1K8

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaras.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025. • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTO

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Sekantį sekmadienį, vasario 19, pamaldos įvyks naujojoje Lietuvos Kankinių šventovėje Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Nors viltai, altorius, triumfuojančio Kristaus statula bus tik kiek vėliau baigti, sekmadienį pamaldos, o taip pat vestuvės, laidotuvės ir kitos apeigos bus atliekamos jau savo šventovėje. Jos šventinimas įvyks gegužės 14 d.

— Dėkojame Prisikėlimo parapijai ir jos vadovybei — Tėvams pranciškonams už svertingą priėmimą savo šventovėje įvairiems religiniams patarnavimams mūsų šventovės statybos metu.

— Vasario 16 pamaldos šį sekmadienį — 11 v.r. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Pamaldų metu bus specialiai rinkliava Tėvynės vadavimo ir Lietuvos Bendruomenės veiklai.

— Sutvirtinimo ir pirmosios Komunijos pamokų, ryšium su Vasario 16 minėjimu, šį sekmadienį nebus.

— Vasario 13 d. Anapilio patalpoje įvyko Peel karnadičių kunigų susirinkimas.

— Parapijos knygynas šią savaitę persikėlė į naujas patalpas (prie parapijos sales). Knygynas bus atdaras šį sekmadienį po pamaldų ir prieš minėjimą.

— Šį sekmadienį tradicinę kavutę naujojoje parapijos salėje paruos kat. moterų draugijos narės.

— Vasario 13 d. Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Uršelė Mickevičienė iš Tillsonburg, Ont. Velionės artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. už Česlovą Valiuką, 11 v. už a.a. Kazimierą Pundžių ir a.a. Vladą Ožalą.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo per 200 svečių.

— W. G. Dresherio draudos įstaiga paaugojo \$1.000 Lietuvių Namams. LN valdyba nuosirdžiai dėkoja.

— LN Vyrų Būrelis planuoja artimoje ateityje surengti medžio drožinių parodą, ateinančią vasarą — gegužinę ir šeimos stovyklą. "Atžalyno" jaunimo grupei LN Vyrų paskyrė \$500.

— Toronto universiteto lietuvių studentų klubo rengti šokiai praėjo su dideliu pasisekimu. Muzika buvo "disc jockey". Programą atliko jaunimas. Šokiuose dalyvavo per 300 studentų iš Toronto, Niujorko, Londono, Hamiltono ir kitų vietovių.

— LN nario įnašą \$100 įmokėjo Marcelius Meškauskas.

— LN Moterų Būrelio dainos vietos vasario 7 d. atliko programą Prisikėlimo par. salėje M. Lietuvos Moterų Dr-jos šiuipinyje ir vasario 11 d. Tillsonburgo ir Delhi — Vasario 16 minėjime. Vienetą sudaro: A. Biskevičienė, A. Jankaitienė, A. Jucienė, L. Mačionienė, V. Siminkevičienė ir A. Skilandžiūnienė. Šio vieneto vadovas — mokytojas — muz. V. Verikaitis.

— Jonas Inčiūra, jaunas matematikos daktaras, pakviestas profesoriauti Windsoro universitete.

— Snieguolė Underytė studijuoja verslo administraciją George Brown Kolegijoje. Pirmąją dalį savo kurso ji baigė geriausiais pažymiais ir gavo Toronto universiteto stipendiją \$750. Ją įteikė burmistras D. Crombie.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms ir viešnioms už surengtą man mergvakarį, už dalyvavimą ir už gražias bei vertingas dovas —

Eleonora Zubrickaitė

PARDUODAMI DVEJI NAMAI St. Petersburg, Floridoje, ant vieno sklypo, labai gerame rajone. Kaina — \$37.000. Adresas: Anna Rackus, 504 — 70th Ave., St. Petersburg Beach, Florida 33736, USA.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimą, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už priėmimą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

LIETUVIŲ SEIMA, gyvenanti užmiestyje ieško moters vaiko priežiūrai. Atskiras kambarys. Skambinti tel. 859-4618 Toronto.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiomis progoms. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė: A. Putninskė kalba lietuviškai.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 533-3022.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuviių Namus. Nemokamas pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasario 16 Mišios, kurias užprašė kūrėjai — savanoriai, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis, bus laikomos vasario 19, sekmadienį, 11.30 v.r. Pamokslas — kun. B. Pacevičius.

— Jubiliejinio kryžiaus projektui aukojo: A. J. Puteriai \$200, Z. K. Zebrauskai \$100, L. A. Dromantai \$100, J. Juodikaitienė \$50, P. B. Sapliai \$50, P. Gaidelis \$50, S. S. Miniotai \$50, E. L. Gotceitai \$30, K. A. Dobilai \$25, L. V. Balašiai \$20.

— A.a. Pranas Kazlauskas, 84 m., palaidotas iš mūsų šventovės Sv. Jono kapinėse vasario 8 d. Gili užuojauta jo žmonai Uršulei ir sūnui Gėminui su šeima.

— Nauja tretininkų valdyba, išrinkta vasario 5 d.: pirm. M. Pečiulienė, vicepirm. K. Grajauskienė, sekr. O. Vilimienė, ižd. A. Gataveckienė, naujokių mokytoja M. Pečiulienė, ligonių lankytoja T. Balniūnė.

— Pakvitavimai už 1977 m. aukas jau išsiuntinėti aukotojams.

— Santuokai ruošiasi Antanas Krikščūnas su Jacqueline Ann Whitcher.

— Parapijos jaunimui Sutvirtinimo sakramentą teiks vysk. V. Brizgys balandžio 16 d. Pirmoji Komunija bus gegužės 7 d. Pasiruošimo pamokos — sekmadieniais pas seses po 10 v. Mišių.

— Religinio auklėjimo tema praejusį sekmadienį kalbėjo seselė Helen Banyai. Susirinko gražus skaičius žmonių. Dar viena tokia paskaita bus vasario 26 d. po 11.30 v. Mišių muzikos studijoje.

— Prisikėlimo parapijos vaidybos sambūris susipažino su "Fabijolės" veikalo turiniu, kuris numatomas suvaidinti. Veikalo autorius kard. J. H. Newmanas nagrinėja krikščionių gyvenimą ir jų kovą bei kančias. Scenai veikalą paruošė kun. B. Pacevičius. Maloniai kviečiami įsijungti į sambūrį visi, kurie nėra kitur įsijungę. Sambūrio tikslas — įvesti į sceną daugiaau religines ir tautines minties veiklas. Sambūris susirenka pirmajai repeticijai vasario 26 d., 5 v. p.p., Prisikėlimo patalpoje.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Aušrą Sapijonytę, užpr. V. M. Valaičią, 8.30 už Bronių Čepaitį, užpr. J. Z. Stravinskį, 9 v. už Petronėlę ir Praną Rekščius, užpr. D. Keršienę, 10 v. už Vincą Skrinską, užpr. V. F. Skrinskai; sekmadienį 8 v. už Steponą Juodikaitį, užpr. J. Juodikaitienę, 9 v. už mirusius ir žuvusius šaunius, užpr. Baltijos jūrų šaunliu kuopa, 10 v. už Alfonsą Čižiką, užpr. N. Čižikaitę, 11.30 prašant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, užpr. kūrėjai — savanoriai, 7 v. už Antaną ir Aušrą Sapijonius, užpr. S. M. Bušinskai.

— Vasario 16 minėjimas Toronte — Mississaugoje — šį sekmadienį, vasario 19. Programą žiūr. skelbime. Sventės rengėjai ta proga kreipiasi į visuomenę, primindami, kad šiais metais reikalinga stipresnė finansinė parama tiek Tautos Fondui, tiek Kanados Lietuvių Bendruomenei. Jie tikisi nuosirdaus tautiečių duosnumo.

— VI. Pūtvio kuopos šauliai ir šaulės Toronte organizuoti su vėliava dalyvaus Vasario 16 pamaldose Lietuvos Kankinių šventovėje Anapilyje. Pamaldos bus vasario 19, sekmadienį, 11 v.r. naujojoje šventovėje. Šauliai ir šaulės renkas uniformuoti ir uniformų neturintieji 15 min. prieš pamaldas į naująją parapijos salę po šventovę.

— Apie lietuvių rengiamą Vasario 16 šventę "The Toronto Star" 1978. II. 11 idėjo informaciją, kartu paminėdamas ir estus su latviais.

— Birutės Batraks-Dilkutės ke-ramikos paroda rengiama vasario 25-26 d.d. Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Ji bus atidaryta šeštadienį nuo 4 v.p.p. iki 6 v.v. ir sekmadienį nuo 9 v.v. iki 2 v.p.p. Parodą globoja KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyrius.

— "Dainos" grupės susirinkimas įvyks vasario 28 d., 7 v.v., pas nare P. Jankaitienę, 65 Southport St., Toronto. Tel. 767-8711. Visos narės kviečiamos dalyvauti — bus svarbių reikalų. M. Y.

— Metinis Prisikėlimo parapijos bankelio susirinkimas įvyks kovo 5, sekmadienį, 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje.

— Anapilio Moterų Būrelio iniciatyva yra audiamas didelis kilimas Anapilio salei. Projektą paruošė dail. A. Tamošaitis. Graži proga ponios, ypač mergaitėms, išmokyti audimo meno.

— Balsingieji Toronto lietuviai, nepriklausą chorams, bet norį dalyvauti S. Amerikos lietuvių šventėje š.m. liepos 2 d., kviečiami įsijungti į specialų chorą, kuriam vadovauja sol. V. Verikaitis (tel. 534-3120).

60-toji VASARIO 16 SUKAKTIS TORONTE

Vasario 17, penktadienį, 7.30 v.v., PRISIKĖLIMO SALĖJE:

PRIĖMIMAS valdžios, spaudos, tautinių grupių atstovų bei kviestinių svečių

Vasario 19, sekmadienį: 1. PAMALDOS visose lietuvių šventovėse

2. IŠKILMINGAS MINĖJIMAS - 3.30 v.p.p. ANAPILIO salėje

Pagrindinis lietuviškosios dalies kalbėtojas — prof. SIMAS SUŽIEDĖLIS, angliškiosios — Kanados daugiakultūrijų reikalų ministeris NORMAN CAFIK

MENINĖ DALĮ ATLIKS: "Varpo" choras, "Gintaro" ansamblis ir Maironio mokykla

Minėjime po lietuviškosios dalies bus surenkami vokai su aukomis Tautos Fondui ir Kanados Lietuvių Bendruomenei (prie įėjimo nebus renkamos aukos)

KLK Toronto apylinkės valdyba

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblio "GINTARAS" tėvų komitetas maloniai kviečia visus atsilankyti į

metinį KONCERTĄ VAKARĄ - BALIŲ

vasario 25, šeštadienį, 7 v.v., ANAPILIO salėje

SOKIAMS GROS DETROITO "ROMANTIKA"

Bilietai: \$5 asmeniui, moksleiviams — \$3. Rezervuoti pas A. Nausėdą (231-1423) arba O. Radzevičienę (827-5620)

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE vasario 26, sekmadienį, 4 v.p.p., rengiamas DUETINIS KONCERTAS

Sol. GINA CAPKAUSKIENE

Programoje: duetai Cikagos Lietuvių Operos solistų — Ginos Čapkauskienės ir Rimo Strimaicio.

Jiedu atliks operų arijas ir dainas šių kompozitorių: G. Verdi, G. Donizetti, C. Gounod, Stasio Gailevičiaus, J. Stankūno. Akompanuos — muz. St. Gailevičius.

Po koncerto — kava ir pyragai.

Bilietai — \$4, pensininkams ir jaunimui — \$3. Jie gaunami L. Namuose ir prieš koncertą prie įėjimo. Telefonas informacijai: 762-3118 (H. Chivedukas).

Kviečiame visus dalyvauti šiame neeiliniame koncerte. Rengėjai — Toronto Lietuvių Namų Vyrų

Sol. RIMAS STRIMAITIS

IDOMAUS KONCERTO BELAUKIANT

S.m. vasario 26, sekmadienį, Toronto Lietuvių Namuose įvyks neeilinis dviejų Toronto lietuvių visuomenei gerai pažįstamų solistų — G. Čapkauskienės ir R. Strimaicio koncertas. G. Čapkauskienė jau nebe pirmą kartą aplanko Torontą ir jos koncertai visuomet sutraukia daug klausytojų. Tai augtų kvalifikacijų dainininkė, kurios vardas yra plačiai pasklidęs ir kituose kontinentuose gyvenančių lietuvių tarpe.

Mūsų torontiškis R. Strimaitis — taip pat stipri vokaline pajėga, kuris savo gražaus balso ir muzikalumo dėka yra pasiekęs didelių laimėjimų. Pernai jis sėkmingai debiutavo Čikagos Lietuvių Operoj, atlikdamas pagrindinį vaidmenį operoje "Romeo ir Julija". Dabargi R. Strimaitis vėl pakviestas šį pavasarį dalyvauti statomoj G. Verdi operoj "Nabucco". Tai rodo dainininko pažangą. Prie individualinio abiejų dainininkų apibūdinimo reikia pridėti, kad šis koncertas savo forma bus pirmutinis Toronte. Tai bus duetų koncertas. Programoje numatyta visa eilė duetų iš įvairių operų, žinoma, nepamirštant ir lietuvių kompozitorių. Reikia tikėtis, kad tai bus augtų lygio koncertas.

St. Gailevičius

Ed. Kondratas, siuvėjas, išvyko žiemos atostogų iki vasario 28 d.

Tradicinį šiuipinį vasario 7 d. Prisikėlimo par. salėje surengė Mažosios Lietuvos Moterų Dr. J. Atvykus gen. konsului dr. J. Žmuidzinui su p. H. Žmuidziniene, visi susėdę prie gražiai paruošyto stalo. Sveikinimo žodį tarė E. Jankutė, pakviesdama programos vedėją p. Balduonienę. Kai kun. A. Žilinskas sukalbėjo maldą, pasirodė ir garuojantis šiuipinys, pagaminatas L. Žyvatkauskos. Meninėje programoje pasirodė visa eilė asmenų. Kr. Dambaraitė paskaitė ištrauką iš Donelaičio "Metu". A. Sernaitis padėkavo Maironio eilėraštį, "Atžalyno" grupę, vad. D. Bubulytės, pašoko tautinių šokių, R. Meiklejohn paskambino pianino Griego kūrinį, jūros skautės, akompanuojamos gitara R. Bubulytės, padainavo, o jaunaisiu jūros skaučių grupė atliko jūrininkų šoki, akordeonu palydint M. Balaišytei. Programa buvo baigta L. Namų moterų grupės dainomis (vadovas V. Verikaitis). Loterijoje dail. H. Žmuidzinienės paveikslą ištraukė A. Mikšienė, o dail. Dagio skulptūrą — A. Bilskutė. Baigiant pobūvį, buvo girdėti balsai: "Reikia pabuvoti tarp mažlietuvių, kad pajustum ko kiek jie malonūs ir draugiški".

V. A.

"T2" administracijai reikalingas adresografas. Jei kas iš tautiečių žino įstaigą ar įmonę, kuri parduoda vartotą adresografa, prašomi paskambinti "T2" administracijai.

MONTREALQUE

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties

Minėjimas rengiamas vasario 19, sekmadienį

Iškilmingos pamaldos — 11 val. ryto AUSROS VARTŲ ŠVENTOVĖJE

(visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis).

Minėjimas — 3 valandą po pietų Plateau salėje, 3700 Calixa - Lavallee.

Paskaitas skaitys: Claude Ryan ir A. Rinkūnas. Meninę programą atliks: Aušros Vartų parapijos choras, dainos trijulė, "Gintaro" tautinių šokių grupė. Bus ir žodinė dalis, scenai paruošta D. Gruodienės.

Įėjimas: laisva auka K. L. Bendruomenei ir Tautos Fondui.

Visi Montrealio lietuviai kviečiami dalyvauti!

KLK Montrealio apylinkės valdyba

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Sv. Kazimiero šventė — kovo 4, šeštadienį. Ta intencija — 6 v.v. Mišios. Po iškilmingų Mišių svetainėje metinė vakarienė. Klebonas kviečia visus parapijiečius šventėje dalyvauti ir įsigyti bilietus iš anksto, kad vakaras būtų skirtingas nuo kitų, kuriuose dalyvauja daug sveiktaičių.

Sv. Kazimiero šventė yra rengiama pirmiausia parapijiečiams.

— Praėjusių švenčių metu susižiedavo Shirley MacNamara su Konstantinu Rimša. Parapijietė Shirley yra mokytoja LaSalle vidurinėje katalikų mokykloje, Konstantinas — vieništelis p.p. Rimšų sūnus, Toronto un-te gavęs bakalaurą laipsnį.

— Gerai pertvarkyti šventovėje garsiaakbliai. Aiškus ir tikslus balso perdavimas girdimas tiek šventovėje, tiek prie vargonų. S. Sk.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS 1977 M. APYSKAITA

Pajamos	
Rinkliavos	\$8.112.62
Parapijos mokesčiai	2.369.00
Aukos Mišioms	1.844.00
Sutuoktūvės ir laidotuvių	1.364.00
Vyriškos žvakės	870.83
Metrikų ištraukos	143.00
Palūkanos	1.070.88
Aukos	6.003.90
Sales nuoma	2.020.40
Parengimai	4.303.75
Iš viso	\$27.482.10
1976 m. likutis	3.684.47
	\$31.166.57
Išlaidos	
Algos	\$6.711.63
Mokesčiai	1.040.52
Automobilio išlaikymas	600.00
Giedoriai, patarnavimai	1.464.62
Maistas	1.590.00
Zvakės ir kulto reikmenys	1.102.37
Telefonas ir raštinė	649.82
Skalbimas	455.53
Sviesa	993.64
Sildymas	4.791.34
Svaros palaikym. ir taisymai	1.068.86
Draudimas	1.378.50
Palūkanos	371.26
Mokesčiai arkivyskupijai	
1975, 76 ir 77 m.	3.389.46
Įvairios	15.00
Atmokėta skolos	3.000.00
Rinkliavos	620.28
Iš viso	\$29.242.83

Algos

Mokesčiai

Automobilio išlaikymas

Giedoriai, patarnavimai

Maistas

Zvakės ir kulto reikmenys

Telefonas ir raštinė

Skalbimas

Sviesa

Sildymas

Svaros palaikym. ir taisymai

Draudimas

Palūkanos

Mokesčiai arkivyskupijai

1975, 76 ir 77 m.

Įvairios

Atmokėta skolos

Rinkliavos

Iš viso

Algos

Mokesčiai

Automobilio išlaikymas

Giedoriai, patarnavimai

Maistas

Zvakės ir kulto reikmenys

Telefonas ir raštinė

Skalbimas

Sviesa

Sildymas

Svaros palaikym. ir taisymai

Draudimas

Palūkanos

Mokesčiai arkivyskupijai

1975, 76 ir 77 m.

Įvairios

Atmokėta skolos

Rinkliavos

Iš viso

Algos

Mokesčiai

Automobilio išlaikymas

Giedoriai, patarnavimai

Maistas

Zvakės ir kulto reikmenys

Telefonas ir raštinė

Skalbimas

Sviesa

Sildymas

Svaros palaikym. ir taisymai

Draudimas

Palūkanos

Mokesčiai arkivyskupijai

1975, 76 ir 77 m.

Įvairios

Atmokėta skolos

Rinkliavos

Iš viso